

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra žurnalistiky

**Srovnání subjektivních interpretací obsahu pojmu
,médiu veřejné služby‘ a jejich dopad na hodnocení činnosti
České televize**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: Jana Sotonová

Vedoucí práce: Ing. David Macháček

Ilustrace © Štěpán Mareš, 2008

Olomouc 2008

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra žurnalistiky

**Comparision of subjective interpretations of the term
,medium broadcasting services‘ and their influence
on Czech TV assessment**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Author: Jana Sotonová

Head: Ing. David Macháček

Illustrations © Štěpán Mareš, 2008

Olomouc 2008

Abstrakt

Od zahájení vysílání České televize jako média veřejné služby uplynulo již patnáct let. Po celou dobu ale trvají spory o to, zda Česká televize úlohu média veřejné služby plní řádně. Ze zdokumentovaných výhrad vyplývá, že neexistuje obecně uznávaný výklad abstraktního pojmu ‚médiu veřejné služby‘.

Tato práce v několika postupných krocích zjišťuje, jak pojem vnímají tři profesní skupiny, které mají vazby na televizní vysílání. Televizním profesionálům, mediálním teoretikům a politikům činných v parlamentních a senátních mediálních komisích byly předloženy dotazníky zkoumající jejich názory na kvalitu Zákona o České televizi, na podíly jednotlivých zákonem nařízených formátů pořadů v celkovém vysílání, na posouzení míry ‚veřejnoprávnosti‘ vybraných konkrétních pořadů a na vysílání reklamy v České televizi. Výsledky potvrdily velmi rozdílné vnímání teoretického pojmu ‚médiu veřejné služby‘ v praxi.

Za nejslabší místo klíčových paragrafů Zákona o České televizi byla průzkumem určena ustanovení o povinnosti vysílat objektivně a vyváženě. Další část průzkumu odhalila nejednoznačný pohled jednotlivých profesních skupin na určení vysílacího podílu u pořadů, jejichž vysílání příkazuje televizi zákon. Nelze zatím najít shodu v tom, jaký podíl mají mít ve vysílání pořady vzdělávací, zábavní, pořady pro etnické a národnostní menšiny nebo pro děti a mládež. Hodnocení konkrétních pořadů pomohlo odkrýt skutečnost, že není možné zcela jednoznačně stanovit, které pořady jsou dostatečně ‚veřejnoprávní‘ pro vysílání v programu České televize a které nikoliv. Z rozboru jednotlivých pořadů dále vyplynulo, že mediální teoretici a politici by povolili České televizi poměrně široký díl celkového vysílacího času, který by bylo možné věnovat programovým experimentům či pořadům s nízkou mírou ‚veřejnoprávnosti‘. Tento podíl je dokonce vyšší, než jaký by pro řádné fungování České televize požadovali profesionálové.

Závěrečné shrnutí získaných poznatků ukazuje nemožnost najít mezi třemi klíčovými profesními skupinami shodu na shodné praktické interpretaci pojmu ‚médiu veřejné služby‘.

Abstract

Since beginning of broadcasting Czech television as medium public services pass already fifteen years. But all time go on argument about it if Czech television fill role media public services regular. Of document reservation ensue from that exist generally reputable interpretation abstract term „medium public services“.

This work in several gradual steps find out as concept perceive three profession groups, who have links on television broadcast. Television professionals, media theorists and politicians active in parliamentary and senate media committee was present questionnaire investigate their opinion of quality law about Czech television, on share individual law order size programme in total emission, on opinion on measurement ‚public broadcasting index‘ choice concrete programme and on broadcast advertisement in Czech television.

Result confirm very different perception theoretical concept „medium public services“ in practice. After weak point key article law about Czech television was investigation determine regulation about responsibilities send out objectively and balanced. Other saving bare unequivocal sight individual profession group on determine share air time at programme, whose broadcast command television law. Not possible yet find agreement about that, what share have have about emission programme for minority, programme news and journalistic or children gen programme.

Evaluation choice uncover the fact that it is no possible to mark out which programmes are good for public broadcasting service and which are not good for it.

Of analysis individual programme next result, that media theorist and politician by slacken Czech television relatively wide part total air time, who by was possible give programming experiment or programme with low measurement public broadcasting index. This share is even higher, than what by for regular functioning Czech television require professional.

Final summary acquired knowledge show impossibility find between three key profession group agreement on practical interpretation concept ‚medium public services‘.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně s odbornou pomocí
vedoucího práce a uvedla všechny použité literární zdroje i další prameny.

V Olomouci dne 25. března 2008

.....

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Davidu Macháčkovi za odbornou pomoc při zpracování textu, velice cenné připomínky k jeho jednotlivým částem a za inspirativní osobní konzultace. Mé poděkování patří i Štěpánu Marešovi za originální výtvarné prvky pro oživení dlouhého a zdánlivě snad nudného textu mé bakalářské práce. Právě tyto ilustrace zaručují, že přinejmenším několik stránek této obsáhlé práce je určitě zábavných.

OBSAH

ÚVOD	7
1 METODA ZJIŠŤOVÁNÍ INTERPRETACÍ	11
1.1 DOTAZOVANÉ OSOBY	13
1.2 PODOBA A ZNĚNÍ DOTAZNÍKU	15
1.3 ZPŮSOBY DOTAZOVÁNÍ	23
1.3.1 <i>Postup při osobních rozhovorech</i>	24
1.3.2 <i>Postup při elektronickém vyplňování dotazníku</i>	24
2 HODNOCENÍ PRÁCE ČESKÉ TELEVIZE V POLITICKÉ PRAXI	26
2.1 JEDNÁNÍ STÁLÉ KOMISE PRO SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY	27
2.1.1 <i>Projednávání pokuty udělené České televizi Radou pro rozhlasové a televizní vysílání</i>	28
2.1.2 <i>Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2002</i>	29
2.1.3 <i>Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2003</i>	32
2.1.4 <i>Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2004</i>	36
2.1.5 <i>Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2006</i>	43
2.2 JEDNÁNÍ POSLANECKÉ SNĚMOVNY	48
2.2.1 <i>Schvalování výroční zprávy Rady ČT o hospodaření ČT za rok 2001</i>	49
2.2.2 <i>Schvalování Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2002</i>	57
2.2.3 <i>Projednávání změny Zákona o rozhlasovém a televizním poplatku</i>	60
2.2.4 <i>Schvalování Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2003</i>	64
2.3 OBJEKTIVITA VE STŘEDU ZÁJMU POLITIKŮ – SOUHRN STENOZÁZNAMŮ	65
3 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ	69
3.1 PŘÍSTUP JEDNOTLIVÝCH PROFESNÍCH SKUPIN K PRŮZKUMU	70
3.1.1 <i>Porovnání přístupu jednotlivých profesních skupin k průzkumu:</i>	72
3.2 VYHODNOCENÍ ODDÍLU A. DOTAZNÍKU	73
3.2.1 <i>Odpovědi profesionálů</i>	74
3.2.2 <i>Odpovědi mediálních teoretiků</i>	81
3.2.3 <i>Odpovědi politiků</i>	88
3.2.4 <i>Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu A. dotazníku</i>	92
3.3 VYHODNOCENÍ ODDÍLU B. DOTAZNÍKU	92
3.3.1 <i>Podíl pořadů pro etnické a národnostní menšiny</i>	92
3.3.2 <i>Podíl zpravodajských a publicistických pořadů na vysílání ČT</i>	102
3.3.3 <i>Podíl vzdělávacích a zábavních pořadů na vysílání ČT</i>	112
3.3.4 <i>Podíl pořadů pro děti a mládež ve vysílání ČT</i>	123
3.3.5 <i>Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu B. dotazníku</i>	131
3.4 VYHODNOCENÍ ODDÍLU C. DOTAZNÍKU	133
3.4.1 <i>Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu C. dotazníku</i>	168
3.5 VYHODNOCENÍ ODDÍLU D. DOTAZNÍKU	175
3.5.1 <i>Odpovědi profesionálů</i>	175
3.5.2 <i>Odpovědi mediálních teoretiků</i>	179
3.5.3 <i>Odpovědi politiků</i>	182
3.5.4 <i>Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu D. dotazníku</i>	183
3.6 VYHODNOCENÍ ODDÍLU E. DOTAZNÍKU	184
3.6.1 <i>Odpovědi profesionálů</i>	184
3.6.2 <i>Odpovědi mediálních teoretiků</i>	187
3.6.3 <i>Odpovědi politiků</i>	191
3.6.4 <i>Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu E. dotazníku</i>	194
ZÁVĚR	195
LITERATURA.....	199
ANOTACE	201

Úvod

„Temeritas est damnare, quod nescias.“

Lucius Annaeus Seneca

„Je zaslepenost odsuzovat to, co neznáš,“

Lucius Annaeus Seneca

Jsou to slova stará několik staletí, pochází z doby, kdy televize ještě nevysílala. Přesto to vypadá, že se Seneca na televizi díval. A to na televizi Českou, a k tomu sledoval i diskusi, která ji provází už přes patnáct let její existence.

Od roku 1992, kdy začala Česká televize¹ vysílat, se v naší zemi ustálila pro její fungování pevná pravidla, která jsou daná platnými zákony a některými dalšími dokumenty. Přesto za celých patnáct let neutichla veřejná diskuse o tom, co přesně Česká televize má a co nemá vysílat, aby splnila své poslání média veřejné služby² a vyhověla požadavkům společnosti na takové vysílání. A stejně tak neutichla ani kritika, že Česká televize své poslání naplňuje špatně nebo nedostatečně.

Patnáct let tak trvá paradoxní situace, kdy aniž by panovala shoda na tom, že si společnost objednává u České televize požadované vysílání přesně a jednoznačně, je televize pravidelně kritizována, že poskytuje špatné služby.

Nespokojenost není abstraktní pojem jako například dnes již zlidovělá havlovská „blbá nálada“. O kritice práce České televize existují doložitelné záznamy. Například Rada České televize³, jejímž prostřednictvím uplatňuje veřejnost své právo na kontrolu média veřejné služby, vyřizuje každý rok stovky diváckých stížností na vysílání ČT.

Velmi často kritizují vysílání sami politici, kteří jsou (ačkoliv nepřímo a neformálně) fakticky nejvyššími kontrolory České televize. Poslanecká sněmovna volí Radu České

¹ Dále též ČT.

² Přestože jsem si vědoma toho, že pojem ‚veřejnoprávní médium‘ a ‚veřejnoprávnost‘ nejsou zcela jazykově správné a obsahově přesné, užívám jich v bakalářské práci jako synonymum k pojmu ‚médium veřejné služby‘. Právě proto, že jsem si však vědoma rozdílu v přesném obsahu obou pojmů, uvádím pojem ‚veřejnoprávní‘ a slova od něho odvozená vždy pouze v uvozovkách.

³ Dále též Rada ČT nebo Rada.

televize a schvaluje výroční zprávy o hospodaření a činnosti ČT, které jí Rada předkládá. A právě neschválení této zprávy se může stát jakýmsi vyvrcholením nespokojenosti politiků nejen s Radou a její činností, ale i se samotným vysíláním České televize a jeho obsahem. Naposledy se tak stalo před necelým rokem, v červnu 2007, kdy Poslanecká sněmovna neschválila výroční zprávu Rady ČT o činnosti ČT za rok 2006. Jen obtížně (pohybujeme se totiž v politickém světě náznaků, neurčitých tvrzení a skrytých významů slov) lze v těchto případech věrohodně rozdělit, co je skutečná kritika špatně odvedené práce a co vyřizování účtů mezi politiky a televizí.

Vysílá tedy Česká televize skutečně špatně nebo je problém v samotném vymezení jejích úkolů? Pro jakékoliv hodnocení musí platit základní pravidlo, že spravedlivý soud je možné vyřknout pouze na základě jednoznačných, jasných a pokud možno i měřitelných kritérií. Česká televize hodnocena je, ale je to skutečně na základě jasných kritérií? Nebo zadání jejích úkolů umožňuje subjektivní a rozdílné interpretace, a proto se jejich striktní naplnění může stát v praxi téměř nemožné? K zodpovězení položených otázek by měla přispět tato práce.

Mým základním cílem bylo prozkoumat, jak nahlíží na úkoly České televize a její poslání jako média veřejné služby lidé ze třech vlivných a nejbližších profesních skupin: profesionálové, mediální teoretici a politici. Každá z těchto skupin má k České televizi a jejímu fungování jiný vztah, ale každá ho může svým způsobem ovlivňovat.

Profesionálové mají zkušenosti s praktickým provozem České televize, mediální teoretici reprezentují odborný teoretický pohled na fungování médií veřejné služby v demokratických zemích a politici kontrolují prostřednictvím volené Rady ČT fungování takové instituce v praxi.

Text této práce lze pomyslně rozdělit do dvou základních kroků, ve kterých jsem zjišťovala, jak představitelé všech tří profesních skupin interpretují pojem médium veřejné služby a zákonem popsané úkoly tohoto média.

V prvním kroku jsem využila stenozáznamy jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR⁴ a její Stálé komise pro sdělovací prostředky⁵. Úryvky z těchto záznamů, které jsou veřejně dostupné v digitálním repozitáři Parlamentu ČR, mají především ukázat, jak

⁴ Dále též Poslanecká sněmovna nebo Sněmovna.

⁵ Dále též Komise nebo SKSP.

vysílání České televize poslanci při takových jednáních skutečně v praxi hodnotí a co nejčastěji na vysílání kritizují.

Ve druhém kroku zjišťuji, jak interpretují úkoly České televize představitelé dalších dvou profesních skupin, tedy mediální praktici a mediální teoretici. Průzkum jsem prováděla formou strukturovaných rozhovorů nebo dotazníků zasílaných elektronickou poštou. Aby však analýza těchto interpretací byla úplná, byli do ní zahrnuti znovu i politici, a to nejen zástupci Poslanecké sněmovny, ale také Senátu – tedy členové Stálé komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky a členové Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky.

Dosavadní diskuse o České televizi a správném naplňování jejího poslání média veřejné služby probíhá mezi představiteli všech tří profesních skupin především skrz média. K této problematice bylo publikováno již několik desítek textů, pořádají se rozhlasové nebo televizní debaty. Mohlo by se tedy zdát, alespoň co do objemu, že takovýto průběh společenské diskuse je dostačující.

Je to však pouze zdání. Prostor v médiích určený pro prezentaci této debaty je limitovaný, a proto jsou jako závěry uváděny nikoliv souvislé myšlenky a ucelené návrhy, ale zkratkovité a zjednodušující slogany. Stejný neduh poškozuje i používané citace, kdy při prezentování nejvíce atraktivních vět chybí kontext celé promluvy. Místo hledání skutečného výkladu pojmu „medium veřejné služby“ a zpřesňování zadání jeho práce se vede slovní válka. Nevítězí ta nejlepší myšlenka, ale ta nejvíce opakovaná. Počet opakování nahrazuje důkazy. Zjednodušeně řečeno: Není důležité hledat příklady špatné práce televize. Postačí, když teze o špatné práci bude často a pravidelně opakována.

Debata o úkolech média veřejné služby bývá leckdy také pouze virtuálně poskládána z odpovědí na různé otázky položené různými lidem v různém čase. Není to přímá konfrontace názorů na společně nastolené téma, ale spíše rešeršemi vytvořená sestava samostatných promluv jednotlivých lidí.

Největším přínosem této práce by proto měl být ucelený náhled na danou problematiku média veřejné služby a náplň jeho vysílání. Dotazováni jsou zástupci všech tří skupin relevantních pro fungování České televize, jsou jim kladeny stejné otázky a prostor pro srovnání jejich myšlenek není tak výrazně prostorově omezený, jako tomu bývá u novinových textů.

Díky této komplexnosti by měla bakalářská práce ukázat především to, zda lze nalézt určitý konsensus, co má Česká televize vysílat, aby se trvale nesečkávala s kritikou ze strany diváků i politiků. Tím, že jsou respondentům pokládány shodné otázky, je možné získat náhled na to, zda vnímají vymezení jednotlivých úkolů stejně nebo se jednotlivé výklady povinností České televize zásadně liší. Nesnažím se najít jednoznačnou a obecně platnou definici obsahu pojmu ‚médiu veřejné služby‘. Stanovení takové definice je pravděpodobně nemožné. Práce však uvádí souhrn většího, i když jistě nikoliv vyčerpávajícího, množství interpretací a výkladů povinností České televize. A právě takovýto ucelený souhrn by měl nabídnout alespoň určitou představu o tom, zda je možné do budoucna zúžit, když už ne zcela uzavřít, dosud nekonečnou diskusi o tom, co má a nemá Česká televize vysílat.

1 Metoda zjišťování interpretací

Pro potřeby práce byl vytvořen strukturovaný dotazník, který byl ve stejném znění předložen všem respondentům - zástupcům jednotlivých profesních skupin. Totožná sada otázek v dotazníku umožňuje lepší srovnání toho, jak si jednotliví respondenti vykládají pojem médium veřejné služby a jeho úkoly, než jak je to možné z textů dosud publikovaných v médiích. Právě tento průzkum interpretací obsahu pojmu ‚médium veřejné služby‘ byl stěžejním a nejrozsáhlejším krokem bakalářské práce.

Ačkoliv přístup politiků k úkolům České televize a jejich vnímání pojmu a funkce média veřejné služby bude v bakalářské práci dobře ukázán již citacemi stenoprotokolů, byla přesto pro dodržení úplnosti a přesnosti zařazena tato profesní skupina i do dotazníkového průzkumu. Jedině zodpovězení stejných otázek totiž umožní porovnání přístupu k problematice mezi profesními skupinami i mezi jednotlivými respondenty. V kapitole věnované stenozáznamům jsou navíc uváděny pouze citace z jednání poslanců, protože jsou to právě oni, kteří ve své mediální Komisi a na plénu Poslanecké sněmovny projednávají a schvalují výroční zprávy o činnosti nebo hospodaření České televize. V dotazníkovém průzkumu však mohla být profesní skupina politiků rozšířena také o senátory. Osloveni tedy byli nejen členové Stálé komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky, ale také členové Stálé komise Senátu pro sdělovací prostředky.

Sady otázek v dotazníku byly sestaveny tak, aby zpovídáního přiměly k zamyšlení nad dvojicí klíčových otázek:

- Jak v praxi správně vnímat a interpretovat teoretický a veskrze abstraktní pojem ‚médium veřejné služby‘?
- Jak svým reálným vysíláním Česká televize tuto roli plní či neplní?

Dotazník je rozdělen celkem do pěti oddílů a každý z nich obsahuje rozdílný počet konkrétních otázek.

První čtyři oddíly jsou věnovány hlavním úkolům veřejné služby v oblasti televizního vysílání tak, jak je stanovuje §2 Zákona o České televizi. Dotazování se v těchto oddílech vyjadřují k formulacím uvedeným v tomto paragrafu a sdělují k nim své

výhrady a své představy jejich naplňování. Důvodem pro soustředění pozornosti pouze na druhý paragraf Zákona o ČT je jeho problematičnost, kterou lze odhalit již při sledování záznamů z jednání Komise nebo Poslanecké sněmovny, jak ukáže druhá kapitola této práce. Úkoly ČT, které jsou vymezeny v §2 Zákona o ČT se velmi často stávají příčinou dlouhých debat a rozepří mezi politiky, a to debat bez konkrétních závěrů.

Pátý oddíl dotazníku se obecně věnuje problematice vysílání reklamy Českou televizí. Ačkoliv tento okruh otázek mírně vybočuje z charakteru předchozích oddílů, považovala jsem jejich zařazení do dotazníku za nezbytné. Reklama sama, nebo přesněji její vysílání, hned dvakrát zasahuje do hlavního předmětu zkoumání této práce. Příjmy z vysílání reklamy tvořily donedávna téměř čtvrtinu rozpočtu České televize, což je výrazný podíl na financování vyráběných pořadů. Bez ohledu na peněžní funkci byla reklama častým bodem sporů o to, zda „taková věc“ vůbec svou povahou patří do vysílání média veřejné služby.

Otázky dotazníku jsou záměrně velmi konkrétní a formulovány tak, aby omezily odbíhání od tématu. V některých případech se možná nelze ubránit určitému zjednodušení problému ve snaze najít jednoduché a jednoznačné odpovědi na konkrétní otázky (například v případech procentuálního vymezení vysílacího času pro vybrané skupiny pořadů). Ale právě tento požadavek na konkrétní, jednoznačné a zcela jasné odpovědi je nutný pro pozdější porovnání názorů a výkladů jednotlivých úkolů České televize.

Zástupcům všech profesních skupin bylo nejprve nabídnuto zodpovězení otázek při osobním rozhovoru, a to ze dvou důvodů. Při osobním kontaktu a ústním vyjadřování lze jednodušeji vysvětlovat, rozebírat a upřesňovat svůj pohled na problematiku a své odpovědi. Zároveň je tím v co největší míře eliminována možnost různého výkladu otázek. Pokud však nebylo možné sejít se s respondentem k osobnímu rozhovoru (odůvodněním byl většinou nedostatek času respondenta na takovou schůzku), byl mu dotazník zaslán elektronickou poštou. A respondent vyplněný dotazník opět stejnou cestou vrátil.

Součástí průzkumu byla i ochota k osobní schůzce nebo alespoň zodpovězení dotazníku elektronickou formou. Samotný přístup k diskusi o funkci a úloze médií veřejné služby může totiž hrát velice podstatnou roli. Informace o ochotě a vstřícnosti jednotlivých

profesních skupin k problematice médií veřejné služby však lze v mediálních sděleních nalézt velmi obtížně, zda vůbec. A právě proto jsem považovala za nezbytné vztah profesních skupin i daných jednotlivců k problematice otestovat a do průzkumu zahrnout. Neochota vést soustředěně diskusi a podílet se na utváření společenského konsensu v otázce médií veřejné služby totiž může být jednou z hlavních příčin nejasného a nepřesného vnímání úkolů České televize.

V dalších částech této kapitoly je nejprve uveden seznam osob, které byly se žádostí o zapojení se do průzkumu osloveny. Dále podoba a znění celého dotazníku a za každým jeho oddílem vysvětlení a objasnění toho, proč byly vybrány právě takové otázky a co mají zkoumat. Poslední částí této kapitoly je podrobný popis obou způsobů získávání odpovědí – tedy jak průběh osobních rozhovorů, tak postup při zasílání dotazníku elektronickou formou.

1.1 Dotazované osoby

Na tomto místě uvádím seznam osob, které jsem oslovila jako zástupce tří jmenovaných profesních skupin. U každé ze skupin je vysvětleno, proč jsou tyto osoby relevantní pro provedení průzkum a tuto práci.

Rozdělení oslovených lidí na ty, se kterými jsem vedla osobní rozhovor, dále na ty, kteří dotazník vyplňovali elektronickou formou a nakonec na osoby, které na mé žádosti reagovaly odmítavě nebo nereagovaly vůbec, uvedu kvůli větší přehlednosti v jiné kapitole této práce.

Profesionálové mají nebo měli možnost vyzkoušet chod České televize v praxi. Znají nejlépe různá omezení, na která lze při plnění služby veřejnosti vysíláním narazit. Vědí, jak se nejrůznější teoretické konstrukty úkolů média veřejné služby naplňují ve skutečnosti a jaké při tom mohou nastat problémy. Díky tomuto vědomí různých překážek mohou již v teoretických vymezeních úkolů média veřejné služby odhalit například přehnané nebo nepřesné nároky na vysílání České televize.

- Jiří Janeček (současný generální ředitel České televize)
- Ivo Mathé (bývalý generální ředitel České televize)
- Jiří Pittermann (bývalý ředitel programu České televize)

- Zdeněk Šámal (bývalý ředitel zpravodajství České televize)

Mediální teoretici poskytují odborný teoretický pohled na to, jak by měla fungovat média veřejné služby v demokratickém státě a jaké úkoly mají tato média ve společnosti plnit. Navíc k problematice přistupují nezaujatě, s nadhledem. Oproti profesionálům nejsou na České televizi existenčně závislí. A na rozdíl od politiků nepotřebují prosazovat politické zájmy a také nemohou fungování ČT přímo ovlivňovat.

- Milan Šmíd (Fakulta sociálních věd UK)
- Jan Jiráček (Fakulta sociálních věd UK)
- Milan Kruml (mediální analytik TV NOVA)

Politici, resp. **členové stálých komisí pro sdělovací prostředky Parlamentu ČR** mají zásadní vliv na legislativní vymezení působení České televize. Mohou vytvářet a navrhnout zákony, které usměrňují fungování ČT, mohou je pozměňovat, vyjadřují se k výročním zprávám Rady ČT o činnosti a hospodaření České televize. Jako členové takovýchto komisí by měli být v problematice dobře orientováni na rozdíl od ostatních poslanců a senátorů. Při projednávání mediálních zákonů plní roli zpravodajů k předkládaným návrhům a svými vystoupeními mohou výrazně ovlivňovat postoje ostatních politiků.

Stálá komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky:

- Vítězslav Jandák (ČSSD) – předseda
- Michal Hašek (ČSSD) – místopředseda
- Ivana Levá (KSČM) – místopředsedkyně
- Petr Pleva (ODS) – místopředseda
- Olga Zubová (SZ) – místopředsedkyně
- Petr Bratský (ODS)
- Richard Dolejš (ČSSD)
- Miroslav Grebeníček (KSČM)
- Tomáš Hasil (ODS)
- Josef Ježek (ODS)
- Zbyněk Novotný (ODS)
- Hana Orgoníková (ČSSD)

- Miloš Patera (ODS)
- Ondřej Plašil (ODS)
- Petr Rafaj (ČSSD)
- Zdeněk Škromach (ČSSD)
- Michaela Šojdrová (KDU-ČSL)
- Lubomír Zaorálek (ČSSD)

Stálá komise Senátu pro sdělovací prostředky:

- Jiří Oberfalzer (ODS) – předseda
- Milan Bureš (ODS) – místopředseda
- Liana Janáčková (Bez politické příslušnosti) – místopředsedkyně
- Milan Špaček (KDU-ČSL) – místopředseda
- Alena Gajdůšková (ČSSD)
- Zdeněk Janalík (ODS)
- Adolf Jílek (KDU-ČSL)
- Vlastimil Sehnal (ODS)
- Richard Svoboda (ODS)
- Tomáš Töpfer (senátor za ODS)
- Jan Jakob (MKD) – tajemník

1.2 Podoba a znění dotazníku

Na tomto místě uvádím především přesné znění celého dotazníku a za každým jeho oddílem vysvětlení a objasnění toho, proč byly vybrány právě takové otázky a co mají zkoumat. Vyhodnocení samotných odpovědí získaných v osobních rozhovorech nebo elektronickou formou je věnována další kapitola.

Oddíl A.

1) Která místa v následujícím vymezení hlavních úkolů média veřejné služby dle Zákona o České televizi pokládáte za nejasná, nejednoznačná? Dané pasáže nebo formulace vyznačte nebo vypište do připraveného okénka pod citovaný text zákona:

Česká televize poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky (dále jen "veřejná služba v oblasti televizního vysílání"). Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména:

a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,

b) přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,

c) vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti,

d) rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin,

e) výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.⁶

Formulace ze Zákona o České televizi, které jsou nejednoznačné, nejasné:

2) Která místa ve výše uvedeném vymezení úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání by podle vašeho názoru potřebovala další zpřesnění a vymezení jiným zákonem, normou, prováděcím předpisem atd.?

3) Máte-li váš vlastní návrh na zpřesnění, uveďte ho.

⁶ Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, §2, odst. 2.

Význam zařazení oddílu A. do dotazníku:

Právě v §2 Zákona o ČT jsou vymezeny základní úkoly České televize, kterými plní službu veřejnosti vysíláním. A konkrétně tyto úkoly jsou často předmětem veřejné diskuse nebo i rozprav mezi poslanci ve Sněmovně při schvalování výročních zpráv nebo návrhů na změnu některých mediálních zákonů. V dotazníku tedy tento oddíl sloužil respondentům k tomu, aby vyjádřili svoji případnou nespokojenost s některými úkoly, které jsou České televizi ukládány nebo s jejich konkrétním vymezením v zákoně.

V dalších částech dotazníku jsou navíc respondentům pokládány již konkrétnější otázky, a proto měl první oddíl umožňovat především volnější a osobní formulování svých představ o úkolech média veřejné služby, formulaci a vymezení těchto úkolů a také přesnosti jejich výkladů a interpretace. Přínosem oddílu je především porovnání toho, zda respondenti nachází v Zákoně o ČT problematické pasáže a zda se přibližně ve svém pohledu shodují či nikoliv. Zároveň oddíl nabízí možnost porovnání toho, jak by si jednotliví respondenti představovali ideální vymezení úkolů média veřejné služby v zákoně.

Oddíl B.

1) Podle Zákona o České televizi má médium veřejné služby, které poskytuje službu veřejnosti vysíláním, za úkol mimo jiné rozvíjet kulturní identitu obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin. Vyjádřete v procentech podíl vysílání, který by měl být podle vašeho názoru věnován právě **pořadům pro etnické a národnostní menšiny** z celkového vysílání média veřejné služby, tedy ze všech čtyřech vysílacích kanálů, které má momentálně Česká televize k dispozici.

2) Podle bodu e) druhého paragrafu Zákona o České televizi má Česká televize připravovat a vysílat zpravodajské, publicistické, dokumentární, umělecké, zábavní, vzdělávací pořady a pořady pro děti a mládež. Vyjádřete v procentech, jaký podíl by podle vašeho názoru měly mít v celkovém vysílání média veřejné služby **zpravodajské pořady** a jaký podíl **publicistické pořady** (opět ze všech čtyřech vysílacích kanálů ČT).

3) Podle stejného bodu jako v předchozí otázce (bod e) druhého paragrafu Zákona o České televizi má Česká televize připravovat a vysílat mimo jiné také vzdělávací a zábavní pořady. Vyjádřete v procentech, jaký podíl by měl být podle vašeho názoru věnován **vzdělávacím pořadům** a jaký podíl **zábavním pořadům** z celkového vysílání média veřejné služby (opět všechny čtyři vysílací kanály ČT).

4) Stále vycházíte z bodu e) druhého paragrafu Zákona o České televizi. Podle něj má Česká televize připravovat a vysílat mimo jiné také pořady pro děti a mládež. Vyjádřete v procentech, jaký podíl těchto pořadů (**pořadů pro děti a mládež**) by měl být podle vašeho názoru v celkovém vysílání média veřejné služby (opět všechny čtyři vysílací kanály ČT).

Význam zařazení oddílu B. do dotazníku:

V §2 Zákona o ČT je řečeno, které typy pořadů by zejména měla Česká televize vyrábět a vysílat. Zákonem však není přesně stanoveno, jaké množství kterého typu pořadů by se mělo ve vysílání České televize objevit. Přesto lze v rozpravách poslanců v Komisi nebo v Poslanecké sněmovně najít stížnosti na to, že určitého typu pořadů ČT vysílá málo nebo naopak hodně. Oddíl B. dotazníku proto zkoumá, kolik procent určitých typů pořadů by měla Česká televize vyrábět a vysílat podle názoru jednotlivých respondentů. Z celého písmene e. druhého odstavce §2 Zákona jsou však vybrány pouze určité typy pořadů; do dotazníku nejsou zahrnuty zdaleka všechny, které jsou ve znění zákona. Počet pořadů byl zúžen především proto, aby dotazník nebyl příliš rozsáhlý. Pokud by byly v dotazníku uvedeny všechny typy, které jsou v Zákoně, náročnost dotazníku by se tím výrazně zvýšila. Výběr pořadů byl proveden především na základě dokumentu ‚Dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje České televize na roky 2006 – 2010‘. V tomto dokumentu je uvedeno jako základní a trvale platné poslání média veřejné služby především ‚informovat, vzdělávat a bavit‘. Publicistické pořady jsou chápány jako součást informativní složky základního poslání ČT. Protože ČT by měla vysílat především pro nejrůznější skupiny menšin, byly jako příklad vybrány etnické a národnostní menšiny. Pořady pro děti a mládež patří zčásti do složky vzdělávací a zčásti také naplňují požadavek na médium veřejné služby vysílat pro menšiny.

Cílem Oddílu B. dotazníku je především porovnání toho, zda se procentuální vymezení určitých typů pořadů u jednotlivých respondentů zásadně liší nebo naopak spíše shoduje. Přínosem by tak mělo být zjištění, zda je možné alespoň například v podobě určitého intervalu stanovit, jaký prostor by měl být věnován v médiu veřejné služby určitému typu pořadů. Česká televize je někdy kritizována, že vysílá například příliš zábavních pořadů na úkor pořadů publicistických nebo dokumentárních. Bylo by tedy možné upřesnit, kolik procent určitého typu pořadů má Česká televize zahrnout do programového schématu, aby vyhověla zákonu a zároveň společenským požadavkům?

Oddíl C.

Níže uvedené televizní pořady „oznámkujte“ body na škále od 0 do 10, a to podle toho, v jaké míře jsou podle vašeho názoru vhodné pro vysílání média veřejné služby. Pokud je daný pořad podle vás zcela nevhodný pro zařazení do televizního vysílání média veřejné služby, přiřadte mu 0 bodů. Pokud je podle vás pořad zcela vhodný pro médium veřejné služby v oblasti televizního vysílání, přiřadte mu 10 bodů. U každého pořadu navíc stručně uveďte, čím především si pořad u vás získal daný počet bodů a zároveň i odůvodnění, proč jste mu eventuelně nepřidělil/a plný počet bodů (tedy 10), čím u vás body ztratil.

Vybrané televizní pořady:

168 hodin

Dobré ráno

Události, komentáře

Odpolední televizní noviny

Svět 2008

Snídaně s Novou

Na vlastní oči

Občanské judo

Reportéři ČT

Černé ovce

Nedělní partie

Otázky Václava Moravce

Krásný ztráty

Autosalon

Formule 1
Přenos zápasů nejvyšší domácí soutěže v hokeji
Mistrovství světa ve fotbale
Výměna manželek
StarDance
Receptář prima nápadů
VyVolení
Hodina pravdy
Pošta pro tebe
Noc s Andělem
Uvolněte se, prosím
Banánové rybičky
Všechnopárty
Test národa
Maxi Clever
AZ-kvíz
Medúza
Eso
Kouzelná školka
Teletubies

Význam zařazení oddílu C. do dotazníku:

Zcela běžně se Česká televize setkává s kritikou, že určitý typ pořadu, který vysílá, není vhodný pro médium veřejné služby. Podobné výtky jsou velmi často k slyšení na jednání Komise nebo Poslanecké sněmovny a některé jsou uvedeny i v kapitole věnované citacím stenoprotokolů. Jaké formáty pořadů jsou však ty, které jsou pro médium veřejné služby vhodné a jaké by se v jeho programu neměly objevovat? Je možné jednoznačně takto pořady rozdělit na vhodné a nevhodné?

V Oddílu C. dotazníku jsou vybrány některé televizní pořady a respondenti určují na škále od 0 do 10 vhodnost jednotlivých formátů pro médium veřejné služby. Díky tomu, že respondenti mají jednotlivým pořadům přidělovat číselné hodnocení, bude možné výsledky jednoznačně porovnávat. Protože je však tato metoda hodnocení částečně zjednodušující, měli by respondenti u každého pořadu dále uvést, čím u nich pořad body získal a čím body ztratil. Tedy vyjádřit, jaké prvky dělají pořad podle jejich názoru

vhodným pro médium veřejné služby a naopak jaké prvky ‚veřejnoprávnost‘ takového pořadu snižují. I na základě těchto slovních hodnocení lze porovnávat, zda je vnímání jednotlivých formátů pořadů shodné či alespoň podobné anebo se zásadně liší. Zajímavé může být například srovnání toho, zda dva či více respondentů vytýkají určitému pořadu tentýž prvek nebo jestli každý dotazovaný kritizuje daný pořad za něco zcela jiného.

Tento způsob hodnocení se pokouší alespoň v elementární podobě zachytit skutečné vnímání obsahu abstraktního pojmu ‚veřejnoprávnost‘. Na rozdíl od botaniků či zoologů, kteří mají své klíče k určování rostlin či zvířat a umí podle taxativně stanovených kritérií rozpoznat slona od anakondy a sasanku od sosny, mediální odborníci zatím svůj ‚klíč k určování veřejnoprávnosti‘ nemají. V jednotlivých evropských zemích je postavení média veřejné služby definováno samostatně, neexistuje žádná univerzální šablona. Nebyl dosud ani sepsán soubor podmínek nutných a postačujících, po jejichž splnění by mohl televizní pořad být označen visačkou ‚Veřejnoprávnost garantována‘. Proto je kombinace bodové škály a slovního zdůvodnění jednoduchým pokusem o hledání zatím jen subjektivních kritérií, podle kterých jednotliví respondenti posuzují ‚veřejnoprávnost‘.

Pořady jsou chápány jako typy formátů. Respondenti by tedy neměli přihlížet k jejich dennímu vydání, ale spíše hodnotit celkový formát pořadu a dlouhodobé trendy v jeho zpracování.

Pořady byly úmyslně vybrány nejen z programu České televize, ale také z programu komerčních televizí. Tento smíšený výběr totiž nabízí další zajímavý výsledek dotazníku – zjištění, zda některé formáty nebo způsob jejich zpracování tak, jak to dělá komerční televize, by mohly být vhodné i pro médium veřejné služby či nikoliv. Oddíl C. by měl tedy především ukázat, zda je možné jednoznačně stanovit, jaké formáty pořadů by Česká televize měla a jaké naopak neměla vysílat.

Oddíl D.

Vyjádřete v procentech, jaký maximální **podíl na vysílání** z celkového vysílání televize veřejné služby, by podle vás mohly mít pořady hodnocené vámi v předchozím oddíle **body od 0 do 5**? Kolik procent vysílacího času byste takovým pořadům maximálně přidělil/a, pokud vůbec nějaký?

Tato odpověď by měla především vyjádřit, zda podle vašeho názoru musí médium veřejné služby vysílat pouze a výlučně ty pořady, které jsou naprosto vhodné a bezchybné nebo zda může mít určité procento vysílání o něco nižší kvalitu nebo se mohou ve vysílání televize veřejné služby například i zkoušet nové formáty, u kterých není dopředu jisté, že budou hodnoceny jako naprosto vhodné pro médium veřejné služby.

Význam zařazení oddílu D. do dotazníku:

Má Česká televize právo vysílat určitý pořad i přesto, že není formátem pořadu vysloveně vhodným pro médium veřejné služby? A jaká část vysílání může být naplňována takovými pořady? Nebo musí být program České televize sestaven výhradně z takových pořadů, které jsou takzvaně ‚veřejnoprávní‘? Tyto otázky by měl zodpovědět Oddíl D. dotazníku. Odpovědi respondentů by měly ukázat, zda má Česká televize právo vysílat určité procento pořadů, které mají nižší kvalitu, nejsou přímo vhodné pro médium veřejné služby nebo jsou to nové formáty a není předem jisté, jak budou veřejností hodnoceny. Zajímavým výsledkem oddílu může být porovnání toho, kolik procent takovým pořadům věnují jednotlivé profesní skupiny.

Dosavadní zkušenosti s vysíláním České televize a jeho přijímáním diváky ukazují, že neplatí tato teze: Médium veřejné služby plní svou roli pouze tehdy, pokud svůj veškerý vysílací čas věnuje výhradně pořadům, které lze označit za ‚veřejnoprávní‘.

Dosavadní způsob přijímání vysílání ČT (nikoliv v technickém smyslu ‚vysílač – anténa – televizor‘, ale jako společenská akceptace) ukazuje, že by i médium veřejné služby mělo mít právo vysílat pořady ‚neveřejnoprávní‘. Tento oddíl dotazníku se pokouší zjistit, jaký podíl na celkovém vysílání je pro tyto pořady společensky přijatelný.

Oddíl E.

1) Jaký máte názor na vysílání reklamních spotů v médiu veřejné služby? Má/může podle vás Česká televize jako médium veřejné služby vysílat reklamu či nikoliv?

2) Pokud podle vašeho názoru má či může ČT vysílat reklamní spoty, má být omezeno nejvyšší možné procento? A kolik procent reklamy byste povolil/a vy osobně ve vysílání ČT?

3) Pokud jste zastáncem určitého omezení reklamy ve vysílání ČT nebo jejího úplného zákazu, kde by podle vašeho názoru mělo být toto omezení nebo zákaz zakotveno? V jakém dokumentu? Přímo v Zákoně o České televizi nebo v interním předpisu České televize nebo kde jinde?

Význam zařazení oddílu E. do dotazníku:

Jak ukáží citace stenoáznamů uvedené v další kapitole bakalářské práce a projevy některých poslanců, je přítomnost reklamy na médiu veřejné služby důležitým a často diskutovaným problémem. Přítomnost reklamy výrazně ovlivňuje skladbu programu média veřejné služby. Může mít vliv především na to, jaké pořady bude takové médium vysílat – podle toho, zda reklamu vysílá či nikoliv a zda se tedy snaží být atraktivní pro zadavatele reklamy nebo ne.

Oddíl E. již nevychází z §2 Zákona o ČT jako předchozí oddíly, ale přesto jsem považovala jeho zařazení do dotazníku za nezbytné. Pro některé respondenty může být přítomnost reklamy zásadní otázkou při řešení problematiky média veřejné služby a jeho úkolů. Přínosem tohoto oddílu je tedy především porovnání toho, jaký převažuje mezi respondenty názor na přítomnost reklamy ve vysílání České televize a zda je například výrazný rozdíl mezi názory jednotlivých profesních skupin.

1.3 Způsoby dotazování

Dotazování probíhalo dvěma způsoby. Všem vybraným lidem ze všech tří profesních skupin jsem nejprve nabídla strukturovaný osobní rozhovor. Při žádosti o rozhovor jsem zároveň všem osloveným vysvětlila, že se jedná o rozhovor z oblasti, které se sami profesně věnují. Termín bylo možné vybrat přibližně v měsíčním intervalu. Mnoho z nich však na žádosti o osobní rozhovor vůbec nezareagovalo. Další početnou skupinu vytvořili ti, kteří schůzku odmítli a své odmítnutí zdůvodnili tím, že na takovou debatu nemají čas. Těmto lidem jsem tedy zaslala dotazník elektronickou poštou s žádostí o jeho vyplnění a zaslání zpět. Průběh obou postupů dotazování měl svá specifika.

1.3.1 Postup při osobních rozhovorech

Maximální délka trvání osobního rozhovoru byla stanovena na devadesát minut. Respondentům byly při rozhovoru postupně předkládány jednotlivé oddíly dotazníku s vysvětlením jejich zadání. Každý dotazovaný měl možnost se znovu ptát na znění otázky nebo se ubezpečit, zda pochopil správně její znění. Tímto postupem měla být co nejvíce eliminována možnost různého výkladu otázek a úkolů v jednotlivých oddílech dotazníku. Další oddíl dotazníku byl respondentovi předložen vždy až ve chvíli, kdy zodpověděl oddíl předcházející, a to postupně v řazení oddíl A. až oddíl E. Pokud respondent odbíhal od tématu nebo neodpovídal konkrétně na položené otázky, byly mu pokládány otázky doplňující tak, aby jej vracely zpět k tématu.

Celé osobní rozhovory byly nahrávány na diktafon a poté doslovně přepsány do písemné podoby. Pro potřeby samotného vyhodnocení rozhovorů a zpracování textu bakalářské práce byly odpovědi z přepsaných podob rozhovorů kráceny a upraveny tak, aby byly vhodné pro psanou podobu sdělení. Výpovědi jsou výrazně kráceny pouze v případě, že autor příliš odbíhal od tématu, opakoval již vyřčené nebo se vyjadřoval k problematice příliš ze široka. Ve výpovědích bylo nutné provést určité úpravy proto, aby byla umožněna jejich snadná percepce v psané podobě. Úpravy se tedy týkaly především slovosledu, rozdělení příliš dlouhých souvětí do kratších vět nebo odstranění přeřeknutí apod. Přesto jsem při zpracování rozhovorů do textu bakalářské práce postupovala především tak, aby byly výpovědi upravovány co nejméně, byla zachována jejich autenticita, žádný údaj nebo názor podstatný k tématu nebyl vynechán a aby především nedošlo ke zkreslení výpovědí a názorů.

1.3.2 Postup při elektronickém vyplňování dotazníku

Pro elektronickou formu vyplnění dotazníku bylo použito elektronického formuláře. Jednotlivé oddíly A. až E. byly uspořádány postupně za sebou a v každém z nich vysvětleny co nejpodrobněji dané otázky nebo úkoly. Pole pro zodpovězení úkolu byla vždy jasně vyznačena, jejich velikost bylo možné zvětšovat zcela podle délky respondentovy odpovědi, velikost polí nebyla nijak omezena. Jedinou výjimkou byla pole formuláře pro vyplnění procentuálního vymezení vysílacího času pro vybrané skupiny pořadů (oddíl B.). Za celým tímto oddílem však byl opět neomezený prostor

k upřesnění či vysvětlení vlastních odpovědí nebo jakýmkoliv jiným poznámkám a výzva k jeho využití. Vyplněné dotazníky respondenti zasílali zpět taktéž elektronickou poštou.

2 Hodnocení práce České televize v politické praxi

Práce vychází z hypotézy, že lidé z mediální praxe a politici vnímají rozdílně, co znamená pojem médium veřejné služby a jak mají být vymezeny a chápány jeho úkoly. Tato hypotéza se opírá o skutečnost, že Česká televize a její vysílání je politiky pravidelně kritizováno a Poslanecká sněmovna opakovaně zamítá výroční zprávu Rady ČT o činnosti České televize. Co především poslanci České televizi vytýkají a v čem podle jejich názoru Česká televize nenaplnuje službu veřejnosti a tedy ani Zákon o České televizi⁷, jsem zjišťovala ve stenoprotokolech jednání Stálé komise Poslanecké sněmovny a také stenozáznamech jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR za roky 2002 – 2007.

Ze záznamů těchto jednání vybírám ty pasáže, kde je Česká televize jednotlivými politiky kritizována za to, že nenaplnuje službu veřejnosti vysíláním tak, jak jí stanovuje Zákon o České televizi. Zaměřuji se přitom především (avšak ne výhradně) na §2 tohoto zákona. Uvádím i takové promluvy politiků, ve kterých přímo nekritizují Českou televizi, ale jakkoliv reagují na kritiku ČT ze strany jiného poslance.

Protože celá práce je zaměřena na vysílání České televize a její program, nikoliv na její hospodaření, nezabývám se pasážemi, kde politici kritizují hospodaření ČT nebo o něm diskutují. Zmínky o hospodaření ČT se mohou v citacích ze stenoprotokolů objevit jen v případě, že jsou zde použity v úzké spojitosti s programem ČT nebo pokud z důvodu uchování autentičnosti a přesnosti není promluva politika krácena.

Výroky politiků jsou záměrně co nejméně kráceny. Jednou z největších předností této práce oproti mediálnímu zpracování tématu je podstatně větší prostor pro rozbor problému. Je tedy možné zachovávat v co největší míře původnost promluv a nezkreslovat či nezastírat významy výroků jejich přehnaným krácením.

Kapitola má dvě hlavní části. První obsahuje citace ze stenoprotokolů jednání Stálé komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky. Ve druhé jsou uvedeny relevantní úryvky stenoprotokolů jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Obě tyto části jsou řazeny chronologicky od roku 2002 po současnost. Za každým jednáním a jeho stenografickým záznamem je uveden stručný souhrn klíčových bodů, o kterých politici hovořili. Pro první seznámení s celou prací je možné číst jen tyto souhrny a

⁷ Dále též Zákon o ČT.

rychleji pokročit k vlastnímu průzkumu prováděnému pomocí dotazníků a osobních rozhovorů a teprve později se vrátit ke stenografickým zápisům.

Mohlo by se zdát, že stenografické záznamy jsou zbytečně obsáhlé, ale jejich autentické znění má hned dvojnásobnou opodstatnění:

Vybírat pouze klíčovou větu politika a kontext celé promluvy doložit klasickým poznámkovým aparátem, tedy odkazem na elektronickou verzi stenozáznamu na internetových stránkách Poslanecké sněmovny ČR, není uživatelsky vstřícné. Vyhledávání na internetových stránkách není tak snadné jako přesná citace a odkaz na knihu či stať v časopise.

Obsáhlé citace ze stenozáznamů navíc kromě svého faktického obsahu vykreslují i nevyřčené – atmosféru při jednáních politiků a schopnost či neschopnost posuzovat problematiku média veřejné služby věcně, konkrétně a v souvislostech. Celá bakalářská práce později ukáže, že právě způsob vedení debaty výrazně od sebe odděluje politiky na straně jedné a mediální profesionály a teoretiky na straně druhé.

2.1 Jednání Stálé komise pro sdělovací prostředky

Stálá komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky se od roku 1993, kdy byla Poslaneckou sněmovnou zřízena, podrobně věnuje všem záležitostem týkajících se mediální legislativy. Na svých schůzích projednává návrhy mediálních zákonů, podává k nim pozměňovací návrhy a poté doporučuje Poslanecké sněmovně usnesení k těmto návrhům.

Kromě mediálních zákonů se však Komise zabývá i výročními zprávami mediálních rad, tedy i Rady České televize. A stejně jako v případě zákonů doporučuje poté Komise Poslanecké sněmovně usnesení, zda zprávu schválit či nikoliv. Na zasedání Komise jsou často zváni i zástupci managementu České televize, členové Rady ČT, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání⁸ nebo jiní odborníci na danou problematiku. V úryvcích ze stenoprotokolů se proto vyskytují i relevantní promluvy těchto osob. Ve stenozáznamech samotných jsou však tyto lidé často označováni pouze vlastními jmény a není uvedena jejich funkce. V těchto případech proto označují takové osoby hvězdičkou a upřesňují, jakou funkci zastávají.

⁸ Dále též RRTV.

2.1.1 Projednávání pokuty udělené České televizi Radou pro rozhlasové a televizní vysílání

Komise projednávala tento bod na svém zasedání 14. března 2003.

„Poslankyně Hana Marvanová uvedla, že Rada na svém zasedání 4. 3. 2003 uložila České televizi za odvysílání pořadu České hlasování pokutu ve výši 500 tisíc korun, a to vzhledem k tomu, že došlo k porušení povinností poskytovat objektivní a vyvážené informace a povinností zajistit, aby v politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivní a vyváženosti. Po podrobném rozkladu k danému pořadu došla k závěru, že šlo o satirický pořad, na který není možné vztahovat kritéria, která mají být vztahována k pořadům zpravodajským. Odůvodnění Rady je naprosto zavádějící. Na podobném principu politické satiry jsou postaveny pořady Stalo se, S politiky netančím apod. Politickou satiru není možné sankcionovat.

V usnesení by měl zaznít návrh, aby Rada byla požádána, aby své stanovisko k tomuto pořadu přehodnotila, a konstatování, že není možné postihovat provozovatele televizního vysílání za odvysílání politických satirických pořadů. Povinností Rady pro rozhlasové a televizní vysílání by mělo být nejen sledování dodržování povinností ze strany provozovatelů vysílání, ale také bdít nad možností naplňování práv.

Poslanec Petr Pleva projevil nesouhlas s projednáváním tohoto bodu. Rovněž nesouhlasil s tvrzením, že jde o satirickou komedii. S pokutou České televizi souhlasil.

Poslanec Jaromír Talíř vyjádřil názor, zda se Rada chová ke všem pořadům stejně, zda vždy přísně dbá na dodržování všech ustanovení všech provozovatelů televizního a rozhlasového vysílání.

Poslankyně Kateřina Dostálová rovněž vyjádřila názor, že komisi nepřísluší hodnotit v tomto směru Radu.

Jí oponovala poslankyně Hana Marvanová.

Pan Muchka* (člen RRTV) na přednesené názory reagoval. Uvedl, že ČT označila tento pořad za dokumentární komedii. Rada by nesankcionovala pořady, které by byly označeny jako satira, ale v tomto případě tomu tak nebylo. Sama Rada ČT označila tento pořad za problémový. Otázka timengu byla označena jako profesionální pochybení ČT vzhledem k datu 28. října a v mezidobí prvního a druhého kola voleb do Senátu. Rovněž výše pokuty byla velmi podrobně diskutována.

Diskutovaný pořad bude nahraný na kazetě a členové komise si jej budou moci promítnout. Bod byl poté přerušen.⁹

Shrnutí jednání Komise 14. března 2003:

Poslanci řeší problematiku objektivitu a vyváženosti ve vysílání České televize. V diskusi se vyjadřují k tomu, zda byla pokuta České televizi udělena spravedlivě či nikoliv a na jaké typy pořadů lze uplatňovat požadavek objektivitu a vyváženosti. Poslankyně Hana Marvanová upozorňuje, že není možné sankcionovat Českou televizi za neobjektivitu a nevyváženost satirických pořadů. Tato kritéria lze podle ní vztahovat pouze na zpravodajské a publicistické pořady.

2.1.2 Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2002

Výroční zprávu projednávala Komise na svém zasedání 25. dubna 2003.

„(...) Zpravodajka Kateřina Dostálová uvedla, že ve zprávě jí chybí rozhodnutí Rady ve smyslu toho, jak ČT naplňuje zákon, třeba ve smyslu objektivitu. (...)

Poslanec Jaromír Talíř citoval ze zprávy, že „v roce 2002 ČT více než zdvojnásobila rozsah regionálního vysílání pořadů zpravodajských a publicistických a výrazně překročila minimální požadavky

⁹ *Stenozáznam 5. zasedání Stálé komise pro sdělovací prostředky ze dne 14.3.2003*, bod Rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání o udělení pokuty České televizi [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/komise/sksp/zapis/>>. Dokument ZKM005.doc.

stanovené v této oblasti zákonem". Chtěl by znát k této věci stanovisko Rady.

Poslanec Petr Pleva vystoupil s faktickou poznámkou k celkovému podílu televizních studií na vysílacím čase, což je na straně 23, v zákoně je předepsaný čas 20 %, ve zprávě se říká, že celková plocha byla 8,9 %. Připomněl, že je třeba se řídit zákonem, který platí a ne novelou, která je navržena. (...)

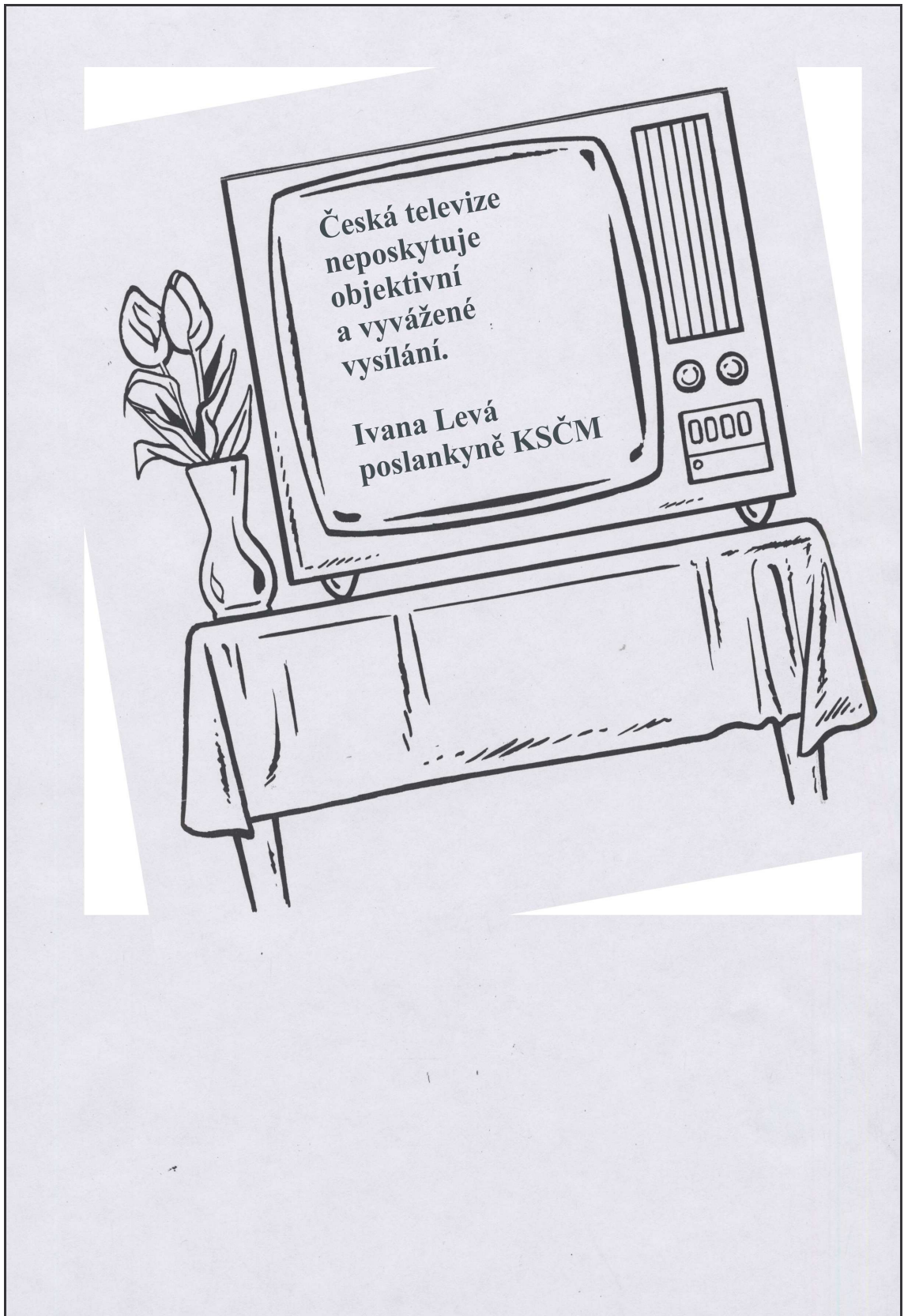
Poslankyně Ivana Levá pochválila ČT za zpravodajství po povodních. Podle jejího názoru bylo na profesionální úrovni. (...) Připomněla také neplnění povinnosti ze zákona, a to že u zpravodajských a publicistických pořadů má být dbáno zásady objektivit a vyváženosti. Týká se to 382 pořadů, 82x vystupovala ODS, 80x ČSSD. To je vše v pořádku. A poté 45x US-DEU a 36x KSČM. Zde se domnívá, že ČT KSČM něco dluží. (...)”¹⁰

Shrnutí jednání Komise 25. dubna 2003:

Česká televize byla ze strany poslanců kritizovaná za neplnění zákonem stanoveného dvacetiprocentního podílu regionálních studií na vysílání. Poslankyně Ivana Levá kritizovala ČT za neobjektivitu a nevyváženost zpravodajských a publicistických pořadů. Podle jejího názoru byla v těchto pořadech nedostatečně zastoupena její strana. Komise přijala usnesení, že žádá Radu ČT o doplnění údajů do výroční zprávy.

Jak dokáží zápisy z dalších let, zůstávají výtky některých politiků neměnné a mechanicky se opakují. Ivana Levá ve svých vystoupeních, často bez ohledu na věcný předmět debaty, končí svou promluvu obecnou výtkou, že vysílání České televize je neobjektivní a nevyvážené. Podobnou debatní konstantou Petra Plevy je podíl regionálních studií na vysílání České televize.

¹⁰ Zázpis ze 6. zasedání Stálé komise pro sdělovací prostředky ze dne 25.4.2003, bod 4. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2002 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/komise/sksp/zapis/>>. Dokument ZKM006.doc

2.1.3 Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2003

Výroční zprávu projednávala Komise na zasedání 28. května 2004

„(...) Poslankyně Kateřina Dostálová: (...) Chci se dotknout ještě jedné věci, a to na straně 38 je přehled o vyváženosti a poskytování všestranných informací pro svobodné vytváření názorů. Vyváženost a objektivita – řekla bych, že to je jedna z věcí, kterou nepovažuji za dostatečnou, a to je odkaz na analýzu zpravodajství českých televizí v roce 2003, vydaných společností Inovatia dne 26. ledna 2004. Byla bych velice ráda, kdybychom tuto analýzu mohli mít jako poslanci, ne aby zde bylo pouze odkázáno v několika bodech. Objektivita a vyváženost jsou velmi důležitý bod u veřejnoprávních médií. Tak kdybychom to mohli mít zpracováno v té analýze. Myslím, že každý občan by měl mít právo se dostat k těmto informacím o tom, jaká je činnost a hospodaření České televize, protože samozřejmě si ji každý také platí a tak myslím, že i tato analýza by měla být přístupná veřejnosti. To mi zde chybí. (...)

Poslanec Petr Pleva: (...) O té objektivitě a vyváženosti už mluvila kolegyně Dostálová a mně také chybí přesnější analýza. Myslím, že by se to dalo řešit formou nějaké informace, že byste nám tu zprávu prostě dali. (...) Pak bych se ještě vrátil k té povinnosti, kterou Česká televize neplní, o které hovořil pan předseda Mrzena, a to je podíl studií v objemu 20 % celkového vysílacího času. Velmi mě pobavilo zdůvodnění, které se zde píše. Jednak Česká televize uvádí, že na to nejsou peníze, aby studia mohla dělat 20 % vysílacího času. Pokud někdy měl někdo aspoň na střední škole elementární logiku, zjistí, že z hlediska elementární logiky tvrdit, že absolutní objem finančních prostředků má vliv na to, jak budou procentuálně zastoupena jednotlivá studia – a pokud by to tvrdil v matematice, dostal by zřejmě nedostatečnou a musel by si své znalosti doplnit, protože samozřejmě vůbec nezáleží na tom, jaký je objem finančních prostředků na tom, jak budou procentuálně studia zastoupena. ...Ještě bych pochopil, kdyby tam byla nějaká náběhová křivka,

protože toto je nově uložená povinnost a televize řekla, že to nemůže splnit z roku na rok, ale udělá nějaký náběh a to procento se bude zvyšovat. Ono se skutečně zvyšuje, takže při tomto tempu už za hezkých 30 let televize splní tuto povinnost. (...)

Poslankyně Ivana Levá: (...)Vážím si toho, že stoupl podíl vlastní produkce, podíl studií, i když to nedosahuje té výše, kterou bychom všichni rádi viděli. Ve skrytu duše se domnívám, že když tam bylo do zákona dáno 20 %, bylo to jakoby do budoucna. (...)

Já se také připojuji ke svým kolegům, kteří tu mluvili o analýze vyváženosti. Snažila jsem se tu analýzu, na kterou tam bylo odkázáno, sehnat, zjistit si na internetu, ale domnívám se, že ta služba je nedostupná nebo za peníze. Ne, že bych si to nemohla zaplatit, aby to tak nevyznělo, ale domnívám se, že to není správný postup. Nevím, možná se mýlím, ale našla jsem si, že kodex ukládá České televizi zveřejnit včetně porovnání prostoru, který je dán politickým stranám. To už tady bylo všechno řečeno. (...)

Předseda Rady ČT pan Mrzena: (...) K analýze Inovatio. Analýzy Inovatio jsou zpracovávány průběžně, monitorují zpravodajské, publicistické pořady, vyváženost, objektivitu atd., a to nejen pro Českou televizi, ale dělají monitoring v porovnání s komerčními televizemi. Myslím, že není problém s tím, abychom tyto analýzy zveřejňovali, ale ne my – Česká televize, protože ta je zadavatel, ne rada. ... Myslím, že veřejná dostupnost těchto analýz by byla jen ku prospěchu věci a k pročištění ovzduší v těchto záležitostech.

Co se týče naplňování 20procentního kvóra u regionálních studií, myslím si, že nedostatečná známka by byla udělena možná jinému stupni té třídy, než o kterém by asi bylo dobré hovořit. Je zřejmé, že když disponuji s výrobními kapacitami, tak jestli dělám pořad v Praze nebo v Brně, v Ostravě nebo někde jinde, pak by cena pořadu mohla být stejná, resp. v těch studiích by mohla být i levnější. Je tam ovšem problém trochu jiný, problém, který souvisí se stavem cash flow, se stavem prostředků na účtu, protože to skokové navýšení zvýšení podílu studií znamená roztočit, znamená rozdělát spoustu

věcí a jde o téměř 100procentní nárůst v tom okamžitém vyhodnocení. (...) Ale domnívám se, že těch 20 % pro Českou televizi v dlouhodobém horizontu, ne v dlouhodobém, ale v určitém horizontu naplnitelné je. (...)

Nicméně souhlasím s tím, co tady bylo řečeno. Plnění tohoto ustanovení zákona by mělo být v dohledné době realizováno. U těch menšin – menšiny chápeme a vnímáme jako obecné menšiny, jak je vlastně chápe i zákon o České televizi a ty národní tam nechceme škatulkovat, protože pod tím pojmem můžeme vnímat i další typy menšin, ale o té identitě, jak je to psáno v tom souhrnu, jde o to tu kulturní identitu tradic, které tady máme a jsou dobré, aby byly dále rozvíjeny a ne aby byly omezovány. Česká televize by vlastně tím nositelem hodnot, které má podle zákona na starosti, měla být. (...)

Paní Hůlová* (členka Rady ČT): Pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci, kolegové z rad a vážení hosté, ráda bych jen pro vás rozšířila informaci k objektivitě, vyváženosti a firmě Inovatio. Skutečně sleduje vybrané zpravodajské a zejména politicko-publicistické pořady všech tří celoplošných televizí. Výstupy jsou měsíční, pak myslím pololetní a pak roční shrnutí. Vždy po uzavření toho běžného kalendářního měsíce probíhá prezentace ústní v České televizi, kde je zastoupeno oddělení výzkumu auditoria České televize a pak rovněž příslušní šéfredaktoři dotčených redakcí, to znamená redakce zpravodajství a redakce publicistiky a ještě další event. dramaturgové a novináři atd., a diskutuje se o eventuálních negativěch, která Inovatio konstatuje. Někdy jsou potvrzena a někdy názor zpracovatele je po odborné rozpravě změněn. Rada dostává výstupy pravidelně v tištěné poloze a jsme rovněž zváni na ústní prezentace, kam osobně chodím velmi ráda, protože je to vrcholně zajímavé, patří to jednoznačně mezi parametry, které máme sledovat ze zákona.

Otázku zveřejnitelnosti nepochybně prozkoumáme, protože to zajímá nejen vás, ale myslím, že se to týká i velké vysílací rady, která to má ze zákona sledovat rovněž. Pak je otázka metodiky měření. Myslím,

že v praxi bychom ji měli mít stejnou, protože pokud metodika není stejná, není vyloučeno, že dojdeme při sledování vyváženosti a objektivitě s velkou radou k naprosto rozdílným závěrům, což je poněkud nešikovné, nelogické a velmi zvláštní. Tak tolik asi můj krátký vstup k Inovatiu a vyváženosti.

Pan Dvořák* (člen Rady ČT): (...) Také se domnívám, že podíl regionálních studií by se měl výrazně zvýšit a dosáhnout 20 % ve velmi krátké době. Víím také, že oba ředitelé regionálních studií říkají, a mají analýzy o tom, že to možné je. Obávám se, že vedení televize v Praze přistupuje k regionálním studiím z toho pohledu, kterému se říká centralistický a i při jednání v radě mám někdy ten pocit. Chci říci, že v tomto směru budeme my, členové rady, kteří to považují za velmi aktuální, trvat na tom, aby se to procento velice rychle naplnilo. (...)

Poslanec Ladislav Skopal: (...) Myslím, že zákon platí pro nás pro všechny. To je, jako kdybych já řekl, že nebudu platit daně. Myslím, že jsme dostatečně benevolentní, že doopravdy již několik let pořád dáváme televizi šanci, aby to plnila a televize nám neustále říká, jak to není možné a vůbec to nemá nic společného s cash flow, možná v rámci reorganizace, že v Praze se budou muset propustit pracovníci a v Brně a Ostravě třeba přijmout. Spíš si myslím – a nevím, také čtu statistiky – že platy jsou nižší určitě v Brně a Ostravě než v Praze. Takže mě ty argumenty pořád strašně překvapují a jsou doopravdy mylné. To si dovoluji na tomto fóru říci.

Jde mi o jednu věc, a s kolegou Plevou už jsme se tady domlouvali. My chceme, aby nárůst nebyl najednou, skokový. Toho jsme si vědomi, ale zas 30 let je strašně dlouhá doba. Proto si myslíme, že bychom měli dostat od televize podkladový materiál, který by řekl – ano, za takovou a takovou dobu bude ten nárůst takový a takový a dosáhneme v tom a tom čase 20 %. To je pro nás zásadní a důležité, ne ta křivka, která v současné době nabíhá po procentíčku, půlprocentíčku. (...)

Pan ředitel Janeček* (generální ředitel ČT): Žádné z těch studií není plnoformátové. Každé ze studií dělá, a sami to dobře víte, pokud se na Českou televizi díváte, takže Ostrava má třeba známější publicistické pořady, Brno je známé pořady řekněme dramaty, seriály a zábavou. Každé z těchto studií má nějaké kapacity, má nějaký počet lidí. Kapacita určitě není stoprocentně naplněna. Ano. Mohla by samozřejmě dělat více. Ale teď si uvědomte, že program se skládá z barevných kamíneků a vy potřebujete určitý počet barevných kamíneků. Každý barevný kamínek je určitý typ pořadu a pokud tato studia jsou schopna vyrábět jenom určitý barevné kamínky a program se skládá z celé škály, tak ze studií se vezmou ony barevné kamínky, které umějí dělat a to je to množství. My nemůžeme jim říci, tak budete dělat ještě něco navíc, něco nového. Z dokumentů jsou schopni dělat tolik a tolik pořadů, tak je bereme. Program musí mít nějakou pestrost, je nějak strukturovaný. (...)”¹¹

Shrnutí jednání Komise 28. května 2004:

Poslanci opět kritizují neplnění zákonného podílu regionálního vysílání v celkovém objemu vysílání. Řešena je problematika hodnocení objektivitu a vyváženosti a dostupnost analýzy k této problematice. Komise přijala usnesení doporučit Poslanecké sněmovně vzít Výroční zprávu Rady České televize o činnosti České televize za rok 2003 na vědomí.

2.1.4 Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2004

Komise projednávala výroční zprávu na svém zasedání, které se uskutečnilo 24. a 27. května 2005.

„(...) Poslankyně Kateřina Dostálová: Děkuji za slovo. Přiznám se, že jsem tuto zprávu prostudovala celkem podrobně, a to z toho důvodu, že jsem v úterý odpoledne Českou televizi nepřímo

¹¹ *Zápis ze 14. zasedání SKSP 28.5.2004*, bod 2. Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize za rok 2003 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/komise/sksp/zapis/>>. Dokument ZKM014.doc

pochválila. Zaznamenalo to úspěch u mých kolegů, takže jsem se zprávou zabývala opravdu podrobně.

Zpráva je strukturovaná dobře, nemám žádné námitky, do dvou částí: první je o činnosti, druhá o činnosti Rady České televize. Chtěla bych se vyjádřit k jednotlivým kapitolám.

Kapitola 1.2 – chronologický přehled událostí. Vážená rado, já se vám přiznám, že příliš nerozumím tomu, jak jste vybírali události a pořady do této kapitoly. Jestli měla tato kapitola trochu rozšířit zprávu a její hmotnost, protože jinak vůbec nerozumím kritériím, proč byly vybrány konkrétně tyto události a pořady. To je jedna věc.

(...) Obraz vysílání České televize – kapitola 2.2.1. Tady se České televizi podařilo zvýšit na obou programech počet premiér, dokonce poměrně výrazně, ale bylo to na úkor domácí tvorby, která klesla takřka o 4 %. ... Kapitola třetí – hlavní závěry Rady České televize o činnosti České televize. Jde mi o kapitolu 3.1. Tady mi trochu vadí, že ve zprávě je kvalita činnosti ukázána na ukazateli, který hodnotí kvantitu, to znamená počet pořadů pro tu kterou menšinu, cílovou skupinu diváků nebo podle žánrů. Myslím si, že ke konstatování, že Česká televize plní veřejnou službu, tak jak vy to tam píšete, je nutné rozšířit hodnotící parametry i na zpracování díla v souvislosti s kodexem České televize, a to znamená hodnotit i kvalitu tvorby, nejen kvantitu a počet pořadů pro tu kterou menšinu. To je další věc, která by tam mohla být a která mi chybí. (...)

Poslanec Tomáš Vrbík: Se zprávou víceméně s různými většími či menšími výhradami jsem smířen a spokojen. Mám jen tři krátké dotazy či poznámky.

(...) Třetí věc – to je opravdu jen poznámka. Mě zaujalo na straně 23, že jste z nějakého důvodu vypíchlí zrovna jako významnou inovaci reality show Vypadáš skvěle. Za sebe musím říci, že samozřejmě neberu České televizi právo dělat takovéto pořady, dokonce to dovedu i pochopit, nicméně z mého pohledu zrovna takovýto typ show mi spíše přijde jako show pro komerční televizi, zvláště když jsem se nedávno na tento pořad díval. Musím říci, že přesně funguje, jak

jsem si myslel. Je obalen reklamou od firem, které samozřejmě mají nějakou spojitost s tím, o čem pořad je. Nenapadám to a nekritizuji, ale musím říci, že pro mě je to typ pořadu komerční televize než televize veřejnoprávní. Spíše mě zarazilo to vypíchnutí ve zprávě zrovna tohoto formátu jako zásadní věci z pohledu veřejnoprávní televize. Děkuji.

Poslankyně Ivana Levá: Našla jsem ve zprávě pozitiva, ale také negativa. Kde vidím rezervy? Rezervy jsou v oblasti tvorby pro děti a mládež. Samozřejmě znepokojuje mě pokles podílu vlastní produkce, ale jsem si vědoma toho, že je to odůvodněno. Ne že by nechtěla ČT vlastní programy, ale prostě na to nemá. Toho jsem si v současné době vědoma.

Souhlasím s tím, že ČT věnuje mimořádnou pozornost vzdělávacím pořadům. Tady je na místě i nákup pořadů. Moc se mi líbila Zázračná planeta. Bylo to koupeno z BBC.

(...) Procento podílu regionálních vysílání se sice nepodařilo naplnit, ale také za tím vidím především ekonomické důvody.

Rada řešila hodně stížností, stížností na objektivitu a vyváženost, nepřijala žádné zásadní rozhodnutí. Před rokem jsem zde říkala, že pokud nedojde k obratu, nemůžeme se pro zprávu vyslovit, protože pro nás objektivita a vyváženost je prioritou. V tomto případě jsem dala svému klubu doporučení postavit se proti přijetí této zprávy. (...)

Pan Fanta* (člen Rady ČT): (...) Pokud jde o objektivitu a vyváženost, domnívám se, že zase v tak špatné situaci to v České televizi není vzhledem k tomu, jak pravidelně dostáváme informace z firmy Inovatio. Také máme speciální skupinu, která toto projednává a řeší. Vlastně tuto věc projednáváme každé čtvrtletí. Domnívám se, že tak špatná situace v České televizi není. (...)

Generální ředitel Jiří Janeček: (...) Otázka vyváženosti. Já na to mám samozřejmě úplně jiný názor. Hlavní zpravodajská relace – Události – získala prestižní i mezinárodní cenu za variabilitu zpravodajství. Cena je mezinárodní. Byl to jeden jediný pořad ze zemí bývalé střední Evropy a vůbec celého světa. Byly porovnávány pořady z Ameriky,

z Německa, z Jihoafrické republiky, prostě z celého světa, takže si troufnu říci, že na tom nebudeme až tak špatně. Navíc jsme průběžně kontrolováni nezávislou agenturou Inovatio. (...)

Poslankyně Ivana Levá: Jenom jednu větu k objektivitě a vyváženosti. Pane řediteli, věřte mi, že se nepohybují jenom mezi komunisty. Myslím si, že i lidé, kteří nejsou komunistického názoru, dnes cítí, když se dívají na komerční zpravodajství, že je objektivnější než zpravodajství České televize. Říkám to nerada, věřte mi, že nerada. Ale tak to slyším od lidí.

Generální ředitel ČT Jiří Janeček: Na tohle musím zareagovat. Pošlu vám velmi podrobné analýzy firmy Inovatio. Zjistíte, že Česká televize se mnohem a mnohem více zabývá věcmi politickými, hospodářskými, zahraničně politickými. Jistě budu méně kritizován, když budu vysílat více zpráv a informací o dopravních nehodách, o zvířátkách a podobně, ze společnosti a jiné. Já vám zprávu rád pošlu, abyste si udělala objektivní obrázek.

Poslankyně Ivana Levá: Pane řediteli, já jsem si ji poctivě pročetla. Ale vezmu příklad včerejší, teď to nesouvisí se zprávou, zdražuje se jízdné v Praze. Slyšíme: ano, ten je pro zdražení, ten je pro zdražení, máme pro to tyto důvody, atd. Komunisté hlasovali proti. To není součást objektivního sdělení.

Pan Novák* (člen RRTV): Nevím, do jaké míry jsem tady kompetentní, že jsem vlastně z jiné rady, než je teď projednávána. Ale musím potvrdit, že nám skutečně chodí ohromné množství stížností, kde se ptají posluchači, proč platíme koncesionářské poplatky a konstatují, že právě komerční televize jsou objektivnější. To není můj názor. Mohl bych sem donést fascikl stížností, které chodí. Jaká se používá terminologie. Měli jsme dopis, proč se používá pojem komunistická Čína, když se hovoří o Čínské lidové republice – je to oficiální název státu – a proč se třeba nepoužívá pojem feudální Saudská Arábie nebo kapitalistické Spojené státy americké. To je stejné, to je analogie. I těchto věcí si posluchači všimají. A opravdu stížnosti na objektivitu, a právě v souvislosti s tím, že mají být zvýšeny poplatky,

nám na radu chodí. Kdybych věděl, do jaké míry to tady bude probíráno, mohl jsem to sem přinést. Něco projednáváme my, něco postupujeme Radě ČT.

Poslanec Jaromír Talíř: Zareaguji na to tím, že jsem ve stálé komisi minimálně druhé volební období a jediné, co se tady táhne jako červená nit, je objektivita a vyváženost zpravodajství v jednotlivých televizích. Toto je problém, který opravdu asi vyřešen nikdy nebude, protože vždycky bude někdo, kdo bude mít pocit, že je z jeho strany málo zdůrazňováno – nechci bránit debatě, ale jenom chci připomenout, že je to kontinuální problém, který tady provází debaty o vysílání už řadu let. Pan ředitel ještě zareaguje. Prosím.

Generální ředitel ČT Jiří Janeček: Ještě, když dovolíte, řeknu jednu věc. S kýmkoliv mluvím z různých stran politického spektra, tak levá strana říká, že jsme příliš napravo, pravá říká, že jsme příliš nalevo. To už mi samo o sobě signalizuje, že jsme pravděpodobně na úrovni osy. Další věc je, že podle průzkumů STEM a jiných důvěryhodnost České televize je dlouhodobě 67 %. Důvěryhodnost komerčních stanic je 42 %. Chodí mi také hodně dopisů, ale na nás se dívá 10 miliónů lidí. Dostanete jich 5 tisíc? Je to měřítko? Tento průzkum říká zcela jasně – 67 % věří České televizi a 42 % komerční.

Poslanec Jaromír Talíř: Jenom také zareaguji. Podle mého názoru to také může být tím, právě jste sami na to tady upozornili, jaká je struktura zpravodajství u komerčních televizí. V případě, že se tam nebudu k věcem vyjadřovat, tak získám větší důvěryhodnost, protože o nich nemluví. To je debata, která nás opravdu může provázet hodně dlouho. (...)

Paní Hůlová* (členka Rady ČT): (...) To, co jsem měla původně v poznámkách, už řekl pan předseda Talíř. Skutečně problém je velmi dlouhodobý. Termíny, které se dostaly do velkého vysílacího zákona už v roce 1991, tj. vyváženost a objektivita, jsou velmi prožlукlé a velmi špatně měřitelné, byť se snažíme používat co možná nejdokonalejší metodiku. Je tam řada subjektivních pohledů, jak diváků, tak mnohdy radních. To, co říká paní poslankyně Levá, že si jí

lidé stěžují, co říká pan kolega Novák, že si stěžují. Ano, ale spokojení diváci nepíší nebo píší velmi málo, takže se domnívám, že samotné kvantum stížností, které přijdou k tomu či onomu, ještě není jediným kritériem, které bychom měli aplikovat. To za prvé.

Za druhé. Když se bavíme, jestli ČT versus komerční stanice, chci připomenout, asi by to bylo potřeba někam napsat národu, že povinnost objektivních a vyvážených informací se netýká České televize proto, že má poplatky. Ta je uložena zákonem o vysílání všem televizním a rozhlasovým stanicím nezávisle na poplatcích. Na to se také často zapomíná. Velice často, když sleduji monitoring tisku, tak hodně lidí, kteří píší nebo telefonují do médií, není to, pokud vím, většina společnosti, ale kdybych to vzala jako nějaký vzorek, tak se zásadní liší v tom, že říká, že komerční televize si může dělat co chce, ale ČT ne. To je obecně rozšířený model. Co s tím? Možná bychom se mohli jako Rada ČT sejít s velkou radou k tomuto konkrétnímu tématu a zkusit si říct nějaký společný klíč pro posuzování této problematiky. (...)

Pan Kotrba* (člen Rady ČT): Jsem rád, že konečně došlo na mě, ač s kolegyní Hůlovou většinou nesouhlasím, tentokrát jí dávám plně za pravdu. Problém je totiž jedné věci. Pokud připustíme, že zákon platí pro všechny, platí i pro členy a předsedy rad mediálních, i když si o něm můžou myslet v dané chvíli cokoliv. Pokud v zákonu je paragraf pojednávající o vyváženosti, objektivitě atd., pak platí i tento paragraf všeobecně a pro všechny, nediskutuje se o něm. Pokud ovšem není řečeno v tomtéž zákoně, z jakého základu se ona vyváženost nebo objektivita posuzuje a jakou metodikou se posuzuje, pak nastane problém, protože vyváženost je záležitost proměnlivá v čase a pokud není zcela jasná metodika kvantitativního výzkumu a není zcela jasné, kterých všech pořadů se to týká, není jasné, jakým způsobem to měřit, pak nastane problém, že jednou jedněch 9, 12 nebo 15 lidí řekne, že je to vyvážené a podruhé řekne, že ne. Nemusí se vždy shodnout. Proto jsem chtěl poprosit, jestli by bylo možno se tímto zabývat po stránce nikoliv správního řízení RRTV, ale po stránce sjednocení metodiky posuzování takovýchto věcí. Chci

tímto požádat Radu pro rozhlasové a televizní vysílání, jestli by se přípravou podobné metodiky případně i v součinnosti s Radami ČT a Čro nezabývala. Myslím, že by to předešlo tomuto letitému konfliktu, který se občas politicky zneužívá tu pro jednu stranu nebo tu pro druhou stranu. Bylo by dobré, kdybychom se konečně už dohodli na obecné a obecně platné metodice.

Pan Savický* (programový analytik ČT): (...) K námitce pana poslance Vrbíka ohledně pořadu Vypadáš skvěle. Pořad jsme zdůraznili naprosto záměrně právě proto, že byl napadán z důvodu, že je podoben produkci komerčních televizí. Chci zdůraznit, že to byl přesně moment, proč tam byla zdůrazněna jiná charakteristika. Jde totiž o to, že je tady nepříjemné spojení pro ČT jako televizi veřejné služby, že pořad, který vypadá moderně, bývá automaticky spojován s tím, co mají dělat komerční televize. To je trochu škoda. Hned vysvětlím proč. Protože typickou charakteristikou pořadu je právě jeho velmi moderní formální podoba, ale chci upozornit na jinou jeho vlastnost, která je naprosto netypická, protože tento pořad zasahuje všechny věkové kategorie. Kdybychom se dostali k podobným pořadům komerčních televizí i v zahraničí, ne u nás, protože u nás, pokud vím, detailní podoba tohoto pořadu neexistuje, tak zjistíte, že tam skutečně nedojde k tomu, aby byli respondenti pořadu rozloženi do celé věkové škály, ale budou soustředěni na věkovou kategorii, která je zajímavá pro reklamní agentury. To je to, co ČT nedělá. Věk hostů, kteří tam byli upravováni, byl rovnoměrně rozložen v rozmezí mezi 19 až 69 lety. Je to vlastně moment, kdy ČT chce velmi aktivně a přitom nepříliš zjevně, protože jakékoliv vystupování, které je příliš okázalé, tak odpuzuje diváky, vystupovat proti věkové diskriminaci. To je jeden ze záměrů pořadu. To je pro nás velmi důležitý aspekt a ten bych chtěl v této souvislosti zdůraznit. Děkuji. (...)“¹²

¹² Zázpis ze zasedání SKSP 24. a 27.5.2005, bod Výroční zpráva Rady České televize o činnosti České televize za rok 2004 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/komise/sksp/zapis/>>. Dokument ZKM020.doc

Shrnutí jednání Komise 24. a 27. května 2005:

Komise se zabývala problematikou hodnocení kvality pořadů. Upozorňuje Radu ČT, že by takovéto hodnocení měla zahrnout do výroční zprávy. Zástupci Rady ČT zase upozorňují, že je problém kvalitu pořadů jednoznačně hodnotit a stanovit kritéria, podle kterých by tak měla Rada činit. Poslankyně Ivana Levá zmiňuje nízké procento podílu regionálních studií na celkovém vysílání České televize a tedy nenaplnění zákonné povinnosti dvacetiprocentního podílu regionálních studií.

Zpochybňována je dále vhodnost pořadu ‚Vypadáš skvěle!‘ pro médium veřejné služby. Kritizována je přílišná podobnost tohoto pořadu s pořady komerčních televizí. Česká televize je zřejmě nejvíce kritizována opět za neobjektivitu a nevyváženost. Zástupci Rady ČT reagují s tím, že není jasná metoda zkoumání objektivitu a vyváženosti.

2.1.5 Projednávání Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2006

Komise projednávala výroční zprávu na svém zasedání 22. května 2007.

„(...) Poslankyně Ivana Levá: Já bych chtěla říci k výroční zprávě České televize asi toto. Také jsem to sledovala podle kritérií, co zákon ukládá České televizi a jak ČT zákon naplňuje. Chtěla bych říci, první základní povinnosti veřejné služby, pokrytí signálem, všechno splněno, postupně bude nabíhat digitální vysílání, budeme mít i pokrytí ČT 24, budeme mít pokrytí ČT Sport. Já myslím, že tady diváci jsou spokojeni. Většina domácností - 85 % - využívá pozemní analogové vysílání, což potom vyvolává problémy. K tomu teď nechci hovořit.

Počet zaměstnanců, tam byl údaj o 169. Tyto údaje máme vždycky, nebo je tam i výroba na jednoho zaměstnance. Tyto údaje jsou potěšující, nicméně bych řekla, že patřily do zprávy k ekonomice. Potom se o tom budeme bavit, ale jako na dokreslení situace myslím, že neškodí, když tam tyto údaje byly.

K přispívání právnímu vědomí občanů bych řekla, že plní Česká televize velice dobře přitažlivým způsobem, srozumitelným způsobem.

Vytváření programů pro skupiny splněno.

Spuštění multiplexu veřejné služby nesplněno, ale ne z viny České televize. Tady jde o možnosti využívání kmitočtového spektra. Nemůžeme vinit ČT z toho, že tento úkol nebyl naplněn.

Podíl studií na celostátním vysílání. Tady bylo řečeno, že dosáhla Česká televize 19,1 %. Vzpomeňme si na doby v r. 2004, jak jsme tady bouřili, protože procento bylo pořád kolem 10 %, nedařilo se a myslím, že tady Česká televize udělala obrovský kus práce.

Další povinnost. Vytváření archivních fondů. Tady jsem také pochopila ze zprávy, že se na tom usilovně pracuje a moc se mi tam líbila věta, že archiv se musí stát audiovizuální pamětí národa.

Osmička. Podpora filmové tvorby. Myslím, že tady ČT tady odvádí kus práce.

Povinnost opatřovat 70 % pořadů titulky pro sluchově postižené atd. 84 % zase mluví za všechno.

Poskytování teletextové služby splněno.

Vyvíjení činnosti v oblasti nových technologií a služeb. Musíme říci, že Česká televize se skutečně stala lídrem digitálního vysílání. Můžeme jí být vděční za to, že také provádí osvětu v oblastech, kterých se to týká, tj. u nás na Plzeňském kraji, na Domažlicku, svolání starostů, atd., informování o situaci.

12. úkol – vyhradit 50 % vysílacího času pro evropská díla. I to překračuje Česká televize.

Evropská díla vyrobená nezávislými tvůrci. Překročeno. Všechno v pořádku.

Jedním z hlavních úkolů veřejnoprávní televize je vysílání naučných a vzdělávacích pořadů. Velice hodnotím vysílání pro školy. Kdo z vás někdy máte šanci, byla bych ráda. Myslím, že o toto vysílání je velký zájem.

Česká televize na internetu. Jsou tam údaje, všechno v pořádku.

Ke správnému řízení rady k řešení stížností atd. je to podrobně rozepsáno. Myslím, že každý měl možnost se s tím seznámit.

Takže plus plus, samá pozitiva. Přesto budu navrhopvat zamítnutí této zprávy, a to z toho důvodu, že za jeden z nejdůležitějších bodů, které jsou uloženy České televizi, poskytovat objektivní a vyvážené vysílání, že tady jsem já, osobně, za svou osobu to říkám, přesvědčena, že Česká televize tento bod nenaplnuje. Z toho důvodu já navrhuji zamítnutí zprávy. Vše. (...)

Poslanec Zdeněk Škromach: (...) Otázka objektivity nebo neobjektivity je zřejmě individuální věc podle toho, který redaktor, která televize a který konkrétní pořad se koho dotkl nebo nedotkl. V zásadě si myslím, že tady není důvod říci, že by televize fungovala špatně a že bychom měli její výroční zprávu odmítnout. Já myslím, že bychom zprávu měli schválit. Zajímavé je, ze kterých politických spekter, jsou tady podobnosti čistě náhodné, ale myslím si, že pokud chceme hovořit o tom, jestli tak, jak je nebo není postavena legislativa České televize, je třeba něco změnit. Myslím, že je to věc věcné diskuse a mělo by to být vedeno skutečně věcně. Měli bychom se hlavně zabývat tím, jestli to, co Česká televize dělá, slouží svému účelu a svým způsobem někdy uspokojuje i menšinové žánry ve věcech, které mají konzumenty a které by komerční televize nikdy nedělaly. Proto také se platí poplatek za veřejnoprávní televizi. Myslím, že by stálo za to v nějakém čase uspořádat seminář na téma, co by bylo možné vylepšit, co změnit, po čem je poptávka a jak systém upravit tak, aby zapadal do moderní mediální sféry dnešních a budoucích dnů.

Poslanec Vítězslav Jandák: Děkuji. Já bych do toho vstoupil, protože chtě nechtě jste se všichni dotkli jednoho velice zásadního problému, který je na pořadu dne. Není na pořadu dne jenom u nás v České republice. Je to v celé Evropě. Dnes začíná probíhat diskuse o nové definici, co je to veřejnoprávní služba. Když jsem byl ministrem, nechal jsem si vypracovat několik elaborátů, co je to veřejnoprávní služba. Donesli mi pět takovýchto elaborátů, které se zásadně lišily. Modelů je více. Dnes může veřejnou službu dělat i komerční televize, má-li smlouvu se státem. Také se to dá. To znamená, že verzí je hodně. Verze k tomu, jestli schválit tuto zprávu,

jsou dvě – schválit nebo neschválit. Já si myslím, že bych v tomto momentu byl pro její schválení, protože jsme v situaci, kdy všichni začínáme váhat, kudy dále v této oblasti veřejnoprávní služby. Navrhoval bych, abychom si do svého programu dali někdy prostor k tomu, abychom začali tady na sněmovní půdě s diskusí, co je to veřejnoprávní.

Poslanec Petr Pleva: (...) Pak ještě poznámka ke kolegyni Levé a k její výtce, která je velmi závažná. Obávám se, že nemůžeme hlasovat na základě dojmologie. Pokud paní kolegyně má nějaký rozbor, který dokazuje nekorektní jednání České televize nebo opomíjení některé skupiny, ať ho předloží a můžeme se o něm seriózně bavit. Co se týče zastoupení přímých výpovědí jednotlivých politických stran nebo přímých výpovědí o jednotlivých politických stranách, myslím si, že podle čísel, která máme k dispozici a která dostáváme průběžně nejen v této zprávě, podle nezávislých analýz, která si Česká televize nechává zpracovat, zastoupení zhruba odpovídá zastoupení jednotlivých politických stran v Poslanecké sněmovně, což je také metodika, která je v Evropě brána jako relevantní. Samozřejmě nejsme tak daleko jako BBC, kde každá politická strana má určeného člověka, který stojí se stopkami a měří, kolik je času věnováno politické straně, a jestliže mají konzervativci o minutu méně než jim patří, je ostuda v BBC apod. Tak daleko ještě nejsme a pokud to hodláte navrhnout, nebo tuto praxi zavedeme, můžeme o tom uvažovat. Co se týče dalších nekorektních věcí, které Česká televize má, bylo by dobré uvést to na konkrétních příkladech a ty příklady zdokumentovat. Obávám se, i když bych vás rád podpořil, že na základě jen prostého tvrzení bez důkazů, že Česká televize nenaplňuje svou službu, není možné v tomto takto hlasovat. (...)

Poslanec Petr Bratský: Zazněly dva návrhy, jeden schválit, jeden neschválit. Chtěl bych před hlasováním upozornit, že u podobných materiálů – pokud neobsahují logické či faktické chyby – nám nezbyvá nic jiného než buď je doporučit Sněmovně vzít na vědomí, nebo je schválit, protože, upřímně řečeno, subjektivní pocity, které někteří z nás mají, k jakékoliv činnosti jakéhokoliv subjektu, který

máme ve Sněmovně posuzovat, jsou subjektivní pocity nás, jednotlivců, ale do práce tak obrovského týmu, jako je třeba tým České televize a Rada, která zprávu zpracovává, subjektivní pocity nepatří. Chtěl bych nás všechny obrátit k materiálu, který máme před sebou, pokud k němu máme výhrady, řekněme, na které stránce co je chybně uvedeno, co si myslíme, že není v souladu se skutečností a pokud to tam nenajdeme, opravdu se domnívám, že nám nebude – jakkoli kdo k tomu má svůj vnitřní pocit nebo přístup, třeba i k činnosti České televize jako takové – hlasovat o návrhu kolegy Novotného. (...)

Pan Baumruk* (předseda Rady ČT): Já jsem chtěl ještě zdůraznit jednu věc. Ve zprávě máte od strany 13 do strany 29 přehled výroby a vysílání programové nabídky České televize podle jednotlivých center a redakcí. Když si ho ve chvíli volna pečlivě přečtete, tak vlastně možná zjistíte to, co zatím nebylo a není nikde definováno a s čím si marně lámeme všichni hlavu, co to je služba veřejnosti, co by tak asi mohla být služba veřejnosti. Není to zdaleka jenom zpravodajství a není to zdaleka jenom zpravodajství o politických stranách, byť je logické, že Poslaneckou sněmovnu právě tato část zajímá nejvíce. To jsem chtěl jako doplnění k obsahu zprávy. (...)¹³

Shrnutí jednání Komise 22. května 2007:

Nejvíce kritizovaným a projednávaným aspektem vysílání České televize je na této schůzi Komise opět objektivita a vyváženost. Právě tento aspekt je dokonce pro poslankyni Ivanu Levou tím hlavním důvodem k neschválení Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2006, ačkoliv je jinak s naplňováním zákona Českou televizí spokojena.

Poslanci se v další rozpravě víceméně shodují na vágnosti pojmů ‚objektivita‘ a ‚vyváženost‘ a shledávají tyto pojmy problematickými při hodnocení činnosti České

¹³ *Stálá komise pro sdělovací prostředky: Zápis z jednání č.3 (22. května 2007), bod Výroční zpráva o činnosti České televize za rok 2006 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Stálá komise pro sdělovací prostředky: zápisy z jednání [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=10044>>.*

televize. Zmíněna je na Komisi i nevyjasněnost samotného pojmu ‚veřejnoprávnost‘ a toho, jaké požadavky má konkrétně takové médium splňovat. Komise se nakonec usnesla doporučit Poslanecké sněmovně schválení výroční zprávy o činnosti České televize za rok 2006.

2.2 Jednání Poslanecké sněmovny

Na plénu Poslanecké sněmovny se o České televizi hovoří pravidelně dvakrát ročně, a to při schvalování dvou dokumentů předkládaných politikům Radou ČT. Podle zákona je Rada ČT povinna předložit do 31. března výroční zprávu o činnosti ČT a dále do 31. srpna zprávu o hospodaření ČT¹⁴. Jsou to dva důležité úkony se silným možným dopadem na další řízení České televize. Sněmovna totiž může odvolat Radu České televize „neplní-li Rada opakovaně své povinnosti (...) nebo pokud Poslanecká sněmovna dvakrát po sobě neschválí Výroční zprávu o činnosti České televize nebo Výroční zprávu o hospodaření České televize.“¹⁵ Senát České republiky je z tohoto procesu schvalování výročních zpráv zcela vynechán.

Stejně jako v předchozí kapitole 3.1, tak i zde platí, že za každým stenozáznamem je uvedeno jeho stručné shrnutí. Pro základní porozumění tomu, jak politici nahlíží na práci České televize a jak si vykládají pojem „médium veřejné služby“ lze při prvním rychlém čtení vycházet pouze z těchto souhrnů. Pro podrobnější studium promluv politiků je pak možné se kdykoliv vrátit k originálním přepisům stenozáznamů.

Se znalostí již prostudovaných zápisů z jednání Stále komise pro sdělovací prostředky jistě nebude nemístné nasměrování pozornost například k tomu, že nejenom při práci v komisi, ale i při jednání na plénu poslankyně KSČM Ivana Levá opakovaně hovoří o nedostatečné objektivitě a vyváženosti, aniž by tyto své výtky exaktně doložila. Podobně poslanec Petr Pleva se drží „svého“ tématu – tedy podílu regionálních studií na celkovém vysílání.

¹⁴ Zákon č. 483/1991 Sb. o České televizi, § 8, odst. 2.

¹⁵ Zákon č. 483/1991 Sb. o České televizi, § 6, odst. 3.

2.2.1 Schvalování výroční zprávy Rady ČT o hospodaření ČT za rok 2001

Sněmovna projednávala výroční zprávu na svém zasedání 22. října 2002.

„(...) Poslankyně Ivana Levá: Vážený pane předsedající, vládo, dámy a pánové, každý, kdo četl zprávu o České televizi, o hospodaření za rok 2001, mi dá zapravdu, že nešlo o nějaké radostné čtení. Ekonomická situace ČT byla v roce 2001 poznamenána krizovými událostmi a značnou nestabilitou. Číslo hovoří jasně: schodek 387,1 mil. Zpráva analyzuje příčiny, proč k tomu došlo. Nejdříve si tedy připomeňme položky schodku, kterým nemohlo vedení po svém nástupu během roku zabránit. Už moje předřečnice řekla, že to byly náklady na forenzní audit, na remuneraci platu zaměstnanců a doplatek 77 mil. za daň z roku 1997. Dále je nutno konstatovat, že se zvýšily ceny za přenos signálu a za autorské honoráře. Když k těmto údajům připočteme pokles výnosů z reklamy, způsobený - jak už tady bylo řečeno - nižší sledovaností České televize a stávkovými událostmi, ztráty výrazně narůstají. Všichni víme, že zákon stanoví České televizi procento vysílacích časů určených pro menšiny, což pochopitelně snižuje míru sledovanosti, a že druhý program je koncipován jako výběrový. Přesto se domnívám, že celková výše sledovanosti je nedostatečná. Jsem ráda, že Česká televize 2 existuje, že přicházejí k televizním obrazovkám diváci, kteří se nechtějí jen bavit, ale také se něco dovědět a nad pořady přemýšlet. Pak ale musí být program ČT 1 koncipován tak, aby ho sledovalo mnohem více diváků, čímž by se příjem za reklamu podstatně zvýšil. Zpráva konstatuje, že pokles příjem z výběru televizních poplatků. Cesta ke zvýšení výběru při dnešním stavu techniky by neměla představovat problém. Přesto je oříškem. Drobní příjemci, tedy domácnosti, platí, větší uživatelé se platbě vyhýbají. (...)

V závěru mi dovoluji, vážené dámy a pánové, říci, že poslanci za KSČM mají velký zájem na prosperitě veřejnoprávní televize. Nepovažujeme se za její mediální mazlíčky a mnohé pořady neshledáváme dostatečně objektivní. Přesto cítíme potřebu

ekonomickou pozici ČT posilovat. Záleží nám na tom, aby měla dostatek prostředků především na původní českou tvorbu, která se stane součástí našeho kulturního dědictví. Nebudeme ale tolerovat další nehospodárnost. Očekáváme, že vedení České televize předloží po uplynutí tohoto roku zcela jiné vyúčtování, než s jakým jsme byli seznámeni za účetní rok 2001. Děkuji za pozornost. (...)

Předseda PSP Lubomír Zaorálek: Paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové, já jsem se zájmem vyslechl zprávu paní poslankyně Dostálové i pozorněji slova, kterými zhodnotila hospodaření České televize jako tristní se schodkem 387 milionů v roce 2001. Mám dojem, že obraz z roku 2001 se dá dneska i trochu doplnit tím, že víme, že hospodaření a rozpočet České televize byl v tomto roce postaven na odhad sledovanosti 24 %, přičemž my už dneska víme, že této sledovanosti Česká televize nedosáhne, takže je pravděpodobné, že tento rozpočet je deficitní a že ten špatný stav v hospodaření České televize vlastně pokračuje.

Já, jak jsem se seznamoval s touto zprávou, tak jsem dospěl k závěru, že pravděpodobně nejen hospodaření je problémem České televize, pravděpodobně celá Česká televize se nachází v určité agónii. A mně se zdá, že pro sněmovnu je dost důležité, protože máme odpovědnost za její stav, že si nemůžeme dovolit nadále bez kontroly a bez ostychu management České televize nechat rozhazovat peníze daňových poplatníků. Protože je zřejmé, a cítím to i z té zprávy, že se nám nepodařilo pravděpodobně dosadit radu, která by byla dostatečně kompetentní a plnila opravdu tu funkci, pro kterou ji zákon zplnomocňuje.

Když jsem četl ten text, tak jsem měl dojem například z kapitoly plnění základních úkolů České televize, když si vezmu pasáž veřejná služba, že ti, kdo psali tento text, si příliš ani neuvědomují, co vlastně je veřejnoprávní charakter České televize, který má televize naplňovat.

Mně připadá, že někdy stojí za to se vrátit k původnímu statutu a možná i návrhu kodexu, který v České televizi vznikl, ve kterém se mluví o tom, co to je charakter veřejnoprávní televize. Ten charakter, od kterého se podle mě Česká televize v podstatě neustále vzdaluje, protože jako kdyby si neuvědomovala, kde je její skutečný účel a smysl existence. Všichni přece víte dobře, pozorujete úbytek pořadů aktuální publicistiky, pořadů, které by vedly jakousi veřejnou politickou debatu ve veřejnoprávní televizi. Daly by se vyjmenovat tituly pořadů, které jsou dneska stahovány, mizí z obrazovky a které

jsou nahrazovány velmi problematickým způsobem, nebo dokonce vůbec žádným.

Mám dojem, že i při této zprávě nebo diskusi o zprávě z roku 2001 o hospodaření České televize bychom se neměli vyhnout diskusi o situaci České televize dnes v této chvíli a v situaci, ve které se dnes nachází.

Nebudu se tady zabývat tím, co tady chybí a co tady teď nemá pravděpodobně cenu se pokoušet formulovat, ale upozorním třeba na to, že v kapitole mezinárodní spolupráce se nedočtete pravděpodobně nic o tom, že Česká televize vlastně nevyužívá žádných možností spolupráce, například s oním evropským kanálem Arte, že dokonce, jak jsem byl informován představiteli této evropské televize, Česká televize z této spolupráce úplně vypadla a nemá žádné ambice na tomto evropském programu se nějak účastnit, zatímco například televize polská má velmi dobrou smlouvu s touto evropskou televizí.

Vůbec o Evropě se nedozvíme v této zprávě nic, jakkoliv statut České televize původně vymezil roli České televize mimo jiné jako poslání sloužit veřejnému zájmu, přispívat k utváření demokratické společnosti a podporovat začleňování České republiky do evropských struktur. O Evropě se v této zprávě nedovídáme nic. A odpovídá to té dnešní situaci v televizi, kdy mám dojem, že se nic ani v souvislosti s vstupem České republiky do Evropské unie nepřipravuje. Zdá se mi, jako kdyby si to Česká televize vůbec neuvědomovala.

V pasáži nutnost změny ve zprávě České televize se dozvídáme z toho, co je třeba udělat, pouze cíle tohoto typu - stanovit parametry, stanovit hlavní procesy, stanovit základní organizační uspořádání, stanovit kompetence, rozpracovat hlavní činnosti, stanovit způsob řízení činností, stanovit pravidla interní komunikace a podobně.

Mám dojem, že celý ten jazyk ukazuje, jak daleko je tato zpráva od postižení toho, co je problémem České televize, a to je to, co říkám -

neschopnost vymezovat se charakteristicky jako veřejnoprávní instituce, která dnes naopak se spíše stále blíží komerčním stanicím, aniž by získávala jejich diváky. To je stav, ve kterém se Česká televize dnes nachází.

Byl bych rád, kdyby komise, kterou jsme čerstvě ustavili, komise pro sdělovací prostředky, se zabývala právě těmito otázkami, aby se zabývala právě tím mizením pořadů aktuální publicistiky, zmenšováním rozsahu zpravodajství v České televizi, aby se zabývala znovu situací v hospodaření, informacemi, které, mám pocit, že nám byly v této zprávě často zatajeny, a abychom se přihlásili k odpovědnosti, kterou za stav české veřejnoprávní televize neseme.

Rád bych vás v závěru informoval o tom, že i jako představitel sněmovny jsem nebyl příliš úspěšný při jednání s Českou televizí, kdy jsem se snažil dohodnout se na nějakém kvalitnějším způsobu přenosu informací z této sněmovny. Víím, že v zahraničí existují půlhodinové, hodinové pořady, ve kterých se v souvislosti s jednáním pléna sněmovny, informuje veřejnost o tom, co podstatného se ve sněmovně děje. Z posledního dopisu, který jsem dostal od ředitele České televize, se dozvídám, že Česká televize pravděpodobně proto, aby nebyla obviněna ze zaujatosti, se do podobného vlastního pořadu vůbec pouštět nehodlá.

Mně připadá, že takovéto zřeknutí se kompetence odpovědnosti na straně televize je nemožné. Tady jde také o to, aby Česká televize fungovala také jako instituce, která je schopna přinést objektivní, věcně správnou informaci třeba o tom, co se děje v této sněmovně. Už tím začíná naše debata o České televizi. A mám dojem, že na neschopnosti České televize podat takovou informaci se vlastně v něčem vyjevuje stav, ve kterém se Česká televize nachází.

Děkuji za pozornost a komisi pro sdělovací prostředky přeji hodně štěstí v práci, která ji čeká. (...)

Poslanec Ladislav Skopal: (...) Druhá věc je otázka sledovanosti. Paní poslankyně Levá řekla, že sledovanost je hledisko, na které se musíme zaměřit. Myslím, že sledovanost je u komerčních televizí, tam

reklama hraje důslednou roli a koncesionářské poplatky jsou proto, aby v České televizi byly i pořady pro romské občany, pro jiné národnostní menšiny, kde sledovanost nebude, reklama tam nebude. Zaměřit se pouze na reklamu by určitě nebylo správné. Ale já bych nechtěl šířit emoce v této Poslanecké sněmovně. Kloním se k tomu, aby zpráva byla vzata na vědomí a byl zařazen bod na jednání mediální komise týkající se současné situace v České televizi, poté aby toto bylo projednáno v Poslanecké sněmovně, protože situace není jednoduchá. (...)

Poslanec Petr Pleva: (...) Dále bychom si měli uvědomit - musím se přiznat, že mě trochu mrazilo při slovech pana předsedy Poslanecké sněmovny - že tato televize je veřejnoprávní. On skutečně také toto slovo použil, ale měl jsem dojem, že mluví o vládní televizi. O vládní televizi, které bude vláda nebo Poslanecká sněmovna diktovat, jaké konkrétní pořady má vysílat, že jí bude vláda nebo Poslanecká sněmovna mluvit do struktury programu apod. Vy si možná pamatujete bouřlivou atmosféru koncem roku 2000 a začátkem roku 2001 v době tzv. televizní krize, kdy naše politická strana byla obviňována z toho, že chceme politicky působit na Českou televizi, na nezávislé veřejnoprávní médium. Pak se ptám: čím bylo vystoupení pana předsedy Poslanecké sněmovny než pokusem o politické působení na veřejnoprávní televizi? Vážení přátelé, pokud někdo chce hovořit o situaci v České televizi, o zprávách rady apod., doporučuji zajímavé čtení. Tím je zákon o České televizi. My máme možnost pouze kontrolovat zprávu Rady České televize, zda věrně odráží tato zpráva povinnosti, které ukládá České televizi zákon o České televizi. Pokud se domníváme, že tyto zákonné povinnosti pro veřejnoprávní médium, které má ze zákona výhodu koncesionářských poplatků, jsou určeny vágně, vřele s tím souhlasím, ale nemůžeme to řešit odvoláváním rady nebo odvoláváním generálního ředitele, ale pouze tím, co nám přísluší, a to je změnou konkrétního zákona, abychom zcela jasně a přesněji určili povinnosti veřejnoprávní televizi. Když jsme se o to pokusili, byli jsme z této

sněmovny vyhnání. Takže vážení přátelé, ruku na srdce a sáhněte si do svého vlastního svědomí. (...)

Předseda PSP Lubomír Zaorálek: (...) Není divu, že dnes, když se zabýváme hospodařením, tak nás musí také napadnout, co televize obecně dělá a jaký je obsah její činnosti, protože na příkladu o sledovanosti jsem chtěl doložit, že hospodaření České televize je přímo úměrné tomu, kolik diváků se na ni dívá a co v programu běží. Zpráva o hospodaření je přece naprosto úzce spjatá s tím, v jakém stavu je program České televize, v jakém stavu je to, co vysílá občanům, jestli si toho občané všimají, nebo ne. Ještě jednu věc. Když mluvím o veřejnoprávním charakteru České televize, to je přece něco, co v sobě samo obsahuje nezávislost televize. Já odmítám, že bych zde dnes reprezentoval jednu politickou stranu, která chce získat moc nad Českou televizí. Veřejnoprávní charakter je přece to, že televize vyjadřuje něco, co nemá v sobě žádná soukromoprávní televize, že má určité zadání a úkol, který žádná soukromá televize nemůže splnit, to je něco, co souvisí s identitou a kulturou této země, to je něco, co souvisí s národním dědictvím a celou řadou funkcí vzdělávacích vůči menšinám, poznávacích, které tato televize má. Nemluvím o vlivu politických stran v televizi. Mluvím o tom, co je a co má být součástí jejího charakteru. Ten má být vidět, když tu televizi zapnu. Já za to nemohu, že ta televize stále víc se blíží komerčním televizím, s tím jediným rozdílem, že diváků jí nepřibývá. Děkuji. (...)

Poslankyně Kateřina Dostálová: Pane místopředsedo, chtěla bych uvést několik poznámek k diskusi, která se tady odvíjela. Byla to diskuse poměrně velmi emotivní. (...) K tomu, co zde zaznělo v úvodu od pana předsedy Zaorálka, bych ráda udělala jednu krátkou poznámku. Pan předseda se zmínil, že Česká televize nenaplnuje správně svůj veřejnoprávní charakter, jestliže nevysílá pořady, které by Evropskou unii více přibližovaly našim divákům. Chtěla bych pana předsedu vašim prostřednictvím, pane místopředsedo, upozornit na to, že Česká televize už takovéto dokumenty vysílala. Byly to dokumenty myslím pod názvem Naskočíme a uváděla je paní Monika Pajerová. Tyto dokumenty pro své nepřilíh kvalitní zpracování

a takřka nulovou sledovanost byly následně v České televizi ukončeny. V té době mě nesmírně zarazilo, že Ministerstvo zahraničních věcí financuje natáčení těchto dokumentů. Osobně se domnívám, co je víc veřejnoprávního než takovéto dokumenty, a ty by měly být hrazeny z veřejnoprávních koncesionářských poplatků. V současné době mám informace - nemám je stoprocentně ověřené - že na téma Evropské unie se domlouvá Ministerstvo zahraničních věcí s komerční stanicí Nova, protože se domnívá, že zřejmě lépe zvládne tuto úlohu než Česká televize. Tolik k Evropské unii. (...)”¹⁶

Shrnutí zasedání Poslanecké sněmovny 22. října 2002:

Poslanci řeší především sledovanost České televize a od toho se odvíjející příjmy z reklamy. Někteří kritizují nízkou sledovanost České televize, v diskusi je potom dále rozebíráno, zda je sledovanost skutečně relevantním kritériem pro hodnocení vysílání České televize či nikoliv. Předseda Poslanecké sněmovny Lubomír Zaorálek veřejně přiznal snahu politiků ovlivňovat řízení České televize, když prohlásil, že by poslanci měli volit radu, jež by důrazněji působila na televizní management.

Poslanec Petr Pleva upozorňuje na vágní vymezení povinností České televize v zákoně. Výroční zpráva o hospodaření ČT byla projednána bez usnesení.

2.2.2 Schvalování Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2002

Poslanecká sněmovna projednávala výroční zprávu na svém zasedání 3. července 2003.

„(...) Poslanec Zbyněk Novotný: Děkuji. Tato výroční zpráva se skládá ze dvou částí. První část zprávy považuji za nedostatečnou. Rada má konstatovat, zda Česká televize dodržuje zákon. Ve zprávě vůbec nejsou zmíněny povinnosti České televize, chybí zmínka o objektivitě vysílání. Zákon například stanoví, že vysílací čas studií má

¹⁶ *Stenografický zápis 6. schůze, 22. října 2002*, bod 70. Výroční zpráva o hospodaření České televize za rok 2001 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/006schuz/6-8.html>>.

činit 20 % z celkového vysílacího času. Na straně 23 se hovoří, že vysílací čas studií Ostrava, Brno činil 9,6 %. (...)

V části zmiňující pořady se skrytými titulky pro sluchově postižené je Poslanecká sněmovna obviněna z neznalosti reálných možností a zahraniční praxe. Dále cituji z dodatku: "V důsledku toho Česká televize kvótu nenaplnuje." Podíl vysílání televizních studií splněn nebyl, jak jsem již uvedl. V dodatku bylo k tomuto bodu vysvětlení: "O ekonomické stabilitě České televize. Dále je z přiložené tabulky zřejmé, že podíl studií má klesající tendenci." (...)

Výše uvedené nedostatky jsou problémy v činnosti České televize, a nikoli činnosti Rady České televize. Nicméně Poslanecká sněmovna má za úkol zprávu buď schválit, nebo neschválit. Poněvadž jsem zde uvedl, že Rada České televize dopracovala zprávu kvalitně, doporučuji v souladu s usnesením výboru zprávu schválit. Děkuji. (...)

Poslankyně Ivana Levá: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, rovněž já jsem si přečetla zprávu a shledala jsem v ní tyto klady a zápory.

Co považuji za dobrou tendenci? Česká televize důsledně naplňuje zákonem stanovenou povinnost, tj. uvádění evropské tvorby. Činí 85 % včetně české produkce. Za druhé: V roce 2002 Česká televize zdvojnásobila regionální vysílání. Přestože nenaplnuje zákonem stanovených 20 %, považuji vývoj za pozitivní. Za třetí: Česká televize se úspěšně připravuje na digitální vysílání. Vypadá to, že legislativa začíná zaostávat. Za čtvrté: Česká televize nepřerušuje pořady reklamou, jak stanoví zákon. Výrazně ubylo prohřešků překračování povolených limitů reklamy.

S čím nejsem spokojená? S poklesem vlastních vyrobených pořadů, přestože jde o pokles velice malý. Na to bych kladla velký důraz. Velmi nám záleží na tom, aby původní česká tvorba se rozvíjela. Za druhé: Publicistické a zpravodajské pořady nedostatečně respektují zákonem stanovenou vyváženost informací. Domnívám se, že divákům je vnucován jeden názor. Za třetí: Edukativní funkce České televize není uspokojivá. Velké rezervy jsou v přispívání k právnímu

vědomí obyvatel České republiky. Za čtvrté: Sledovanost České televize klesá. Domnívám se, že při umisťování jednotlivých pořadů se nesleduje strategie konkurenčních televizních stanic.

A ještě jednu připomínku bych chtěla říci. Zákon stanovil 70 % pořadů opatřit skrytými nebo otevřenými titulky. Zákonomárci požadují něco, co za daných technických a ekonomických podmínek nelze splnit. S výroční zprávou o činnosti doporučuji vyslovit souhlas. Děkuji za pozornost. (...)

Poslanec Petr Pleva: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, jen bych poopravil dvě nepřesná tvrzení paní kolegyně Levé. Za prvé není pravda, že Česká televize zdvojnásobila regionální vysílání. Ona zdvojnásobila pouze regionální zpravodajství, což je rozdíl. Objem regionálního vysílání naopak poklesl, ač zákon ukládá jeho vzestup, jak o tom hovořil pan kolega-zpravodaj. Za druhé k tomu, že 70 % pořadů je nutno opatřovat podle zákona skrytými nebo otevřenými titulky nebo tlumočením do znakové řeči. Tvrzení, že to nelze splnit, je pouze tvrzení České televize, nikoliv objektivně dokázaný fakt. Možná by tedy bylo dobré, kdyby to tak paní kolegyně Levá používala. (...)

Ministr kultury ČR Pavel Dostál: Vážený pane místopředsedo, mám jen faktickou poznámku, abychom se nezabývali záležitostmi, které nesouvisí s projednávaným bodem. My máme projednávat výroční zprávu České televize. Máme jednat o tom, zda jsme s touto zprávou spokojeni. My nemáme jednat o tom, zda jsme spokojeni s jednotlivými pořady České televize, se způsobem jejího vysílání. Jen na toto bych chtěl upozornit. To je prostě hrozně důležitá věc. My se ve své podstatě musíme dohodnout na tom, že buď přijímáme tuto zprávu, nebo ji nepřijímáme. Pokud ji nepřijímáme, má to své důsledky podle zákona. S tím já souhlasím. Hlavně ale neprodujme tu debatu tím, že se budeme bavit o jednotlivých programech. (...)¹⁷

¹⁷ *Stenografický zápis 18. schůze, 2. července 2003, bod 101. Výroční zpráva o činnosti České televize za rok 2002 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/018schuz/18-6.html>>.*

Shrnutí zasedání Poslanecké sněmovny 2. července 2003:

Česká televize je poslanci kritizována za neplnění zákonného podílu regionálních studií na celkovém objemu vysílání. Poslankyně Ivana Levá dále vyčítá České televizi pokles vlastní tvorby, nevyváženost zpravodajských a publicistických pořadů, nedostatečnost vzdělávacích pořadů s důrazem na právní vědomí obyvatel a také klesající sledovanost. Ministr kultury Pavel Dostál reagoval na rozpravu upozorněním, že by se neměla Poslanecká sněmovna zabývat jednotlivými pořady České televize, ale pouze samotnou zprávou o činnosti. Výroční zpráva byla poslaneckou sněmovnou schválena.

2.2.3 Projednávání změny Zákona o rozhlasovém a televizním poplatku

Návrh na změnu Zákona o rozhlasovém a televizním poplatku projednávala Poslanecká sněmovna několikrát. Použité úryvky stenoprotokolů jsou ze zasedání Sněmovny 17. února 2004, kdy byl návrh změny zákona ve druhém čtení.

„(...) Místopředsedkyně PSP Miroslava Němcová: (...) Opakovaně říkáme, že v současné době nelze podpořit zvýšení televizních a rozhlasových poplatků. (...)

Třetím naším argumentem, vážným argumentem, je to, že Občanská demokratická strana podporuje veřejnoprávní - a na toto slovo kladu důraz a podtrhuji je - veřejnoprávní roli České televize, tedy zejména informační službu občanům, nikoli programovou soutěž o diváka s komerčními televizemi. Česká televize je, jak jsem již řekla, zčásti financována reklamou. Tato částka z reklamy tvoří zhruba 1/4 příjmů České televize a je zhruba ve výši 1 mld. Kč. Aby Česká televize vyprodala povolený reklamní čas, musí mít samozřejmě atraktivní program a musí tak být atraktivní pro objednavatele reklamy, protože musí mít nějakou zajištěnou sledovanost, jinak by si u ní nikdo reklamu nezadal. Právě tento argument vede televizi k tomu, aby šla do soutěže s komerčními televizními stanicemi. Nakupuje mnohdy drahé filmy, aby mohla v této soutěži obstát, a chybějí jí potom peníze na pořady dokumentární, publicistické, na původní českou tvorbu, na pořady vzdělávací, pro děti či na regionální vysílání.

Přesto však je nutno říci, že ono povolené procento, tedy 1 % z celkového vysílacího času, Česká televize nebyla schopna prodat. Znamená to, že daleko více inzerenti využívají služeb privátních televizí. (...)

Poslankyně Ivana Levá: Vážený pane předsedo, dámy a pánové, ve chvíli, kdy se začala projednávat zhruba před rokem otázka zvýšení poplatků, jsem měla tehdy dvě zásadní námitky netýkající se Českého rozhlasu, nýbrž pouze České televize. Šlo o nedobré hospodaření. (...) Při jednáních jsme se seznámili s mnohými opatřeními, která vedou ke zlepšení ekonomických výsledků a k hospodárnosti. Mám pocit, že v ČT zavál nový vítr. Veškeré signály ukazují na to, že výsledky v letošním roce budou podstatně lepší.

Od ČT očekáváme původní tvorbu. Ta je však finančně nejnáročnější. Jsem si také vědoma toho, že nelze vypovědět všechny nevýhodné smlouvy naráz a že obrana vůči narůstajícím cenám je obtížná. Z toho vyplývá, že úsporný program nelze uskutečnit naráz. Potřebuje čas. Proto jsem si myslela, že se zvýšením poplatků lze počkat. Byla jsem umlčena argumentem, že odložením zákona způsobíme v České televizi závažnou ekonomickou krizi.

Druhým důvodem, podle mého názoru neméně důležitým, je přesvědčení našich voličů, že ČT ve vztahu ke komunistické straně poctivě nedodržuje § 31, který říká, že provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována, a tedy i znevýhodňována, žádná politická strana či hnutí. Voliči poukazují na urážlivý a ironický tón moderátorů, na jejich neserióznost a neobjektivnost. Myslím, že by Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v budoucnu měla této otázce věnovat zvýšenou pozornost. Vždyť dnes jde o nás, ale za čas se ve stejné situaci může ocitnout jiná strana, o parlamentních ani nemluvě.

Co z toho lze vyvodit? Že je-li divák nespokojený, nemá chuť se zvýšením poplatků souhlasit a nás, své poslance, vyzývá k zápornému stanovisku. (...)

Zcela jistě existují i jiné cesty, kterými lze veřejnoprávní média financovat, jen nebyly dosud zváženy. Proto stávající návrh zákona komunisté nemohou podpořit. Děkuji za pozornost. (...)

Poslankyně Kateřina Dostálová: Vážený pane předsedo, vážená vládo, kolegyně a kolegové, nebudu tuto debatu prodlužovat (...) myslím, že jsme zde již několikrát řekli to podstatné. Před chvílí jsme obdržela jako členka petičního výboru petici občanů koncesionářů. Tito lidé, kteří vyjadřují svůj názor, si jistě zaslouží, abych ji tady přečetla. Je velice krátká a s jejím obsahem se ztotožňuji.

„My, níže podepsaní občané, koncesionáři veřejnoprávní České televize, rozhodně odmítáme všechny navrhované varianty připravovaného zákona upravujícího zvýšení rozhlasových a televizních poplatků. Jsme toho názoru, že dostatečného financování veřejnoprávní České televize lze plně dosáhnout cestou zkvalitnění jejího hospodaření. Navíc návrh zákona nelze podpořit i z toho důvodu, že dosavadní výsledky hospodaření ČT nejsou obecně známy, takže poplatník nemá informace, jak je s jeho penězi nakládáno. Naše stanovisko ke zmíněnému zákonu odpovídá také skutečnosti, že Česká televize coby vlivný veřejnoprávní sdělovací prostředek se zatím nedopracovala k poskytování objektivních a nestranných informací o společenském vývoji v České republice. Z výše uvedených důvodů s jakýmkoli zvýšením koncesionářských poplatků pro veřejnoprávní Českou televizi nesouhlasíme. Stejně tak nesouhlasíme s nárůstem reklamních časových limitů a zároveň rozhodně odmítáme svěřit vládě pravomoc rovněž zvyšovat koncesionářské poplatky podle míry inflace.“

Jsem ráda, že jsem tuto petici obdržela takto aktuálně, protože si myslím, že výstižně shrnuje řadu argumentů, které zde před chvílí přednesli mí kolegové. (...)

Ministr kultury ČR Pavel Dostál: Vážený pane předsedo, domnívám se, že bych měl reagovat na některé argumenty, které tady padly. Mám dojem, že byly trochu mimo mísu, abychom si vyčistili hřiště. (...)

Když si uvědomíte, že zpravodajství s publicistikou v České televizi dělá necelou jednu třetinu vysílání, tak zjistíme, že se hádáme o nerozumné, protože ohrožena není nezvýšením poplatků publicistika a zpravodajství, ale ohroženo je vše, co souvisí s prezentací kultury v České televizi. Proto se já tak angažuji v tomto názorovém střetu. (...)

Na závěr bych připomenul dvě čísla. Teď jsem si je vyhledal ve statistice. V uplynulém roce se na programy České televize dívalo v průměru v každém okamžiku přes 30 % těch, kteří měli zrovna zapnutý televizor. Aspoň jednou denně si alespoň jeden z programů České televize v loňském roce pustilo přes 98 % všech televizních diváků v České republice. Zdůrazňuji, že denně. Je tedy zcela zjevné, že Česká televize opravdu slouží prakticky všem televizním divákům, ať už se k tomu v dopisech přiznávají, nebo to popírají. Myslím si, že to je velice pádný argument, tato dvě čísla, pro legitimitu veřejnoprávní televize v České republice a pro zvýšení jejího financování. (...)"¹⁸

Shrnutí zasedání Poslanecké sněmovny 17. února 2004:

Poslankyně Miroslava Němcová vyčítá České televizi, že soutěží s komerčními televizemi o sledovanost a tedy o reklamu, ale že na druhou stranu nedokázala Česká televize prodat ani povolené 1% reklamy z celkového objemu vysílání. Poslankyně Kateřina Dostálová uvádí znění petice občanů koncesionářů s jejich odůvodněním, proč si nepřejí zvyšování koncesionářského poplatku. Sama se k tomuto postoji přiklání. Česká televize je znovu obviňován z neobjektivity a nevyváženosti.

¹⁸ *Stenografický zápis 27. schůze, 17. února 2004*, bod 42. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 309/2002 Sb. [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/27-5.html>>.

2.2.4 Schvalování Výroční zprávy Rady ČT o činnosti ČT za rok 2003

Poslanecká sněmovna schvalovala výroční zprávu na svém zasedání 1. července 2004.

„(...) Poslanec Karel Vymětal: (...) Pokud měl pan ministr kultury pocit, že podle této výroční zprávy a vystoupení zpravodajů je všechno v pořádku a Česká televize pracuje v souladu se zákonem, tak musím říci, že to není pravda, že Česká televize naopak pracuje v rozporu se zákonem, a to konstatuje v části 3.1.4. zpráva, kde jsou už zprávy o činnosti Rady České televize, kde se jasně říká, že podle § 12 zákona 483/1991 Sb., o České televizi, má být podíl vysílání televizních studií na celostátních vysílacích okruzích, že musí činit minimálně 20 % z celkového vysílacího času České televize v měsíčním úhrnu.

No a potom tady rada uvádí, jaká jsou procenta skutečně od roku 1998 až do roku 2003. Pohybuje se to v rozpětí 8,8 % /rok 2001/, do 10,2 % /rok 2003/. V žádném případě to není 20 %. To znamená, že Česká televize nenaplnuje trvale povinnost, která je jí dána zákonem. Byl bych rád, kdyby na tuto otázku také odpověděly naše drahé orgány, a to stálá komise a výbor, jak je možné tolerovat, že Česká televize nenaplnuje své povinnosti dané jí zákonem. Děkuji za pozornost. (...)

Poslanec Petr Pleva: (...) Ještě jsem chtěl odpovědět na tu věc s 8 %, resp. 20 % podílu pro studia. Výbor i komise to projednávaly, byla to velmi vážná výtkka Radě ČT. Proto jsme také navrhli znění "vzít zprávu na vědomí", nikoliv schválit. Nicméně z neschválení zprávy vyplývají další právní kroky, vedoucí k odvolání Rady České televize, a protože nám byly slíbeny kroky, které povedou k nápravě, dostala Rada České televize pomyslnou žlutou kartu, nikoliv kartu červenou. (...)"¹⁹

¹⁹ Stenografický zápis 33. schůze, 1. července 2004, bod 114. Výroční zpráva o činnosti Rady České televize v roce 2003 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/033schuz/33-10.html>>.

Shrnutí zasedání Poslanecké sněmovny 1. července 2004:

Česká televize je opět kritizována za nenaplnění zákonem stanoveného dvacetiprocentního podílu regionálních studií na celkovém objemu vysílání. Výroční zprávu o činnosti České televize vzala Sněmovna na vědomí.

2.3 Objektivita ve středu zájmu politiků – souhrn stenozáznamů

„První desetiletí České televize poznamenává ve zpravodajství a zejména v diskusních politických pořadech usilování o vyváženost odvozenou od poměřování prostorů poskytovaného účastníkům diskuse. Zejména patrné je to ve vývoji víkendové politické debaty, která se brzy vyvinula v souboj o vyvažování.“²⁰

Tento stav, jak o něm hovoří Jaroslav Veis v knize (Prvních) 10 let České televize, se ovšem zdaleka netýkal pouze jejího prvního desetiletí. Spory o objektivitu a vyváženost pronásledují Českou televizi i v dalších letech existence. Právě těmito dvěma aspekty se politici, ať už při jednáních Stále komise pro sdělovací prostředky či při jednáních pléna, zabývají nejčastěji. Jak je doloženo citacemi ze stenoprotokolů, může být spor o posuzování objektivitu a vyváženosti vysílání dokonce jediným důvodem k podání návrhu doporučit Sněmovně zamítnutí výroční zprávy o činnosti ČT. K výroční zprávě se takto vyjádřila na jednání Komise 22. května 2007 poslankyně Ivana Levá.

To je velmi vážné zjištění. Ukazuje nebezpečí dosavadní praxe, že zprávu o činnosti by dokázali politici zamítnout nikoliv proto, že by tato zpráva vykazovala chyby, ale na základě zástupného důvodu – subjektivního a bohužel dále nevysvětleného pocitu neobjektivity a nevyváženosti vysílání.

Záznamy promluv dokládají, co ve skutečnosti pro politiky znamená posuzování objektivitu. Je to matematické hodnocení toho, zda se jejich parlamentní strana dostatečně objevovala ve zpravodajských a publicistických pořadech ČT. „V českém prostředí je vyváženost definována tím nejjednodušším způsobem a odvozuje se především od poměřování času a prostoru, jež jsou poskytovány jednotlivým politickým

²⁰ VEIS, Jaroslav. Boj o pozornost : Deset let zpravodajství České televize. In PITTERMANN, Jiří, SATURKOVÁ, Jitka, ŠNÁBL, Vít. (Prvních) 10 let České televize. 1. vyd. Praha : Česká televize, c2002. s. 25. ISBN 80-85005-37-9.

subjektům.“²¹ Jednoznačně to lze doložit na příkladu z jednání Komise z 25. dubna 2003. Kromě jiných vystoupení, tak i na tomto zasedání Komise zpochybňovala objektivitu vysílání České televize například poslankyně Ivana Levá. Podle jejího názoru nebyla objektivita dodržena, protože se Komunistická strana Čech a Moravy a její zástupci objevovali ve zpravodajských a publicistických pořadech méně oproti jiným parlamentním stranám. „Týká se to 382 pořadů, 82x vystupovala ODS, 80x ČSSD. To je vše v pořádku. A poté 45x US-DEU a 36x KSČM. Zde se domnívá, že ČT KSČM něco dluží.“²²

Při některých rozpravách poslanci sami připouští vágnost pojmu ‚objektivita‘ a ‚vyváženost‘ a jejich nevhodné užití jako hodnotících kritérií vysílání ČT a tedy i nevhodnost jejich použití v Zákoně o ČT.

„Vyváženost však nelze odvozovat pouze od prostoru poskytovaného těm, kdo jsou objektem zpravodajství nebo účastníky debaty, tedy především politickým elitám. Neméně podstatná je vyváženost vzhledem k příjemcům zpravodajství, k veřejnosti. Zejména o médiích veřejné služby platí, že vyváženost souvisí s tím, nakolik reflektují strukturu veřejnosti, zájmy a potřeby jejích segmentů.“²³ Pro politiky přesto stále zůstává objektivita a vyváženost tím nejdůležitějším kritériem a někdy se zdá, že pro ně není zase tak důležité, zda lze takový požadavek měřit a jak je měřen. Ať už vychází pravidelné analýzy firmy Inovatio jakkoliv, téměř neustále je Česká televize ze strany politiků kritizována za svou údajnou neobjektivitu a nevyváženost informací. A jak už bylo zmíněno, bývá právě tento aspekt vysílání často také nejdůležitějším a zásadním kritériem pro hodnocení její činnosti.

Česká televize po několik let neplnila zákonem jí uloženou povinnost dvaceti procentního podílu regionálních studií na celkovém objemu vysílání. Přestože poslanci tuto skutečnost často a ostře kritizovali, nebýval to pro ně tak velký prohřešek jako údajné neplnění objektivit a vyváženosti. I tuto skutečnost dokládá právě druhá kapitola této práce a citované stenoprotokoly.

²¹ VEIS, Jaroslav. Boj o pozornost : Deset let zpravodajství České televize. In PITTERMANN, Jiří, SATURKOVÁ, Jitka, ŠNÁBL, Vít. (*Prvních*) 10 let České televize. 1. vyd. Praha : Česká televize, c2002. s. 24. ISBN 80-85005-37-9.

²² *Zápis ze 6. zasedání Stálé komise pro sdělovací prostředky ze dne 25.4.2003*, bod 4. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2002 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/komise/sksp/zapis/>>. Dokument ZKM006.doc

²³ VEIS, Jaroslav. Boj o pozornost : Deset let zpravodajství České televize. In PITTERMANN, Jiří, SATURKOVÁ, Jitka, ŠNÁBL, Vít. (*Prvních*) 10 let České televize. 1. vyd. Praha : Česká televize, c2002. s. 24. ISBN 80-85005-37-9.

Sami politici se někdy neshodují na tom, jaké vysílání by měla Česká televize vlastně připravovat. Někdy kritizují poslanci Českou televizi za to, že vysílá pořady, které jsou podle jejich názoru svojí podobou a zpracováním vhodné spíše pro komerční televize, a že pomocí takových pořadů ČT soutěží s komerčními televizemi o sledovanost. Tento názor vyjádřila i poslankyně Miroslava Němcová na zasedání Sněmovny 17. února 2004. „Nakupuje mnohdy drahé filmy, aby mohla v této soutěži obstát, a chybějí jí potom peníze na pořady dokumentární, publicistické, na původní českou tvorbu, na pořady vzdělávací, pro děti či na regionální vysílání.“²⁴

Většinou však sami poslanci neřeknou, konkrétně kterých pořadů se jejich výtky týkají. V úryvcích ze stenoprotokolů tak lze zaznamenat pouze výjimečně kritiku konkrétního pořadu, jako tomu bylo například u pořadu ‚Vypadáš skvěle!‘, jehož vhodnost pro vysílání České televize zpochybňoval poslanec Tomáš Vrbík. V ostatních případech však poslanci takto konkrétní nebývají a neříkají jednoznačně, ke kterým pořadům nebo alespoň typům pořadů se jejich kritika vztahuje.

Zároveň se však objevuje při jednáních Komise nebo Sněmovny v hodnocení poslanců i kritika nízké sledovanosti České televize a poslanci si naopak přejí, aby Česká televize tuto sledovanost zvyšovala. Toto téma poslanci probírali v rozpravě například při jednání Sněmovny 22. října 2002. Poslankyně Ivana Levá zde vystoupila s požadavkem zvyšování sledovanosti kanálu ČT1 z důvodu větší atraktivity České televize pro zadavatele reklamy. „Jsem ráda, že Česká televize 2 existuje, že přicházejí k televizním obrazovkám diváci, kteří se nechtějí jen bavit, ale také se něco dovědět a nad pořady přemýšlet. Pak ale musí být program ČT 1 koncipován tak, aby ho sledovalo mnohem více diváků, čímž by se příjem za reklamu podstatně zvýšil.“²⁵

Citace ze stenoprotokolů uvedené v této kapitole jednoznačně dokládají, že názory na to, co má Česká televize jako médium veřejné služby vysílat, rozhodně nejsou jednotné. Každý z poslanců může zastávat, a mnohdy také zastává, odlišný postoj k přítomnosti reklamy na České televizi, k objektivitě a vyváženosti vysílání, k jednotlivým pořadům,

²⁴ *Stenografický zápis 27. schůze, 17. února 2004*, bod 42. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 252/1994 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 309/2002 Sb. [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/27-5.html>>.

²⁵ *Stenografický zápis 6. schůze, 22. října 2002*, bod 70. Výroční zpráva o hospodaření České televize za rok 2001 [databáze online]. Praha: Parlament České republiky Poslanecká sněmovna, c2008. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna [cit. 2008-03-20]. Dostupné z <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/006schuz/6-8.html>>.

k tomu, zda je či není potřeba zvyšovat sledovanost České televize a jaká sledovanost je dostatečná.

Být to na tržišti, bylo by vše v pořádku, neboť na prodejních pultech lze roztržitěnosti názorů říkat pozitivně „pestrost“. Jenže k posuzování úlohy České televize příměr s tržištěm nepatří. Na tuto situaci lze nahlížet přes jiné přirovnání – objednávku v restauraci, která by mezi hostem a číšníkem měla být jednoznačná.

Zákon o České televizi lze zjednodušeně vnímat jako společenskou objednávku toho, co se má na obrazovce objevit. Prezentovaný záznam vystoupení politiků ale ukazuje, že host a číšník si nerozumí. Neumí se shodnout na tom, jak přesně chápat objednávku a podle čeho posuzovat, zda byla splněna či nikoliv.

3 Vyhodnocení dotazníků

Jak již bylo řečeno v předcházejících částech bakalářské práce, jako součást průzkumu byl zahrnut i přístup jednotlivých představitelů profesních skupin k žádostem o osobní rozhovory nebo k vyplnění elektronického dotazníku. Neochota vést soustředěně diskusi o úkolech média veřejné služby totiž může být jednou z hlavních příčin toho, že dlouhotrvající diskuse o fungování České televize dodnes nemíří k jasnému závěru.

V první části kapitoly je tedy vyhodnocen přístup jednotlivých profesních skupin k prováděnému průzkumu. Je uvedeno, jaké osoby reagovaly na žádosti o osobní rozhovor, komu byl zaslán elektronický dotazník a jak respondent reagoval na žádost o zodpovězení otázek touto cestou. Respondenti jsou při vyhodnocování sdruženi podle jednotlivých profesních skupin. Toto rozdělení umožňuje porovnat ochotu k zodpovězení dotazníku právě mezi jednotlivými skupinami.

V dalších částech kapitoly jsou uváděny odpovědi respondentů. Každý oddíl dotazníku je řazen vždy jako samostatná podkapitola. Některé oddíly dotazníku však mají několik samostatných otázek, a proto může být struktura těchto podkapitol ještě dále členěna. Pro větší přehlednost a snazší orientaci v textu využívám i tady stručná shrnutí. Ta jsou používána jednak bodově za každou odpověď z osobního rozhovoru, protože tyto odpovědi jsou často rozsáhlé a shrnutí výpovědí má ulehčit čtení z hlediska časového i percepčního. Protože jsou odpovědi respondentů opět členěny podle jednotlivých profesních skupin, nachází se souhrn vždy také jako uzavření odpovědí jednotlivé profesní skupiny. A na závěr každého oddílu dotazníku, tedy každé podkapitoly, jsou shrnuty odpovědi všech respondentů najednou, tedy ze všech tří profesních skupin. Popsáno v nich je především to, zda se respondenti z jednotlivých profesních skupin shodli ve svých odpovědích a do jaké míry.

Aby bylo možné také snadno rozlišit odpovědi z osobních rozhovorů od odpovědí elektronickou formou dotazníku, jsou ty elektronické uváděny v tabulce, protože to umožňuje jejich povětšinou stručná forma. Jak vyplývá z podkapitoly o hodnocení ‚přístupu jednotlivých profesních skupin k průzkumu‘, týká se odpovídání formou elektronických dotazníků pouze politiků.

Jen v oddílu C. dotazníku jsou do tabulky uspořádány zcela všechny odpovědi, tedy i ty získané při osobních rozhovorech, protože to zde umožňoval charakter celého oddílu C.

3.1 Přístup jednotlivých profesních skupin k průzkumu

Profesionálové:

Na první žádost o osobní rozhovor reagovali kladně tři zástupci této profesní skupiny:

- Ivo Mathé
- Jiří Pittermann
- Zdeněk Šámal

Od všech těchto osob jsou tedy v následujících částech kapitoly uváděny krácené a upravované odpovědi získané při osobních strukturovaných rozhovorech.

Na opakované žádosti o osobní schůzku a zapojení se do průzkumu vůbec nereagoval z oslovených představitelů této profesní skupiny pouze generální ředitel České televize Jiří Janeček. K dispozici tak nejsou jeho odpovědi ani ve formě elektronického dotazníku.

Mediální teoretici:

Na žádosti o osobní schůzku a zodpovězení otázek dotazníku při osobním rozhovoru reagovali všechny tři osoby oslovené jako zástupci profesní skupiny mediálních teoretiků. V částech věnujících se vyhodnocování jednotlivých oddílů dotazníků jsou tedy uváděny odpovědi získané od těchto osob při osobních strukturovaných rozhovorech:

- Milan Šmíd
- Jan Jirák
- Milan Kruml

Politici:

Z této profesní skupiny byl uskutečněn osobní rozhovor pouze se senátorem Jiřím Oberfalzerem. Ochotni k osobní schůzce byli také poslankyně Michaela Šojdrová a senátor Milan Bureš. Kvůli náhlým změnám programu nebo nedostatku času se však nakonec nepodařilo rozhovor uskutečnit ani s jedním z nich.

Po neúspěšných pokusech o domluvení osobního rozhovoru jsem tedy zaslala všem členům obou mediálních komisí Parlamentu ČR dotazník elektronickou poštou.

Zodpovězený dotazník jsem získala zpět od následujících politiků:

- Poslankyně Ivana Levá (KSČM)
- Poslanec Michal Hašek (ČSSD)
- Poslankyně Olga Zubová (SZ)
- Senátor Milan Bureš (ODS)
- Tajemník senátní Stálé komise pro sdělovací prostředky Jan Jakob (MKD)
- Senátor Adolf Jílek (KDU-ČSL)

Ostatní členové mediálních komisí ani po opakovaných žádostech vyplněný dotazník zpět nezaslali. Většina na žádosti ani nijak nereagovala, s výjimkou třech poslanců.

Poslankyně Liana Janáčková odmítla vyplnění dotazníku prostřednictvím telefonického hovoru. Jako hlavní důvod odmítnutí vyplnit dotazník uvedla jeho přílišnou náročnost. Poslanec Vítězslav Jandák, předseda Stálé komise Poslanecké sněmovny pro sdělovací prostředky, odmítl vyplnění dotazníku prostřednictvím elektronické pošty, a to tímto elektronickým dopisem:

Vážená slečno či paní Sotonová,

píši Vám jménem p.poslance Jandáka a nejprve se omlouvám, že jsme Vám opravdu v přemíře jiných povinností hned neodpověděli na Vaši žádost o schůzku.

Pan poslanec si přečetl Váš dotazník a potěšilo jej, jak hluboký zájem máte o televizi "veřejné služby", tedy Českou televizi. Na druhé straně ho zřejmě považujete za televizního maniaka, který patrně nedělá nic jiného, než se od rána do večera dívá na televizi. Není tomu tak.

Dle jeho názoru je Váš dotazník velmi zajímavý a podrobný, obsahuje však otázky, na které Vám nemůže odpovědět. Souvisí to s tím, co jsme Vám již naznačili - například mnohé z pořadů nezná nebo zná jen namátkově.

Především však některé otázky mají velmi osobní charakter a proto na ně

nemůže odpovídat, protože bohužel nemůžete zaručit anonymitu. Při nevhodné interpretaci by totiž mohly být mediálně zneužity.

Věřím, že pana poslance pochopíte. Na závěr mi dovoluje Vám jeho jménem popřát mnoho zdaru ve Vaší práci.

S přátelským pozdravem

Irena Rudlová, asistentka

Třetím poslancem, který výslovně odmítl vyplnění dotazníku, byl poslanec Miroslav Grebeníček. Důvody tohoto odmítnutí opět uvádím v doslovném přepisu elektronického dopisu:

Vážená paní Sotonová, problematika názorů politiků na funkci a povahu média veřejné služby může být podle mého názoru jen okrajově zajímavá pro toho, kdo chce skutečně vědecky seriózně postihnout podstatu a objektivně ji zkoumat. Proto se omlouvám a doporučuji Vám zkusit jít cestou sice méně populární, ale skutečně mravenčí práce při studiu, kompletaci potřebné faktografie a při analýze materie i souvislostí, ke kterým můžete takovouto práci dospět. Přeji vše dobré. Miroslav Grebeníček

3.1.1 Porovnání přístupu jednotlivých profesních skupin k průzkumu:

Z uvedeného seznamu osob, které byly ochotné zodpovědět dotazník při osobním rozhovoru nebo alespoň elektronickou formou, jednoznačně vyplývá neochota většiny politiků přispět vyložením svých názorů k řešení problematiky úkolů média veřejné služby.

Úvodní dopis s žádostí o osobní setkání a strukturovaný rozhovor byl zasílán všem respondentům ve stejném znění. Představitelé prvních dvou profesních skupin, tedy profesionálové a mediální teoretici, reagovali na dopis do jednoho týdne kladnou odpovědí. Tedy s výjimkou generálního ředitele České televize Jiřího Janečka, jak již bylo uvedeno výše. Oproti tomu většina politiků reagovala většinou až na první urgenci odpovědi, pokud vůbec. Nakonec se podařilo získat odpovědi na dotazník (v jakékoliv podobě) od sedmi politiků z celkem 29 oslovených.

Ačkoliv je tato část průzkumu poněkud zjednodušující, nezohledňuje například konkrétní situaci jednotlivých oslovených osob, je výrazný nepoměr mezi ochotou prvních dvou profesních skupin a politiky nepřehlédnutelný a stěží ho lze vysvětlovat pouze tím, že by politici mohli například být více pracovně vytíženi.

3.2 Vyhodnocení oddílu A. dotazníku

Znění otázek tohoto oddílu bylo následující:

1) Která místa v následujícím vymezení hlavních úkolů média veřejné služby dle Zákona o České televizi pokládáte za nejasná, nejednoznačná? Dané pasáže nebo formulace vypište do připraveného okénka pod citovaný text zákona:

Česká televize poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky (dále jen "veřejná služba v oblasti televizního vysílání"). Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání jsou zejména:

a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,

b) přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,

c) vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti,

d) rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin,

e) výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických,

dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.

2) Která místa ve výše uvedeném vymezení úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání by podle vašeho názoru potřebovala další zpřesnění a vymezení jiným zákonem, normou, prováděcím předpisem atd.?

3) Máte-li váš vlastní návrh na zpřesnění, uveďte ho.

3.2.1 Odpovědi profesionálů

Ivo Mathé

„Podle mého názoru byl lepší ten původní zákon z roku 1991, protože byl jednodušší. A teprve na přelomu toho roku 2000/2001 došlo k jakémusi zahuštění těch formulací. A to tak, že jakoby na jedné straně vyhovují požadavkům větší deskriptivity, co všechno má ta televize dělat, na druhé straně jsou ale do jisté míry omezující. Čili, toto je výsledek jakéhosi přetavení nějakých přání do právníkové řeči a mně třeba to písmeno c. druhého odstavce nevyhovuje řekněme lidsky tím, jak je komplikované. Každá formulace v zákoně, která je na druhé čtení pořád ještě stěžší pochopitelná, tam nepatří. Zákony přece neslouží jenom advokátům a soudcům, ale taky jsou přece sdělením občanům. Ani ten první zákon jistě nebyl ideální, ale mně se zkrátka zdál lepší. Já rozhodně nejsem zastáncem pozitivistického přístupu k legislativě, tedy že tam musí být vše zapsané. To je samozřejmě iluze, která se i v jiných oblastech legislativy ukazuje jako nesmyslná. Já jsem tedy spíš na straně vykládání spíš duchu zákona. A proto mně by se zdála ta původní formulace, jakkoliv třeba neúplná, vlastně mnohem výhodnější, lepší a vystihující, protože k úplnosti nedojdeme nikdy. Protože každý zákon, který je stručnější, je podle mě jasnější.

Já si myslím, že v podtextu toho nového zákona byla snaha o jakousi lepší kontrolu ze strany politiků, lepší působení. Proto chtěli mít ten text komplikovanější a popisnější. Mimochodem v tom zákoně, v té novelizaci z roku 2001, se ocitl i Kodex ČT, který si dokonce osvojila Poslanecká sněmovna ke schvalování. To je něco naprosto nevídaného. To považuji za úplné vybočení z parlamentní demokracie. Kodex by měl být, a také od počátku byl, dobrovolný dokument. My jsme ho považovali za nutný, ale nevynucovaný dodatek ke Statutu. Ale poslanci šli tak daleko, že vlastně i z Kodexu udělali materiál, který sami schvalují. To ale vůbec nechápu, protože to má pak dopady i pracovně-právní, čili to jsou věci, se kterými by se politik neměl dostat do styku u tohoto typu instituce.

Podle mého názoru ale bude ten tlak na specifikaci úkolů České televize pokračovat. Vždyť už teď se podívejte, co je tam všechno napsáno – poskytování objektivních, vyvážených, všestranných informací. A podobné formulace. Když nebude ten tlak ze strany politiků, kteří si budou permanentně stěžovat, že tam není napsáno všechno, co ta televize smí dělat, tak bude stejně od soukromého sektoru. Ten bude chtít také Českou televizi zatlačit do rohu přísným popisem toho, co vlastně ta televize má, nebo spíš smí dělat. Cestu, jak tomu zabránit ale zkrátka nevidím. To by museli politici dostat rozum a vzdát se toho vlivu. Všichni politici samozřejmě na kvalitu té televize nařikají a vždycky je součástí těch stížností politický nádech, to znamená kritika vůči jiným stranám. A já jim vždycky říkám: tak to riskněte a nechte ji být. Nevolte své zástupce do Rady, nepolarizujte Radu podle stran, rezignujte na ten vliv, zrušte Stálou komisi pro sdělovací prostředky a podobné anomálie. Oni sice vždy pokývají hlavou, ale za dveřmi už si přirozeně myslí pravý opak, protože oni to nikdy nepustí ze zřetele. A na to je jeden mimořádně platný důkaz – kdyby Poslanecká sněmovna, protože o té mluvíme, jenom trochu chtěla uvolnit tu kontrolu povinností, která přísluší Parlamentu, tak do toho nechá přirozeně mluvit také Senát. Ale to se ještě nestalo. Senát vznikl a nebyly na něj převedeny, co se týká těchto aktivních pravomocí, absolutně žádné. A s tím rozhodně teda zákonodárci

nepočítali, protože Zákon o České televizi byl zákonem České národní rady, ale pokračovatelem České národní rady přirozeně není jenom Poslanecká sněmovna, ale to je celý Parlament, tak to bylo zamýšlené. Ale za celou tu dobu, a to už je drahně let, nedošlo k žádnému přerozdělení kompetencí a například jmenovací pravomoci do nějaké rady se mnohem více hodí Senátu než Poslanecké sněmovně. Když už neumějí vymyslet systém, jak to rozdělit třeba na třetiny mezi prezidenta, Senát a Poslaneckou sněmovnu, jde to nějak jinak. Těch klíčů je celá řada. A jsou obvyklé ve světě. Tady je to prostě monopolní pravomoc ponechaná na Poslanecké sněmovně. A já toto vidím od těch nejaktivnějších politiků směrem k médiím veřejné služby jako neochotu vzdát se té nadvlády.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- Není třeba zpřesňovat zákon, naopak by měl být stručnější, obecnější,
- měl by být vykládán duch zákona, zákon nikdy nemůže být úplný,
- některé formulace jsou nejasné, nejednoznačné – například písmeno c. druhého odstavce §2 Zákona o ČT nebo použití formulace ‚poskytování objektivních, vyvážených a všestranných informací‘,
- zpřesňováním zákona by byla podpořena přísnější kontrola ze strany politiků a v současném systému tedy jejich větší působení na médium veřejné služby.

Jiří Pittermann:

„Body, které se snaží ten zákon formulovat, jsou pokusem o jakousi definici. A žádná definice nemůže být nikdy úplná, nemůže v ní být všechno. Já mám rád stručné definice a ty, které jsou natolik univerzální, že vystihnou podstatu. Třeba to písmeno d. druhého odstavce, kde se píše o rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně etnických a národnostních menšin, to je takový

stručný bod. Ale v okamžiku, kdy začneme pracovat s některými pojmy, které jsou subjektivně vyložitelné, tak je to špatné. Například slovo „vyvážené“ je samozřejmě velice subjektivně vyložitelné. To pak v důsledku znamená, že v mediálním systému, ve kterém o mnohém rozhodují politické strany a různé politické subjekty, tak si může ten pojem každá ta strana vykládat jinak. V každé takové definici může být nějaké čertovo kopýtko, které tam může být dáno i záměrně, protože mohlo vzniknout na jakousi politickou objednávku. A ty tahanice o to byly, když se ten zákon připravoval. Ty formulace jsou poznamenány uvažováním a praxí politické scény v době vzniku toho zákona a jsou zastaralé. Například některé partikulární požadavky se až nesmyslně akcentují. Jako třeba v písmeni c. druhého odstavce pojmy ‚náboženská víra‘ a ‚přesvědčení‘, vzápětí zase ‚rozmanitost náboženských směrů‘. Slovo ‚náboženské‘ se nadřazuje pojmům ‚kultura‘, ‚etnický nebo národnostní‘ nebo ‚filozofický‘. V písmeni e. druhého odstavce je zase problém toho obecného výčtu. Co jiného nad to ‚zejména‘ by měla ještě televize vyrábět? Do toho obecného výčtu se vejde všechno. I porno je přece svým způsobem zábava.

Zákon má formulovat obecné a trvaleji platné principy, rozveden a konkretizován by měl být ve vnitřních předpisech a hlavně v Kodexu ČT. V zákoně by naopak měly být artikulovány přinejmenším určité závazné kvalitativní nároky. Aspoň v tom smyslu, že produkce ČT musí být ze své podstaty alternativou k nabídce televizí vysílajících na komerční bázi.

O jakékoliv definici musíme uvažovat v souvislosti s nějakým celkovým obecným systémem, ve kterém funguje. A to je v tomto případě systém médií veřejné služby. V našem systému ale o těch věcech nerozhoduje nějaký vrcholný, nadstranický orgán, který by měl určitou nezávislost. Já si myslím, že celý systém té kontroly nad médii veřejné služby by měl být u nás jiný. Udělal bych nějakou skupinu odborníků, kteří by v naprosté tichosti připravovali návrhy na fungování toho média a se kterými by vždy v určitém okamžiku vyšli ven. Myslím si, že by to měly být authority. Měli by to být lidé, kteří

nejsou prostými zástupci lidu nebo nějakých veřejných organizací, jako je tomu v současné době. Měli by to být lidé, kteří reprezentují určitou mediální zkušenost, reprezentují určitý vkus. Ono je to ale těžké, je to otázka dlouhodobého vývoje. Já jsem vždy používal takové definice, že ta veřejnoprávnost, jakkoliv to slovo nemám rád, ale dnes už se používá běžně, zkrátka, že ta veřejnoprávnost je profese. Já můžu říci, že jsem poznal lidi, kteří jsou tím bytostně nadáni. Mají ten vzácný dar být veřejnoprávní. To znamená způsob, jaké informace vybírají, z jakého úhlu je nahlízejí, jakým způsobem jsou třeba schopni umístit kameru při reportáži. Jsou lidé, kteří ten vzácný dar mají. Je to způsob myšlení. Jako někdo myslí třeba logicky. Je to takový určitý způsob jak existovat. Veřejnoprávnost je způsob existence. A takové lidi bych si představoval v tom orgánu.

Ta definice může být předmětem dlouhé diskuse, zda je vyčerpávající a vhodná nebo ne. Ale to, co je podstatné, tam vyjádřeno myslím je a lze s tím různě nakládat. Já dám takový příklad. V televizi jsme vždycky měli největší spory, když jsme mluvili o dvojce, která byla definována jako program, který má uspokojovat náročnější diváky a menšinové skupiny. A vždy potom přišli sportovci a začali tam vysílat hokej. A říkali, že sportovní fandové jsou vlastně největší menšina. A je to svým způsobem pravda. A ten program neuchráníte od těch věčných náporů, co se tedy má vysílat. Je to otázka individuálního náhledu, vkusu.

A pak je tu ještě jedna věc. My vlastně nejsme tradičně demokratická země, protože ta demokracie tady byla tak dlouho a krutě potlačovaná, že se potom všechno muselo učit a dělat od začátku. Nejsou tu zaseté určité mechanismy jako například v Anglii nebo i v Německu. Tam je ta situace trochu jiná a ta televize není tak napjatě v centru pozornosti politiků, jako je to tady u nás.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Žádná definice nemůže být úplná, ale každá by měla vystihovat podstatu,

- je nevhodné používat subjektivně vyložitelné pojmy – například pojmy ‚objektivní‘ nebo ‚vyvážené‘,
- formulace jsou zastaralé, některé partikulární požadavky jsou až zbytečně akcentované, obecný výčet například u typů pořadů v písmeni e. druhého odstavce rovněž není vhodný,
- zákon má formulovat obecné principy, rozveden a konkretizován by měl být ve vnitřním předpisu a Kodexu ČT.

Zdeněk Šámal:

„V tom písmeni a. druhého odstavce je samozřejmě to, s čím já jsem přicházel nejvíce do styku. Já nemám rád kategorii ‚objektivní žurnalistika‘. Kodex BBC s tím pracuje, ale on to poněkud rozepisuje, a když si vlastně interpretujete, co má na mysli BBC, tak je to něco jiného než objektivita, jak s ní pracují politici u nás. Navíc sama kategorie ‚objektivní‘ vznikla v 60. letech, pokud se nemýlím, kdy tak začali západní novináři označovat své produkty, aby tím čelili tomu, co existovalo ve východním bloku, což byla stranická žurnalistika. Takže když to řeknu jednoduše, objektivita jako taková neexistuje, protože ji vždycky interpretují subjekty. Já dávám přednost například termínu přesnost.

Další formulace – ‚ve svém celku vyvážených.‘ Ano, to je formulace, která je ve své podstatě vlastně naprosto dokonalá, ale její posuzování zase závisí na lidech. A já nemůžu tvrdit, že by lidi posuzovali vysílání televize ve svém celku. Já jsem se s tím setkával často, jak ze strany Rady ČT, tak Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, ale i od politiků a dokonce i kolegů novinářů, že posuzují vysílání vždycky na základně jednoho segmentu vysílání. A je jedno, jestli ten segment byl jenom headlinem jedné zpravodajské relace, to znamená patnácti vteřinami z pětiminutového objemu vysílání anebo jestli to byla patnáctiminutová reportáž v kontextu třeba

ročního celku. Ten celek je zkrátka nedefinovaný a nikdo ten celek nemá na zřeteli. Nikdo nikdy nedefinuje celek jako takový.

Písmeno e. druhého odstavce je zcela nemoderně vymezeno. V současné době je to příliš mnoho priorit, v jejichž důsledku máte naprosto fragmentovaný program. Peníze se pak dělí mezi věci, které ani není třeba vyrábět. A navíc jsou tam i kategorie, které dělají komerční televize. Toto vymezení by se mělo určitě zúžit. Něco z toho by mělo vypadnout. Například zábavní pořady. Veřejnoprávní televize nemusí dělat zábavní pořady. Já myslím, že je potřeba předefinovat tu roli veřejnoprávní televize v dnešní době. V době, kdy stojíme vlastně na začátku epochy digitalizace a vůbec nové multimediální epochy, epochy médií. Tohle je zastaralá definice, která ve svém důsledku vede k štěpení sil a k pronikání sporných segmentů do programového schématu. Protože za tohle schováte všechno. Měla by se změnit terminologie toho zákona. Já, a myslím si, že nejen já, budu vždy bojovat proti termínu objektivita.

Navíc ten zákon vždy vykládají mediální laici. Novinářská profese obecně u nás nemá příliš významné renomé, ale část z nás alespoň nějakou kvalifikaci má a není nutné, aby to za ty novináře dělal někdo jiný. A není nutné, aby obsah těch zákonů určoval někdo, kdo se z nějakých důvodů začne nazývat mediálním odborníkem. Podle mého názoru by navíc měly existovat dlouhodobé strategické záměry České televize, které by měly dál konkretizovat určité úkoly a které by schvalovala pouze Rada ČT. Nikoliv tedy sami politici.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- Nevhodné je užívání pojmu ‚objektivita‘ ve znění zákona, je to subjektivně vyložitelná kategorie,
- nevhodná je také formulace ‚ve svém celku vyvážených‘ – ve skutečnosti nikdy není vyváženost posuzována v celku, není ani určeno, co celek je v tomto případě,
- písmeno e. druhého odstavce je vymezeno nemoderně, je to uvádění příliš velkého množství priorit, toto vymezení by mělo být zúženo,

- celkově je znění zákona poněkud zastaralé.

Představitelé této profesní skupiny se shodují na tom, že není třeba zpřesňovat znění zákona. Zákon by měl být spíše obecný a pouze rámcově vymezovat úkoly média veřejné služby a prostor, ve kterém by se mělo takové médium pohybovat. Všichni tři respondenti se shodují na nevhodném užití pojmu ‚objektivita‘ a ‚vyváženost‘ v Zákoně o ČT. Objektivitu chápou jako subjektivně vyložitelný pojem, tedy neměřitelný a vágní.

3.2.2 *Odpovědi mediálních teoretiků*

Milan Šmíd:

„Tak víceméně všechno je to obecné formulováno. Ta obecná kritéria ale najdete i ve všech těch evropských dokumentech. A víceméně ty úkoly bývají dneska ve vyspělejších státech konkretizovány nikoliv zákonem, ale určitými smlouvami. Například italská televize, francouzská televize, nemluvě teda o britské BBC. Ta uzavírá jakýsi agreement na základě královské charty, kde se říká, co je její povinnost za to, že dostane veřejné prostředky.

Všechno je to zkrátka v tom zákoně obecné. Kdyby šlo ale o mě, mně by tam stačila tři kritéria, která jsou víceméně dána ve Statutu Evropské vysílací unie. Ta přijme za své aktivní členy ty vysílatele, kteří vykonávají tzv. národní službu. A tři znaky té národní služby jsou za prvé, že signál je dostupný všem – to znamená, že je tam univerzalita dosahu. Druhý bod je univerzalita obsahu, to znamená, že program není tématický a týká se celého spektra zájmů obyvatelstva včetně menšinových zájmů. A za třetí, že převážnou část své produkce si vyrábí sama nebo si nechává vyrábět pod svojí vlastní redakční zodpovědností. Čímž tedy přispívá právě k tomu, jak se tady říká v zákoně – rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky, výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních

pořadů a podobně. Mně osobně se ta formulace v tom zákoně příliš mnoho nelíbí, ale zase mi nevadí. Protože se do ní vejde spousta věcí. Záleží na tom, jak se vyloží, a o to vlastně jde. Protože co je to vlastně ta veřejná služba? Ta by měla odpovídat jakési poptávce celé té společnosti. A pokud my budeme cítit potřebu, že tady něco chybí, tak by měl ten veřejnoprávní vysílatel zaskočit a vyplnit ten výpadek, který jinak tržně naplnit nelze.

Klidně bych ale vynechal například tu formulaci ‚přispívá k právnímu vědomí‘. To nevím, proč by tam muselo být. Za druhé formulace ‚výroba a vysílání zpravodajských, publicistických‘ a tak dále. Tedy to písmeno b. a písmeno e. druhého odstavce by tam podle mě vůbec nemuselo být. Ale na druhou stranu mi tam zase chybí ta univerzalita dosahu. Tam je napsáno, že má informovat, vyrábět programy a rozvíjet tu identitu a tak dále. Ale já si myslím, že když je tam ta vyvážená nabídka, takže to by tam stačilo. To písmeno e. druhého odstavce je podle mě implementováno v tom písmeni c. Takže by se mohlo vypustit.

Úkoly veřejné služby se mohou v průběhu času proměňovat a také se proměňují. A já si myslím, že na to by neměl reagovat zákon, už jen proto, aby se nemusel stále měnit. Zákon by ale měl obecněji říci, že ta televize plní nějakou veřejnou službu a formulovat to zcela obecně. A to upřesnění bych viděl právě v jakémsi uzavírání dohod se státem. U těch smluv, které existují dneska jak ve Francii, tak v Itálii, je výhoda, že tam je dokonce součástí těch francouzských smluv i financování. Že se domluví se státem – podívejte, budete dostávat asi tolik peněz a máte takovéhle úkoly. A záleží na vyjednávání, že ta televize může říct – nám to nestačí, tak nám uberte třeba z těch povinností. Tam jsou doopravdy ty úkoly totiž dost specifikované. Dokonce se tam říká, kolik vzdělávacích pořadů a kolik kulturních pořadů a pořadů pro děti by měla ta televize vysílat a tak dále. A buď v procentech nebo v určitých hrubých poměrech je to tam stanoveno. No a tak nějak bych si to já představoval. Já osobně nemám rád věci, které jsou dány zákonem příliš striktně. A zvláště teda z hlediska obsahového, protože ty, jak jsem říkal, ty úkoly se

mohou v průběhu času měnit. To, co bylo potřeba letos už za tři roky být nemusí. Třeba tady vznikne nějaký geniální sportovní program, takže už třeba sportovní pořady nebo další sportovní kanál bude zbytečný. Radši se řekne – dejte ty peníze na vzdělávací pořady třeba.

Přesnější vymezení těch úkolů si žádá přece jenom nějaký odborný přístup. Nechci říkat nic o lidech v Parlamentu, nějak je shazovat. Ale oni kolikrát netuší, jaké jsou vlastně reálné možnosti toho média. To je klasický příklad – politici si vzpomněli a prosadili do zákona, že 70% pořadů veřejnoprávního média musí být opatřeno skrytými titulky. Samozřejmě, že televizní diváci obecně to uvítali. Ale začalo se tedy všechno titulkovat a najednou nebyly peníze. To je až nesmyslný limit, který někdo vytáhl jen tak z klobouku a bylo to. Možná by se nejdříve měla vyjednat nějaká smlouva se státem, která by se teprve potom nechala schválit parlamentem.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- V zákoně by stačila tři obecná kritéria podle Statutu Evropské vysílací unie – univerzalita dosahu, univerzalita obsahu a zajišťování většiny produkce na svoji vlastní redakční odpovědnost,
- písmeno b. a písmeno e. druhého odstavce by mohly být vypuštěny,
- zákon by měl požadavky na televizi veřejné služby formulovat obecně,
- upřesněny by měly být tyto požadavky například ve smlouvě mezi médiem veřejné služby a státem.

Jan Jiráček:

„Já tedy už od toho prvního zákona považuji za nesmyslné používat výraz ‚objektivní‘. Protože nemůže mít normativní charakter, takže v zákoně nemá co dělat. Není možné to měřit, tedy ani vymáhat, nic. Objektivita je kategorie jiného rázu než právně vymahatelná.“

Dále nepovažuji úplně za jasné, proč zákon považoval za nutné ze všech vědomí, které člověk, obyvatel České republiky potřebuje, zrovna vypichovat právní vědomí. To mohlo být jakékoliv jiné vědomí. Také estetické, kulturní, nevím proč tam je zrovna tohle.

Fakt je, že jedním z poslání těch médií veřejné služby je, aby člověk věděl, co to znamená být občanem společnosti, v níž žije. To znamená přispívat k občanskému vědomí. Ale to je daleko složitější než právní, čili tam to považuji za neuváženou formulaci.

V písmeni c. druhého odstavce, kde je poskytování vyvážené nabídky, tak zákon jakoby formuluje ty skupiny. Já ale nevím, když má jít o náboženské, co je to tedy přesvědčení? Je tím míněno to náboženské nebo vůbec obecně? A dále se zřetelem na kulturu, etnický, národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk, pohlaví... Já si myslím, že to se vůbec nedá naplnit. Vyvolává to některé zajímavé otázky, jestli třeba do té skupiny vůbec spadají ateisté. Což není tak úplně zřejmé. Myslím si, že ten výraz ‚všechny‘ je nesmyslný, protože je nenaplnitelný. Ale na druhou stranu souhlasím se závěrem toho písmene c. druhého odstavce. Já si myslím, že ta média veřejné služby mají přispívat, dle mého hlubokého přesvědčení, k tomu, aby ta společnost, ve které působí, měla pocit, že o sobě ví. To není ani tak otázka toho, aby to bylo pro všechny skupiny. To totiž ani nejde. Ale spíš aby to bylo pokud možno o všech významných trendech, které v té společnosti jsou. Na tomto bodě (písmeno c. druhého odstavce) je ještě ošidné to, že vlastně není jasné, zda budou zvláštní pořady pro katolíky, křesťany, Němce, Vietnamce, Pražáky, ateisty, liberály, komunisty... Jestli tedy budu vědět, že od čtvrt na sedm do půl sedmé mám já svůj pořad, což by tedy bylo absurdní, anebo jestli vím, že když tu televizi budu sledovat, budu se dívat na zprávy, publicistické pořady, že získám, ať jsem křesťan, ateista, liberál, komunistka představu o tom, co si myslí ostatní. Čili je v tomto směru nejednoznačný.

Média veřejné služby vedle toho přispívání k občanskému vědomí, které není až tak klíčový cíl, by měla být podle mého soudu fakticky kulturotvorná. Nevím, nakolik mohou tu kulturní identitu rozvíjet, ale

myslím si, že to je žádoucí cíl. A ten poslední bod, písmeno e. druhého odstavce, snad ani nebudu komentovat. Protože jak už jsem řekl v tom předcházejícím, takovýto výčet je svým způsobem velmi omezující.

Takže abych to shrnul, podle mého názoru by měl být ten zákon obecnější. Protože já si v zásadě myslím, že kdyby tam bylo napsáno, že ta televize přispívá k občanskému vědomí a podporuje kulturní identitu, tak to úplně stačí. Tak by to bylo o všem. To všechno ostatní jsou nejrůznější výčty, zdánlivá zpřesnění, která to ale ve skutečnosti zamlžují.“

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráka:

- Je nevhodné používat v zákoně výraz ‚objektivní‘, není to měřitelná ani vymahatelná kategorie,
- zbytečně zdůrazňováno je ‚právní vědomí obyvatel České republiky‘,
- formulace, že by televize veřejné služby měla vysílat pro ‚všechny skupiny‘ je nesmyslná, protože je nenaplnitelná,
- písmeno e. druhého odstavce je nevhodný výčet, který může být výrazně omezující,
- vymezení úkolů ČT v zákoně by mělo být obecnější.

Milan Kruml:

„Pro mě je problematické to slovo ‚objektivní‘, protože objektivita je něco, co se dá dost těžko definovat. Respektive ono se to dá definovat, ale v našich podmínkách si ji představuje každý trochu jinak. Jinak vyváženost, všestrannost je dostatečně důležitá věc. Ale v zásadě ta formulace rozvádí jeden ten požadavek. Písmeno b. druhého odstavce je asi správně, ale také je to formulace, která je dost vágní, protože co to znamená? Podle mě jde o části opsané z různých statutů veřejných televizí v zahraničí a možná jsou opsané

tak, aniž bychom vždy dobře věděli, co ty jednotlivé formulace vlastně požadují.

Písmeno d. druhého odstavce je o něco jasnější. Je to výčet toho, co se očekává, že ta veřejná televize bude dělat. V zásadě mi tam ale chybí jedna věc, která bývá často definována jako úkol veřejné služby, a to, že má zaujímat nějaké stanovisko k těm informacím, které vysílá. Mám na mysli třeba komentáře. A to tady v té naší definici úplně chybí. Pokud se totiž děje nějaká zásadní událost, tak to médium by mělo k tomu říci svůj názor. Ale ten požadavek asi v té naší definici není proto, že ona vychází z chápání veřejné služby jako něčeho, co vlastně jakoby není samostatné. Když si to tak vezmete, tak vlastně i politici jsou ochotní tvrdit, že tu televizi platíme, tudíž jsme koncesionáři, tudíž ona se má chovat, jak my chceme. Tak to je samozřejmě omyl. Ta veřejná služba není postavená na principu dělat to, co chce většina. Ta je postavena na principu, že je to alternativa, která naplňuje některé služby, které komerční média naplnit nemohou, protože jsou postavena na jiném základě. Televize veřejné služby je médium, které má řekněme určitou výhodu – totiž, že není pod komerčním tlakem, pod tlakem toho, že musí vydělávat peníze. A právě proto, že má určitou výhodu, by se mělo chovat ideálním způsobem, jak by se to médium vůbec chovat mohlo. Ale současně, aby naplnilo tu potřebu veřejné služby, tak to musí být médium samostatné. Vůči těm koncesionářům se vymezuje ve dvou základních událostech. Za prvé je to prostřednictvím Rady ČT jakoby vliv koncesionářů na to, kdo bude šéfem toho média. A druhá věc je volba té Rady, která je nejvyšším a jediným převodním mechanismem mezi koncesionářem a tím médiem. Ale omyl je, že my si platíme Českou televizi. My si platíme duální systém. To je v podstatě něco, co je podle mého názoru velmi důležité, ale v zásadě ignorované. Ani politici to nechtějí takto vidět a nebudou to takto nikdy vidět. Protože by ztratili samozřejmě nástroj na to, aby mohli na to médium působit.

Já osobně bych tu definici v zákoně nijak nezpřesňoval. Třeba by šlo zpřesnit, co je to právní vědomí, co to znamená, v tomto smyslu ano.

Ale jedna věc je Zákon o ČT, který by měl být pokud možno definiční z hlediska toho prostoru, ve kterém se to médium pohybuje a nějakých úkolů, které od něj očekává společnost. Ale potom by měla mít ta televize sama určité dokumenty, které budou k dispozici všem, a to je třeba základní strategie a filozofie té České televize, způsob, jakým naplňuje některé věci, které si myslí, že jsou pro její chod zásadní. A nikoliv proto, že jsou v zákoně, ale proto, že si myslí, že to patří k médiu veřejné služby. A to si nejsem jistý, jestli máme. Měla by si ta televize stanovovat nějaké standardy, kterými se řídí. Nerozumím ale tomu, proč u nás schvalovali Kodex ČT poslanci. Navíc, když novináři nikdy nebyli a nebudou, tak nechápu, proč by měli mít vliv na etické normy nějakého média. Jim po tom skutečně nic není. Oni mají upozornět a kritizovat ve chvíli, kdy si myslí, že to médium nějaké normy porušuje. Ale aby mu je stanovovali, to je absurdní. V tom případě, ať dělají celý program té televize. Ať se v parlamentu utvoří a sejde nějaká programová vláda a sestavují ho. Asi by se jim to nelíbilo. Ale je to stejně absurdní jako to schvalování Kodexu.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- Problematické je použití pojmu ‚objektivní‘ – je to špatně definovatelný pojem,
- formulace v písmeni b. druhého odstavce (‚přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky‘) je poněkud vágní,
- v zákoně chybí formulace toho, že médium veřejné služby by mělo zaujímat postoj k informacím, které vysílá,
- zákon by neměl být zpřesňován, měl by být spíše obecný,
- další zpřesnění fungování média veřejné služby by mělo být uvedeno v určitých vnitřních dokumentech.

Mediální teoretici se rovněž, stejně jako profesionálové, shodují na tom, že vymezení úkolů média veřejné služby by mělo být v zákoně spíše obecné. Dva představitelé se shodují, že podrobnější vymezení těchto úkolů by mělo být v jiných dokumentech, než je zákon. Podle Milana Šmída by to měly být určité smlouvy se státem, podle Milana Krumla potom interní dokumenty média veřejné služby, například Kodex tohoto média a podobně. Jako nevhodnou formulaci v zákoně označují mediální teoretici například pojem ‚objektivní‘ nebo ‚přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky‘.

3.2.3 *Odpovědi politiků*

Jiří Oberfalzer:

„Ten pojem veřejnoprávní nebo veřejná služba je velice relativní. Nikdo ho neumí úplně přesně definovat a pochopitelně tato definice, která je v zákoně, asi není všezahrnující. Ale myslím si, že je dostatečná na to, aby jaksi popsala ten smysl nebo okruhy zájmů, kterým by se ta televize věnovat měla. A upřímně si neumím představit, že by se nějak více zpřesňovala. Protože každé zpřesnění pak znamená, že se omezí ten smysl. Já nevím, jestli by někdo dokázal opravdu dokonalým výčtem udělat detailní obsahy těch obecných věcí, jako je, že podporuje svobodu, náboženské přesvědčení a tak podobně. Já si myslím, že takto to vyjadřuje všechno. Kdyby se to více specifikovalo, tak to už bychom potom mohli psát téměř pořadí. A to úkolem zákona není. Takže se přiznám, že já necítím potřebu to více zpřesňovat. Měla by se asi vést o tom nějaká hlubší debata, aby si ty dvě strany rozuměly. Tedy veřejnost na jedné straně a Česká televize na druhé straně. Televize by měla přesně vědět, co od ní vlastně ta veřejnost očekává, kde se do toho trefuje a kde ne. To by měla víceméně průběžně zkoumat. Ale myslím si, že by bylo zbytečné se tím zabývat nějak soustavně. Úplně dostačující by asi bylo, kdyby si připravili nějaký dotazník a ověřovali si tím, zda se potkávají s názorem veřejnosti.

Vždycky ale musí mít ta Česká televize možnost se nějak koncipovat sama. Myslím si, že by bylo riskantní, kdyby v tom zákoně byly vymezeny například procentuální podíly určitých typů pořadů, jako je to třeba u skrytých titulků. Titulky mají ten smysl, že je to konkrétní služba určité skupině obyvatel, která má nějaký handicap, a tam nějaké měřitelné procento být musí. Je to jakási technická služba nebo vybavenost všech pořadů, ne pouze definice některých z nich. Tam je proto možné to definovat procentem, protože to procento vyjadřuje nějakou míru zájmu té společnosti, zaměřuje se na tu svojí určitou handicapovanou složku a současně chce mít nějaký měřitelný parametr. A také si uvědomuje, že ve stu procentech by to bylo zřejmě nesplnitelné nebo příliš nákladné. Třeba množství publicistiky nebo dokumentaristiky ve vysílání by asi nešlo tím procentem definovat. Všechno by to mělo spíš vycházet z nějakého dialogu. Takže nic konkrétního bych k té formulaci v zákoně nepřidával. Ale dá se o tom samozřejmě diskutovat donekonečna.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Oberfalzera:

- Definice v zákoně určitě není všezahrnující, ale ani být nemusí,
- znění definice by se zpřesňovat nemělo,
- měla by se vést hlubší debata, aby si obě strany rozuměly – tedy veřejnost a médium veřejné služby,
- televize by měla vědět, co přesně se od ní očekává, v čem se jí daří požadavky naplňovat a v čem nikoliv,
- Česká televize by neměla mít vše stanovené zákonem, měla by mít možnost se určitým způsobem koncipovat také sama.

Odpovědi politiků elektronickou formou:

1) Která místa v následujícím vymezení hlavních úkolů média veřejné služby dle Zákona o České televizi pokládáte za nejasná, nejednoznačná? Dané pasáže nebo formulace vypište do připraveného okénka pod citovaný text zákona:

Tabulka 1 – Nejasné formulace v Zákoně o ČT

Respondent	Odpověď
Ivana Levá	Žádné.
Michal Hašek	Podle mého názoru není jasná definice pojmu veřejná služba.
Olga Zubová	Žádné.
Milan Bureš	Podle mého názoru se jedná o písmeno a. druhého odstavce. Nejde až tak o nejednoznačnost a nejasnost tohoto bodu, mám pocit, že se jedná o neschopnost či nechuť naplnit literu zákona.
Jan Jakob	Pojmy objektivita a vyváženost. Jsou obecné a názory na jejich výklad se liší.
Adolf Jílek	-

2) Která místa ve výše uvedeném vymezení úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání by podle vašeho názoru potřebovala další zpřesnění a vymezení jiným zákonem, normou, prováděcím předpisem atd.?

Tabulka 2 – Zpřesnění formulací v Zákoně o ČT

Respondent	Odpověď
Ivana Levá	Žádné.
Michal Hašek	Vyjasnit definici pojmu veřejná služba, co znamená, co z ní vyplývá.
Olga Zubová	Dostatečné.
Milan Bureš	Nemyslím si, že je to potřeba.
Jan Jakob	Text zákona nepotřebuje žádné další zpřesnění. takovéto obecné vymezení je nezbytné, protože vymezuje dostatečný prostor, ve kterém se může médium veřejné služby pohybovat. Nezbytná je ovšem také kontrola, zda-li už ale tento veřejnoprávní prostor nebyl překročen (především Rada ČT).
Adolf Jílek	-

3) Máte-li váš vlastní návrh na zpřesnění, uveďte ho.

Tabulka 3 – Vlastní návrh zpřesnění Zákona o ČT

Respondent	Odpověď
Ivana Levá	Ne. Vzhledem k tomu, že patřím ke garantům klubů, kteří mají mediální zákony ve svých povinnostech, vše, co jsem považovala za potřebné změnit, jsem se již pokusila pozměňovacími návrhy prosadit. Pro další změny nebyla politická vůle.
Michal Hašek	Vzhledem ke složitosti vlastní návrh nemám, to je věc široké diskuse a času.
Olga Zubová	Ne.
Milan Bureš	Nemyslím si, že je to potřeba.
Jan Jakob	Nemám.
Adolf Jílek	-

Také politici se shodují, že není potřeba zpřesňovat či měnit znění zákona. Podle tajemníka senátní Stálé komise pro sdělovací prostředky Jana Jakoba by však v zákoně neměly být pojmy ‚objektivita‘ a ‚vyváženost‘. Nikdo jiný z politiků však vhodnost těchto pojmů nezpochybnil. Zde je potřeba zdůraznit, že Jan Jakob není volený senátor (tedy ve vnímání veřejnosti aktivní a zvolený politik), ale pracovník odborného aparátu Senátu; sám je však předsedou středočeských Mladých křesťanských demokratů (MKD).

Michal Hašek upozorňuje na nevyjasněnost obsahu pojmu ‚médiu veřejné služby‘ jako takového. Zvýšenou pozornost je potřeba v této souvislosti věnovat i další odpovědi Michala Haška, že neví, jak tento pojem zpřesnit a objasnit. Jak již ukázaly stenografické záznamy, není ve svém nejasném (a nečitelném) vnímání klíčového pojmu mezi českými politiky osamocen.

3.2.4 Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu A. dotazníku

Představitelé všech tří profesních skupin se shodují v základním stanovisku, že vymezení úkolů České televize v zákoně by nemělo být dále zpřesňováno. Tajemník senátní Komise Jan Jakob se shoduje s představiteli dalších dvou profesních skupin v nevhodnosti pojmů ‚objektivita‘ a ‚vyváženost‘ v zákoně. Oddíl B potvrdil jednu z hypotéz vysvětlujících patnáctileté nekončící spory o kvalitě práce České televize. Politici stále dokola vytýkají České televizi prohřešky proti objektivitě a vyváženosti, jenže mediální profesionálové a teoretici považují tyto pojmy při definování úkolů média veřejné služby za nevhodné a nepatřičné.

3.3 Vyhodnocení oddílu B. dotazníku

Tato podkapitola je rozdělena shodně jako oddíl B. dotazníku do čtyř částí. Respondenti v tomto oddílu přidělují procentuální podíly ve vysílání ČT několika typům pořadů. A právě podle toho, jak byly tyto pořady rozděleny do čtyř různých otázek, je rozdělena i tato podkapitola. Za každou jednotlivou otázkou jsou tedy uvedeny nejprve jednotlivé odpovědi, poté shrnutí všech odpovědí na danou otázku a teprve potom následuje otázka další. Za každou odpověď získanou při osobním rozhovoru (a při následném přepisování výrazně delší, než jsou odpovědi obdržené mailem) je navíc uvedeno bodové shrnutí této odpovědi, jako je tomu pro lepší orientaci i v předcházejících částech práce. Podkapitola je zakončena shrnutím a zhodnocením celého oddílu B. dotazníku.

3.3.1 Podíl pořadů pro etnické a národnostní menšiny

Znění první otázky oddílu B. bylo následující:

1) Podle Zákona o České televizi má médium veřejné služby, které poskytuje službu veřejnosti vysíláním, za úkol mimo jiné rozvíjet kulturní identitu obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin. Vyjádřete v procentech podíl vysílání, který by měl být podle vašeho názoru věnován právě **pořadům pro etnické a národnostní menšiny** z celkového vysílání média veřejné

služby, tedy ze všech čtyřech vysílacích kanálů, které má momentálně Česká televize k dispozici.

3.3.1.1 Odpovědi profesionálů

Ivo Mathé:

„To je otázka sama pro sebe. A navíc ještě pro odborníky, protože my dopředu říkáme ‚to jsou pořady pro etnické a národnostní menšiny‘, jako kdybychom vylučovali etnické a národnostní menšiny ze sledování dalších pořadů. A to přece není pravda. Když si to spočítáte, tak na všech čtyřech kanálech České televize dohromady máte devadesáti šesti hodinový provoz za den. Někdy ani procento nelze určit při tom, že jsou tématické kanály. Ale všechno to vysílání vlastně by mělo být službou pro všechny. A ještě k tomu teda vlastně by měly být nějaké pořady pro menšiny. Ale já bych neřikal, že jenom pro národnostní nebo etnické menšiny. Těch menšin je celá řada. Také senioři jsou menšina, pro kterou se rozhodně musí vysílat. A také jsou například handicapovaní, pro které se musí vysílat. Takže to neznamena, že ta výseč, kterou tady namalují, by musel být prostor určený jenom pro ně a oni by neměli zasahovat do té druhé části. Mimochodem, nároční diváci, kteří očekávají od televize výrazný kulturní přínos a také nějakou osvětu, to je také menšina.

Ale dobře, mohu si tedy vymezit určitý prostor, kdy budu to vysílání dělat vysloveně speciálně pro ty etnické a národnostní menšiny. To je prostor, kdy si říkám, že vlastně ani nechci žádnou jinou cílovou skupinu, je to servis jenom pro ně, takže neočekávám, že se někdo z té druhé části bude dívat. Kdyby to bylo do deseti nebo kolem deseti procent z celého objemu, tak to je myslím dost. Nebo i hodně. Protože teda deset procent z 96 hodin vysílání denně je hodně. Ale myslím to tedy ze sumy všech čtyřech kanálů – ČT1, ČT2, ČT24, ČT4.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- 10 % pro etnické a národnostní menšiny ze souhrnu všech čtyřech kanálů České televize, tedy 96 hodin vysílání za den.
- Vysílání by však mělo být i pro řadu jiných menšin, pozornost by neměla být věnována pouze etnickým a národnostním menšinám, důležité jsou i další.
- Menšiny by neměly být jakoby a priori vynechávány ze sledování ostatního vysílání.

Jiří Pittermann:

„Teď odpovím, jak bych odpovídal před těmi dvaceti lety v křesle toho programového ředitele. Já jsem byl totiž vždy nepřítelem toho, aby něco mělo takhle předem stanovená procenta. Úkolem té televize veřejné služby je napnout energii a prostředky k tomu, aby ani tento požadavek nebyl. Aby celé to vysílání bylo proniknuté nějakým způsobem například myšlenkou té multietničnosti, to znamená, aby se ty věci prolnuly naprosto automaticky. Vezměte si americké seriály a filmy. Nikdo tam neřeší a neuvažuje o tom, že tady musíme ještě obsadit dva černochoy. Tam je někdo zkrátka herec, kdo je pro tu roli dobrý, a tak zkrátka tu roli hraje. Hraje člověka, Američana. A to potom přispívá k té multietničnosti. Já považuji už tu formulaci za diskriminační. Když se mluví o kulturní identitě ‚obyvatel České republiky‘, proč se z celku vydělují ‚příslušníci národnostních nebo etnických menšin‘? Copak ony nejsou jeho samozřejmou součástí? Řešení není v procentuálně vyjádřitelném podílu pořadů pro menšiny ve vysílání, ale ve vědomí existence menšin a její samozřejmé a organické reflexi bez ohledu na žánr a typ pořadu. Není to otázka toho, že si v programu uděláme chlívček, ve kterém budeme těm lidem pouštět nějaké ponaučení a tak podobně. To nemá význam. Podstata je v tom, že tím musí být ty programy proniknuté. Pro mě není zásadní plnění takovéto procentuální normy, ale mně se zdá, že je určitá společná rovina a že uvnitř té společné

roviny mají být kvalitativní hodnoty. Daleko podstatnější je, abych uměl jako ta televize oslovovat nejrůznější skupiny tímtež poselstvím. Abych dovedl určité ideje zprostředkovat různým lidem. A začít s tím už od těch dětských pořadů. My budeme počítat dětské pořady v procentech? Ne. Je důležité mít ty pořady, mít ty filmy a počítat s tím, že je můžou sledovat i děti, i když to jsou filmy pro dospělé. Ale oni nesou nějaké poselství, ponaučení o životě, nějaké zkušenosti. Spíš než to členění je důležité, že ta televize musí myslet na diferencované publikum. Nejsnazší je totiž říct, a na tom bylo založené výkaznictví za socialismu, že bylo tolik pořadů o tomhle a tolik o tomhle. Ale to přece vůbec není důležité.

Musí to být nějakým zvláštním způsobem modelovaná služba, která je definovaná nejenom tím, že někdo má jinou barvu pleti, nebo že jinak vypadá, ale že má jiné problémy. A zvláštní problém romské menšiny se vyřeší jen tím, že ti lidé se budou opravdu objevovat v určitých funkcích a v určitých postaveních. Já to budu opravdu obhajovat takto, jinak to totiž nejde. To nejde procentem. Já mám rád kvalitně vymyšlené programy. A když to tedy vezmeme opačně, tak já budu požadovat u pořadu, který bude přinášet něco zajímavého pro etnickou menšinu, tak aby to byl pořad tak zajímavý, že ho budu také rád sledovat. Mělo by to být zajímavé tedy nejen pro ně, ale i pro mě. Protože smyslem té televize je, tu společnost nějak integrovat.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Celé vysílání by mělo být proniknuté myšlenkou multietničnosti, není možné stanovit procenta.
- Již sama formulace je diskriminační – z celku obyvatel České republiky by neměli být vydělováni příslušníci etnických a národnostních menšin.
- Problém menšin se vyřeší spíše tím, že jejich příslušníci budou zcela běžně začleňováni do chodu celé instituce, budou se objevovat v určitých funkcích a postaveních.

- Pořady směřované především menšinám by měly být zajímavé i pro ostatní, stejně jako ostatní pořady by měly být zajímavé také pro příslušníky všech menšin.

Zdeněk Šámal:

„Pro menšiny by určitě ta televize vysílat měla. To rozhodně. Ale samozřejmě uměřeně rozpočtu a uměřeně ostatním potřebám. Takže etnickým a národnostním menšinám bych věnoval tak 3 % vysílání. A 7 % vysílání bych věnoval ostatním menšinám definovaným osudem.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- 3 % vysílání pro etnické a národnostní menšiny.
- 7 % vysílání pro ostatní menšiny definované osudem.

Všichni tři profesionálové se shodují na tom, že pro etnické a národnostní menšiny by médium veřejné služby jednoznačně mělo vysílat. Upozorňují ale na to, že se nesmí ve vysílání České televize zapomínat ani na jiné menšiny definované osudem – seniory, handicapované atd. Etnické a národnostní menšiny by neměly být vyčleňovány z celku a mělo by se počítat s tím, že příslušníci těchto menšin se budou dívat na celé vysílání. Nikoliv pouze na pořady určené speciálně jim.

V procentuálním vymezení pořadů pro etnické a národnostní menšiny se profesionálové přesně neshodují. Ivo Mathé by věnoval 10 % vysílání pouze etnickým a národnostním menšinám, Zdeněk Šámal by stejný podíl vysílání určil dohromady jak pro etnické a národnostní menšiny, tak pro ostatní menšiny definované osudem. Jiří Pittermann by přesné procento vůbec nestanovil

3.3.1.2 Odpovědi mediálních teoretiků

Milan Šmíd:

„To je zajímavá otázka. My těch národnostních menšin moc nemáme, my máme spíše ty etnické. Ale i ty národnostní už tu jsou. A mám to vymezit v procentech? Lepší vymezení je podle mě v hodinách týdně. Protože ta televize vysílá 24 hodin denně, a to vysílání nemá vždy stejnou hodnotu. Tři hodiny v noci je něco jiného než půlhodina v prime time. Myslím si ale, že celkově by to mohlo být tak 10 %. Ale pokud bychom se bavili skutečně jen o tom prime time, tak v něm pouze 5 %, protože deset procent by bylo pro prime time příliš.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- 10 % vysílání z celkového souhrnu by mohlo být pro etnické a národnostní menšiny.
- V prime time pouze 5 % vysílání.

Jan Jiráček:

„To je složitá otázka a také trochu matoucí. Já si umím představit sitcom, který se bude odehrávat na úřadu sociálního zabezpečení a bude celý napsaný tak, že se jím budou bavit jenom Romové nebo jenom nezaměstnaní. Ale bude normálně o bílých, o úřednících, ale bude připravený pouze pro tu danou skupinu. Tady je takový stereotyp, kdy tedy pro ty etnické menšiny se vysílají takové folklorní pořady, popřípadě s tou tematikou sociálních problémů. Ale on by to taky mohl být klidně estrádní pořad v hlavním vysílacím čase. Byl by v zásadě menšinový, ale mohli by se na něj dívat i další lidé. A zde právě nacházím ten problém. Já si pod tím neumím nic konkrétního

představit. Pořad pro menšiny pro mě může být jak ten sitcom, tak pořad Romale nebo i cokoliv dalšího. Kdybych se ale ulakomil na vyjádření, že to má být ‚pro menšiny o menšinách‘, tak by to bylo asi jenom 1,5 %. Ale pouze z těch dvou hlavních vysílacích kanálů. Uvažují-li o schématu, beru v potaz stále jen ty dva hlavní kanály. Přeci jenom dělat například zpravodajství pro menšiny by bylo trochu zvrhlé. Ten zákon přeci sám připouští, že to médium veřejné služby by mělo lidi integrovat.“

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráka:

- Pořadů ‚pro menšiny o menšinách‘ by mohlo být zhruba 1,5 % ze dvou hlavních vysílacích kanálů.
- Nejsou započítávány tématické kanály – tedy například zpravodajský kanál, protože nelze příliš dobře uvažovat o zpravodajství pro menšiny.
- Je obtížně stanovitelné, co jsou a co nejsou pořady pro etnické a národnostní menšiny, lze si pod tím představit různé pořady.
- Za pořady pro příslušníky etnických a národnostních menšin by neměly být považovány pouze folklórní pořady nebo pořady se sociální tematikou – jejich pole může být i mnohem širší.

Milan Kruml:

„Vysílání pro menšiny by mělo být, myslím si, tak 10 %. Přičemž nemluvím o rozložení toho vysílání. Mluvím o celkové ploše. Vycházím z toho, že za prvé nemáme žádnou velkou národnostní menšinu, která by potřebovala mít zvláštní péči z hlediska jazyka nebo kultury. Co se týká našich podmínek, je spíš potřeba najít způsob, jakým vysílat například pro romskou komunitu. Dokonce si ale myslím, že smysl zásobovat nějakou etnickou skupinu programem v její řeči nebo dělat jiné vysílání pro menšiny máme tehdy, jestli ta skupina má

pocit, že vlastně to, co jí drží pohromadě nebo jí činí tou skupinou, je ohroženo. Potom to médium jakoby udržuje něco, co stojí za to udržet. Můžeme si ale samozřejmě říci, že kdokoliv, kdo žije v té dané zemi, tak by pro něj mělo být určeno celé vysílání média veřejné služby. Pokud je dostatečně kvalitní, tak by s tím nikdy neměl být problém. Potom je ale důležité si především definovat, proč by mělo být to speciální vysílání. Ono je to totiž velice nebezpečné klíšé, že se vymezí nějaký prostor a řekne se, tak tady uděláme magazíny pro menšiny, v pondělí je budeme vysílat na dvojce a hotovo. Ale to nepovažuji za naplnění, za smysl toho vysílání. Takže si myslím, že kdyby se ty pořady pro menšiny dělaly dobře, stačilo by jich těch deset procent.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- 10 % celkové plochy vysílání pro menšiny, není určeno přesné rozložení.
- Vysílání pro menšiny má smysl pouze v případě, že určitá skupina má pocit, že něco, co jí spojuje, je ohroženo.
- Pořady média veřejné služby by měly být natolik kvalitní, aby etnickým a národnostním menšinám sloužilo v podstatě celé vysílání.
- Speciální vysílání pro menšiny musí mít vždy své odůvodnění.

V podílu vysílání pro etnické a národnostní menšiny se shodují dva mediální teoretici – Milan Šmíd a Milan Kruml. Oba stanovují tento podíl na 10 % z celkového vysílání. A zároveň oba upozorňují, že je důležité uvažovat také o rozložení takových pořadů v programovém schématu. Jan Jiráček stanovuje procento vysílání pro etnické a národnostní menšiny mnohem nižší, a to 1,5 %. Toto procento ale vztahuje nikoliv ke všem čtyřem programům České televize, ale pouze ke dvěma plnoformátovým programům – ČT1 a ČT2.

Také z odpovědí zástupců této profesní skupiny vyplývá, že etnické a národnostní menšiny nemohou být vydělovány z celku ostatních diváků a mělo by jim sloužit celé vysílání média veřejné služby.

3.3.1.3 Odpovědi politiků

Jiří Oberfalzer:

„Pokládám za důležité, aby se televize veřejné služby věnovala kromě etnických a národnostních menšin též různým věkovým kategoriím, zejména těm, které nejsou zajímavé jako cílová skupina spotřebního zboží. Pro etnické a národnostní menšiny by mělo být takových 8 % z celkového vysílání. „

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Oberfalzera:

- 8 % pro etnické a národnostní menšiny z celkového vysílání
- Médium veřejné služby by se mělo věnovat i ostatním menšinám a především všem věkovým kategoriím

Odpovědi politiků elektronickou formou:

Tabulka 4 – Podíl pořadů pro etnické a národnostní menšiny ve vysílání ČT

Respondent	Počet procent	Poznámka
Ivana Levá	10 %	-
Michal Hašek	7 %	-
Olga Zubová	10 %	-
Milan Bureš	1 %	Zvažoval jsem, jestli vůbec uvádět procenta. Myslím, že podstatnější je kvalita a obsah sdělení. Přesné procentuální vymezení nepokládám za nutné.
Jan Jakob	10 %	Pro všechny menšiny.
Adolf Jílek	5 %	-

Dva politici se shodují na podílu 10 % vysílání pro etnické a národnostní menšiny. Jan Jakob uvádí stejné procento, ale s poznámkou, že se tento podíl týká také všech ostatních menšin. Další čtyři politici uvádějí podíl pořadů pro etnické a národnostní menšiny nižší než 10 %. Jen jeden politik, senátor Milan Bureš, však uvádí tento podíl nižší než 5 %.

Většina politiků tedy stanovuje procento vysílání pro etnické a národnostní menšiny mezi pěti až deseti procenty. Názor většiny z nich na podíl vysílání pro etnické a národnostní menšiny tak lze považovat alespoň za podobný, pokud ne ze víceméně shodný a jednotný, protože většinový interval je poměrně úzký.

Podíl pořadů pro etnické a národnostní menšiny – souhrn odpovědí:

Podíl pořadů pro etnické a národnostní menšiny z celkového objemu vysílání čtyř kanálů České televize, na kterém se shodlo nejvíce respondentů ze všech tří profesních skupin dohromady, je 10 %. Z celkem třinácti respondentů uvedlo toto procento pět z nich. Další dva respondenti – Zdeněk Šámal a Jan Jakob – uvádí rovněž desetiprocentní podíl. Avšak zahrnují do něj nejen etnické a národnostní menšiny, ale i ostatní menšiny definované osudem. Pouze dva respondenti ze všech – Jan Jiráček a Milan Bureš – uvádí podíl pohybující se kolem 1 %. Podíl nad deset procent nevedl žádný respondent. Všechny zbývající uvedené procentuální podíly jsou mezi pěti a deseti procenty. Jiří Pittermann procentuální vymezení nestanovil. Jednotlivé profesní skupiny se tedy víceméně shodly na podílu vysílání pro etnické a národnostní menšiny v intervalu 5-10 % z celkového objemu. Především z odpovědí získaných při osobních rozhovorech však vyplývá, že většina těchto respondentů (tedy profesionálů a mediálních teoretiků) má ke stanovení procentuálního vymezení pořadů pro etnické a národnostní menšiny výhrady. Uvádí, že podíl takových pořadů nelze přesně stanovit, protože záleží na kvalitě těchto pořadů a především na tom, co takovými pořady je míněno. Několik respondentů zdůrazňuje, že etnické a národnostní menšiny by neměly být vyčleňovány z celku a celý objem vysílání média veřejné služby by měl sloužit také těmto menšinám. Profesní skupina politiků ve svých elektronických dotaznících však podobné výhrady, až na Milana Bureše, neuvádí. Ačkoliv se tedy profesní skupiny víceméně shodují na procentuálním vymezení pořadů pro etnické a národnostní

menšiny, výhrady respondentů naznačují, že v praxi by mohlo být hodnocení toho, zda Česká televize vysílá dostatečně pro etnické a národnostní menšiny problematické.

3.3.2 Podíl zpravodajských a publicistických pořadů na vysílání ČT

Znění druhé otázky oddílu B. bylo následující:

2) Podle bodu e) druhého paragrafu Zákona o České televizi má Česká televize připravovat a vysílat zpravodajské, publicistické, dokumentární, umělecké, zábavní, vzdělávací pořady a pořady pro děti a mládež. Vyjádřete v procentech, jaký podíl by podle vašeho názoru měly mít v celkovém vysílání média veřejné služby **zpravodajské pořady** a jaký podíl **publicistické pořady** (opět ze všech čtyřech vysílacích kanálů ČT).

3.3.2.1 Odpovědi profesionálů

Ivo Mathé:

„Na to já mám velmi jasný názor. Já si myslím, že ČT1 má být celý zpravodajsko-publicistický kanál. Nikoliv tedy kopie ČT24, ale program, který má být časovými osami řazen tak, aby umožnil každou hodinu kompletní zpravodajství. Mezi tím přirozeně i publicistiku a třeba talk show a podobně, ale zkrátka, že ČT1 má být dvacet čtyři hodin zpravodajsko-publicistický program. Program ČT2 nechť je stěžejně zakotven v těch dokumentárních, uměleckých, dramatických, hudebních pořadech, zábavním pořadům bych se možná věnoval jenom okrajově. A tudíž jeden z těch kanálů s menší penetrací, což je dnes čtyřadvacítka, by mohl být třeba vzdělávání společně s archivem a jeden třeba sportovní. Ale postupuji od těch nejdůležitějších, čili hierarchicky. Já bych zkrátka zcela jinak řadil ty kanály. Ale jeden z těch prémiových, nikoliv čtyřadvacítka, která má

velmi malou penetraci, bych věnoval už teď zpravodajsko-publicistickému vysílání. A tím pádem to ovšem nevysílal na žádném jiném kanálu. Nelíbí se mi to, co se dnes děje. To znamená křížové reprízy a podobné věci. Tím zpravodajstvím a publicistikou je kontaminovaný každý z těch kanálů, dokonce i ten sportovní, na dvojce se vysílá něco zpravodajsko-publicistického v premiéře, pak se to křížem reprizuje – tohle všechno podle mě zhoršuje úroveň kvality služby veřejnosti. Myslím si, že by se ty okruhy měly vyčistit. Při těch čtyřech, ať je klidně jeden ten sportovní. Ale v žádném případě by se nesmělo stát to, co se stává teď, kdy jednička je v době zpravodajství kopíí čtyřadvacítka, čtyřka je jenom sportovní a na dvojce se také vysílá často sport. Čili naprosto bych jiným rozdělením eliminoval případy, kdy se díváte na sportovní část zpravodajství, třeba na Branky body vteřiny, tím pádem to samé, co na čtyřadvacítce jde i na jedničce, na dvojce se hraje hokej a čtyřka je sportovní kanál z definice. Tím pádem na všech čtyřech kanálech je třeba po dobu deseti minut jenom sport. To považuji za nesmysl.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- Celý kanál ČT1 by měl být zpravodajsko-publicistický, z celkového objemu je to tedy 25 %.
- Zpravodajsko-publicistický by neměl být kanál s tak malou penetrací, jako je ČT24, ale měl by jím být některý ze dvou kanálů s vysokou mírou pokrytí.
- Kanály je potřeba vyčistit, neměly by být křížové reprízy, každý kanál by měl mít jasný a čistý obsah a neměl by být kontaminován obsahem jiného kanálu.
- Z celkového objemu čtyřech kanálů je to tedy 25 % zpravodajsko-publicistického.

Jiří Pittermann:

„Já si myslím, že tím, že je Česká televize nyní už vybavena dalšími dvěma kanály, tak je to ideální. Samozřejmě byly dvě možnosti se

zařazením toho zpravodajského kanálu. Byla možnost, protože jsou pořád rozpaky kolem ČT1, což je takový kanál pro širokou veřejnost, tak právě ten postavit na zpravodajství a publicistice. Je ale samozřejmě potřeba neustále při takovémhle rozhodování zvažovat situaci na mediálním a televizním trhu kolem. Pro mě je základním principem, že veřejnoprávní televize je tu od toho, aby zaplňovala určitým způsobem prostor, který se vždy uvolní. Aby neopakovala modely, které mohou nabídnout komerční televize. Protože potom by veřejná služba ztrácela smysl.

Já však považuji za porušení služby veřejnosti nedostupnost signálu. Já vím, že je to technická záležitost, ale tento stát a televize pod patronátem Parlamentu ČR a různých rad měli dosáhnout toho, aby byla alespoň devadesátiprocentní digitalizace. V okamžiku, kdy založím nějaký kanál, který chci, aby lidé sledovali, tak nemůžu jenom opakovat ‚kupte si set-top boxy‘. Ano, oni si je lidé koupí, ale v okamžiku, kdy budou vědět, že mají kvalitní signál, že to uvidí všude. Teď pořád tu čtyřicetadvacítka nemohou všichni sledovat. Ona sice vysílá dost moderním způsobem, ale ne každý má přijímač, který přijímá tento technicky moderní způsob. Takže spouště lidí se to projevuje tím, že mají různě protažené nebo splácnuté hlavy na obrazovce. Myslím si, že v době, kdy k tomu televize přistupovala, šlo uvažovat, že by první kanál byl strukturován jako kombinace zpravodajství a publicistiky. S tím, že prioritu by mělo kontinuální zpravodajství. Ale mohly by tam být i takové ty velké publicistické společensko-politické dokumenty. Třeba i hodinové. A tím by se navíc uvolnil prostor na ČT2 pro tu tvorbu spíše uměleckou.

Ale s těmi procenty pro zpravodajství a publicistiku platí, že pokud je vysílání ČT službou veřejnosti, musí být procento zpravodajských a publicistických pořadů adekvátní aktuální situaci a povinnosti zajišťovat onu službu veřejnosti v zákonem stanoveném rozsahu. Procento se bude přeci přirozeně zvyšovat v případě mimořádných a závažných situací doma i v zahraničí. A ta situace se bude patrně měnit úměrně tomu, jak se bude rozšiřovat dostupnost vysílání kanálu ČT24.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Procento zpravodajských a publicistických pořadů musí vždy vycházet z aktuální situace.
- Porušením služby veřejnosti je, že zpravodajsko-publicistický kanál ČT24 a sportovní kanál ČT4 mají dosud velmi nízkou dostupnost signálu.
- Mělo se více uvažovat o zpravodajsko-publicistickém kanálu na okruhu ČT1, který má plné pokrytí.

Zdeněk Šámal:

„Zpravodajství bych dal takových 35 % a publicistice 15 %. A sportu, i když na to tady otázka přímo uvedená není, bych vymezil 10 % z celkového vysílání. Samozřejmě cítím, že tu úlohu zpravodajství, sportu a publicistiky přeceňuji, ale to je dané prostředím, ze kterého jsem vzešel. To cítím, ale měl jsem to nějakým způsobem rozvrstvit, tak jsem to udělal.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- 35 % zpravodajství z celkového objemu vysílání.
- 15 % publicistiky z celkového objemu vysílání.

Z odpovědí zástupců této profesní skupiny vyplývá, že každý z nich by věnoval zpravodajsko-publicistickému vysílání minimálně celý jeden kanál České televize, tedy alespoň 25 % z celkového objemu vysílání. Zdeněk Šámal by v souhrnu vymezil zpravodajství a publicistice 50 % vysílání. Ivo Mathé by si představoval zpravodajsko-publicistický kanál na jednom z hlavních okruhů České televize. Jiří Pittermann tuto

představu víceméně podporuje. Nízkou dostupnost signálu stávajícího kanálu ČT24 považuje za porušování služby veřejnosti.

3.3.2.2 Odpovědi mediálních teoretiků

Milan Šmíd:

„Kdyby se to týkalo pouze plnoformátového kanálu, tak tam bych dal zpravodajství a publicistice 20-25 %. Pokud ale budu uvažovat o souhrnu čtyřech kanálů, včetně těch dvou digitálních, tak by to měla být zhruba třetina. Tedy 33 %. Kdyby však měla být ta třetina v jednom plnoformátovém kanálu, tak by to bylo moc. Samozřejmě by bylo dobré, kdyby mohlo mít ten zpravodajský kanál více lidí než teď, kdy má velmi malou penetraci. Ale zase na druhou stranu je to kanál tématický, který má výběrové publikum. A ani jinde ve světě nejsou zpravodajské kanály například terestrické. Jistěže je v jednotlivých zemích rozdíl v té penetraci kabelů, satelitů a podobně, takže potom vychází i jiné výsledky, tedy počty diváků. Ale je normální, že zpravodajský kanál není terestrický.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- 20-25 % zpravodajsko publicistického vysílání v plnoformátovém kanálu.
- Třetina, tedy 33 % zpravodajsko-publicistického vysílání z celkového objemu čtyřech kanálů.
- Zpravodajsko-publicistické vysílání je správně na digitálním okruhu, je to tématický kanál a ani ve světě není běžné, aby byl takový kanál terestrický.

Jan Jiráček:

„Já teď budu mluvit opět pouze o těch dvou hlavních kanálech, protože kdybych do toho zahrnul ČT24, tak se mi to hrozně vychýlí.“

Ale já mám pocit, že bych považoval za úspěch, kdyby objem zpravodajství a aktuální publicistiky se pohyboval tak kolem jedné pětiny. Ale tady je složitější, co se tím myslí. Já nepočítám do publicistiky žádné pořady typu Banánové rybičky. Myslím opravdu aktuální publicistiku. Pořady, které mají opravdu něco společného s veřejností. Takže, jak říkám, takových pořadů bych si představoval 15-20 %."

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráka:

- 15-20 % zpravodajsko-publicistických pořadů na dvou hlavních kanálech České televize.

Milan Kruml:

„Když si vezmeme všechny čtyři kanály, tak jeden z nich by měl mít sto procent zpravodajství a publicistiky. Takže z toho celku by to mělo být 25 % zpravodajsko-publicistického vysílání. Ale nejde v tomto případě ani tak o kvantitu, jako o kvalitu. Myslím si, že ty hlavní kanály veřejné televize by měly sloužit jako výkladní skříň. To znamená, že kromě toho, že veřejná televize má zpravodajský kanál, který může používat i pro publicistiku a také to dělá, by měla na těch hlavních kanálech mít pouze špičkové zpravodajství, které nemusí být každou hodinu, a publicistiku, která má pověst TOP. O to se jakoby i Česká televize snaží a já neříkám, že se jí to nějak extra daří. Myslím si ale, že třeba Reportéři ČT splňují víceméně to, co já si pod tím TOP jakoby představuji. Zpravodajsko-publicistický kanál by ale nebylo dobré dělat třeba z některého hlavního kanálu. To by z hlediska diváků bylo, myslím si, špatně. Ta intenzita zájmu o dění je přeci jen u nás nižší než řekněme zájem o jiné věci. Za druhé se toho v této zemi zase tolik neděje. A také tady bude komerční kanál zpravodajské televize. Vývoj toho média směřuje k segmentaci trhu, vlastně k žánrovému rozlišení. Já si myslím, že ambicí té televize by mělo být, aby přitáhla

diváky jednou dvakrát za den k něčemu, co jim dá ale v té nejvyšší možné kvalitě, určité shrnutí. Nemůže si dělat ambice, že osloví tokem zpravodajství a publicistiky nějakou velkou cílovou skupinu, protože tak to není a nebude. Už teď si myslím, že úspěch ČT24 je enormní. Je vidět, že se trefili. Anebo si lidé zvykli se stále dívat, co se děje. Ale stejně jde především o kvalitu a ta se nedá vyjádřit procenty.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- Jeden ze čtyř kanálů by měl být pouze zpravodajsko-publicistický, z celkového objemu tedy 25 % vysílání.
- Rozhodující je kvalita, nikoliv kvantita – zpravodajství a publicistika média veřejné služby by se měla snažit získat pověst TOP.
- Zpravodajsko-publicistický kanál je správně na digitálním okruhu.
- Na jednom z hlavních kanálů by měla Česká televize vysílat pouze shrnující zpravodajství a několik TOP publicistických pořadů.

Všichni tři mediální teoretici by věnovali zpravodajsko-publicistickému vysílání přibližně takový prostor, jaký mu přidělují profesionálové. Jan Jiráček uvádí podíl zpravodajství a publicistiky 15-20 %, ale vztahuje toto procento pouze ke dvěma hlavním okruhům České televize, o digitálních kanálech neuvažuje. Milan Šmíd by v plnoformátovém kanálu vyhradil pro zpravodajství a publicistiku dohromady 20-25 % vysílání, ale v celkovém objemu čtyř kanálů až jednu třetinu, tedy 33 % vysílání. Podle Milana Krumla má být určitě jeden z digitálních kanálů ve sto procentech zpravodajsko-publicistický, v celkovém objemu je to tedy 25 %. Na hlavních kanálech by potom měla Česká televize vysílat jen to nejkvalitnější zpravodajství a publicistiku. Dva teoretici by tedy věnovali v celkovém objemu zpravodajství a publicistice alespoň jeden celý kanál ze čtyř. Takovému podílu se blíží i procento, které uvedl Jan Jiráček, ačkoliv ho nevztahuje ke čtyřem kanálům, ale pouze ke dvěma hlavním. Názor zástupců této profesní skupiny lze tedy považovat za přibližně podobný a jednotný.

3.3.2.3 Odpovědi politiků

Jiří Oberfalzer:

„Zpravodajství by mělo být jednou z největších částí. Já si myslím, že tak 25 %. A publicistice bych dal 15 % celkového vysílání. Po zpravodajství a vzdělávacích pořadech je pro mě publicistika ve vysílání na druhém místě. Měla by to ale být zajímavá publicistika. Nikoliv jen duely a monology politiků, ale skutečné rozbory problémů.

Co se týká sportovního vysílání a celého sportovního kanálu, tak Česká televize může jeho existenci ospravedlnit pouze tehdy, když se bude ten kanál věnovat menšinovým sportům. Protože vysílání zajišťuje z koncesionářských poplatků a tudíž by měla zajišťovat nějakou službu, která se komerčně poskytnout nedá. Řada těch klasických sportovních pořadů – fotbal, hokej a podobně - má velký zájem diváctva, a takové typy pořadů se tedy dají provozovat na komerční bázi.“

Bodové shrnutí odpovědi:

- Zpravodajství 25 % celkového vysílání.
- Publicistika 15 % celkového vysílání.

Odpovědi politiků elektronickou formou:

Tabulka 5 – Podíl zpravodajských a publicistických pořadů ve vysílání ČT

Respondent	Zpravodajské pořady (%)	Publicistické pořady (%)	Poznámka
Ivana Levá	20 %	10 %	Velmi vítám ČT Sport, domnívám se, že by měl být v ČR sportovní kanál i nadále na veřejnoprávním multiplexu.
Michal Hašek	30 %	10 %	Předpokládám, že s postupující digitalizací se budou jednotlivé kanály rozvíjet a specializovat podle mého soudu např: ČT1 jako kanál, který zahrnuje všechny typy pořadů ČT2 jako "těžší, složitější" kanál s nabídkou náročnějších pořadů, a protože existuje kanál ČT Sport, specializovaný právě na sport, z kanálu ČT2 bych sportovní pořady vyjmul ČT24 jako jasně zpravodajský kanál ČT Sport jako jednoznačně sportovní kanál. Myslím, že je čas přemýšlet o možnosti dalších specializovaných kanálů, např. pro děti, pro oblast vzdělávání apod.
Olga Zubová	30 %	30 %	-
Milan Bureš	20 %	9 %	Zvažoval jsem, jestli vůbec uvádět procenta. Myslím, že podstatnější je kvalita a obsah sdělení. Přesné procentuální vymezení nepokládám za nutné.
Jan Jakob	30 %	10 %	Procentuální vymezení samozřejmě zahrnuje jeden zpravodajsko-publicistický kanál. Nejsem si zcela jist, že sportovní kanál je to, co by mělo provozovat médium veřejné služby. Snad jen s patřičným důrazem na "menšinové" sporty. Naopak si dovedu představit čistě vzdělávací kanál nebo i kanál zaměřený přes den na děti a mládež.
Adolf Jílek	3 %	3 %	-

Zpravodajství dávají všichni politici kromě senátora Adolfa Jílka podíl mezi 20 % až 30 % z celkového objemu vysílání. Senátor Adolf Jílek uvádí pro zpravodajství pouze 3 % vysílání. Názory politiků se víceméně shodují nebo přibližují i v otázce na podíl

publicistiky v celkovém objemu vysílání média veřejné služby. Většina odpovědí se pohybuje v intervalu od 9 % do 15 %, tři politici se přímo shodují na 10% podílu publicistiky ve vysílání. Pouze dva údaje jsou mimo uvedený interval, a to 3 % uvedená senátorem Adolfem Jílkem a 30 % uvedených poslankyní Olgou Zubovou. Až na některé extrémní výkyvy lze tedy považovat názory politiků na podíl zpravodajství a publicistiky v celkovém objemu vysílání média veřejné služby za přibližně podobné.

Podíl zpravodajských a publicistických pořadů – souhrn odpovědí:

Většina respondentů ze všech tří profesních skupin přiděluje zpravodajsko-publicistickému vysílání jeden z největších podílů na vysílání média veřejné služby vůbec. Za důležitou část programu České televize považují zpravodajství a publicistiku jak profesionálové, tak mediální teoretici i politici. Jen stěží lze však v této otázce porovnat názory jednotlivých profesních skupin. Někteří respondenti uvádí podíly zpravodajství a publicistiky ve vysílání zvlášť, jiní o nich uvažují dohromady jako o vysílání zpravodajsko-publicistickém.

Uváděná procenta celkového zpravodajsko-publicistického vysílání (pokud sečteme dohromady podíly zpravodajství a publicistiky i u těch odpovědí, kde jsou tyto podíly uvedeny každý zvlášť) jsou různá, při uvažování všech odpovědí se pohybují v rozsahu od šesti do šedesáti procent zpravodajsko-publicistického vysílání. Navíc k většině odpovědí získaných při osobních rozhovorech uvádí opět respondenti nejrůznější výhrady. Platí však, že politici uvádí spíše vyšší procento zpravodajsko-publicistického vysílání než profesionálové nebo mediální teoretici.

Víceméně většina respondentů (až na Adolfa Jílka, Jiřího Pittermanna, který procento neuvedl a Jana Jiráka, který uvažoval pouze o dvou kanálech České televize) by věnovala v součtu zpravodajsko-publicistickému vysílání alespoň jednu čtvrtinu z celku, v součtu čtyř kanálů by to tedy byl jeden samostatný zpravodajsko-publicistický kanál. Vzhledem k tomu, jak velké procento dávají všichni respondenti ze všech profesních skupin těmito dvěma typům pořadů, nemuselo by být hodnocení práce České televize z hlediska podílu zpravodajství a publicistiky ve vysílání až natolik problematické, jako je tomu třeba u jiných typů pořadů. Z odpovědí je patrné, že informování je skutečně jedním ze zcela základních a zásadních úkolů, který je očekáván od média veřejné služby.

3.3.3 Podíl vzdělávacích a zábavních pořadů na vysílání ČT

Znění zadání třetí otázky oddílu B. dotazníku bylo následující:

3) Podle stejného bodu jako v předchozí otázce (bod e) druhého paragrafu Zákona o České televizi má Česká televize připravovat a vysílat mimo jiné také vzdělávací a zábavní pořady. Vyjádřete v procentech, jaký podíl by měl být podle vašeho názoru věnován **vzdělávacím pořadům** a jaký podíl **zábavním pořadům** z celkového vysílání média veřejné služby (opět všechny čtyři vysílací kanály ČT).

3.3.3.1 Odpovědi profesionálů

Ivo Mathé:

„Já bych řekl, že vzdělávání by měl patřit celý jeden kanál. To znamená, že jakmile by se ty kanály ČT4 nebo ČT24 blížily nějaké penetraci kolem 80 procent území, okamžitě z toho udělat vzdělávací okruh. A takové zábavní pořady, ty bych opravdu nechal ve velmi nízkém procentu, asi na té perspektivní dvojce. Ale tady je třeba říct k tomu, co je to vlastně zábavní pořad. Protože pro celou řadu producentů a tvůrců tvoří zábavu celá řada těch uměleckých a dramatických pořadů a řekl bych, že to adjektivum zábavní tam zůstalo historicky. Protože tak nějak byla ta televize léta rozdělená i redakčně, editačně a mysleli se tím třeba nějaké zábavné nebo hudebně zábavné pořady. Já si však dokonce myslím, že by si od nich Česká televize mohla snadno odpomocť. Ten styl nejrůznějších estrád a show, který už stejně kompletně převzaly komerční stanice, by nemusela Česká televize dělat. Tu svojí povinnost zábavních pořadů by mohla plnit jakkoliv, čímkoliv jiným a důstojněji. Třeba dramatickou veselohrou nebo komedií. Já si myslím, že velké množství diváků považuje za dobrou zábavu dokonce i sport a stejně tak mnoho diváků považuje pro sebe za zábavu dramatický pořad

nebo nějaký tip dramatického pořadu. Ono to vychází z nějakých laskavých definic, kdy někdo říká, že určité pořady jsou zábavní a jiné jsou nezábavní, ale to není pravda.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- Vzdělávání by měl patřit jeden celý okruh, tedy 25 % z celkového objemu vysílání čtyřech kanálů.
- U zábavních pořadů je těžko stanovitelné, jaké pořady jsou považovány za zábavní.
- Typické zábavní pořady by měly být ve velmi nízkém procentu, klasické estrádní pořady a různé show by nemusely být na České televizi vůbec, vysílají je komerční stanice.

Jiří Pittermann:

„Já si myslím, že vzdělávací pořady tam určitě patří. Je to zase to určité škatulkování, protože poznání člověka vlastně můžete obohatit jakýmkoliv žánrem. Já osobně si ale myslím, že pro spoustu lidí mají stále nesmírný význam taková ta pásma vzdělávacích pořadů. My jsme kdysi dělali v televizi takzvanou Odpolední univerzitu. A tam jsme skládali do toho pásma právě takové vzdělávací pořady. Jednak pořady z archivu, které jsme vždy dosytili něčím novým, například historickým seriálem nebo něčím takovým. Toto je mi velmi blízké a myslím si, že dokonce takové pořady by měly mít při téhle organizaci své místo určitě na tom kanálu ČT2.

Já považuji za obrovskou službu cyklus pořadů na čtyřadvacítce Historie.cs, o kterém si myslím, že je výborný a jsem za něj rád. Jsou to nesmírně zajímavé, až hodinové věci, které se tam vysílají. Toto je, myslím si, určitě potřeba. Jsem velice rád, že se zase podobné sobotní nebo podvečerní pořady vrací a že se v České televizi vyrábí. Je ale velmi důležité, aby takovéto pořady měly určitý systém, tedy vysílací schéma. Dnes je těch možností, co můžete konzumovat,

velké množství. A je nutné, aby divák věděl, že si určitou věc pustí pravidelně v sobotu a že to budou věci stejného řádu. A navíc u toho vzdělávání je to velice složité. Vyžaduje to dosti oduševnělou práci. Mě osobně je upřímně líto, že některé zajímavé pořady se jakoby utápí v tom programu. Zatímco lidé si pustí například Ulici na Nově, tak náš kolega, který dělá výborné rozhovory o vědě, to vypráví několika málo lidem, kteří se na to vpozdvečer dívají. Je velmi důležité najít vhodný čas pro charakter takového pořadu. Je špatně, že se to jen tak někde šoupne do vysílání a nikdo se o to dál nestará. Pro tu Českou televizi jsou vzdělávací pořady v různých rovinách jednoznačná povinnost. Jednoznačné procento ale vymezit nelze. Vzdělávací pořady vždy musí odpovídat aktuální potřebě. Třeba v souvislosti se vstupem do EU a členstvím v EU se jistě zvýšil počet pořadů na téma Evropská unie. Totéž platí či bude platit v případě zavádění nových technologií, systémů, ale třeba i podnětů k historickému ohlédnutí – například ‚osmičkový rok‘ a tak podobně. Co se týče zábavních pořadů, tak by bylo nejdříve potřeba vymezit, co je to zábava v televizi. Klasik řekl, že zábava je opak nudy.

Jsou věci, které mohou být vážné, ale stejně lidi pobaví a pak jsou věci, které jsou špatné nebo nudné. Pokud ale zůstaneme u té samotné zábavy, tak i ta může být různého stupně. A aniž bych na tom trval, tak Marek Eben je jeden velký notorický příklad. A ten základní rozdíl já spatřuji nikoliv v tom, že Marek Eben je milejší a lépe mluví a nemá velká ňadra. Ale Marek Eben nějakým způsobem má jako moderátor program. Jeho smyslem je, aby vám zprostředkoval tu osobu, se kterou dělá rozhovor. On se do ní ponoří, on si jí nastuduje, slouží jí a také slouží mně, abych já se o té osobě dozvěděl během vymezeného času co nejvíc. S tímto cílem on vstupuje do toho programu. Halina Pawlowská exponuje sama sebe. Celý program je postavený na jejích bonmotech a hlavní v tom pořadu je, nebo teď už to není, protože to byl upadající program, ale hlavní bylo vždy prezentovat sama sebe. Hosté slouží akorát k tomu, že ona se na ně občas obrátí, aby to oživilo. Ale především

Základní rozdíl já spatřuji nikoliv v tom, že Marek Eben je milejší a lépe mluví a nemá velká ňadra, ale Marek Eben nějakým způsobem má jako moderátor program.

**Jiří Pittermann
bývalý programový ředitel ČT**

proto, aby na ně znovu mohla reagovat ona sama a prezentovala opět sama sebe. A toto u Marka Ebena není.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Vzdělávací pořady jsou jednoznačnou povinností pro médium veřejné služby.
- Jednoznačné procento vzdělávacích pořadů vymezit nelze, musí vždy odpovídat aktuální potřebě.
- Co se týče zábavních pořadů, není jasné, co je to zábava v televizi.
- Důležitá je kvalita zábavních pořadů.

Zdeněk Šámal:

„Vzdělávacím pořadům bych přidělil 15 % z celkového vysílání. Zábavní pořady bych ale zahrnul do kategorie ‚ostatní‘, kde by byla i dramatická tvorba, hudba a tak podobně. Na celou tu kategorii bych vymezil zhruba 5 % vysílání.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- 15 % vzdělávacích pořadů z celkového vysílání.
- Zábavní pořady by měly být zahrnuty pouze v kategorii ‚ostatní‘ a pro takové pořady by mělo být zhruba 5 % celkového vysílání.

Všichni profesionálové považují vzdělávací pořady za jednu z důležitých povinností média veřejné služby. Jiří Pittermann zdůrazňuje, že i v případě vzdělávacích pořadů je potřeba reagovat na aktuální situaci a potřebu. Ivo Mathé by věnoval vzdělávacím pořadům jeden samostatný kanál, v souhrnu všech čtyř kanálů tedy přibližně 25 % vysílání. Zdeněk Šámal uvádí podíl o deset procent nižší. Skupina profesionálů se tedy

shoduje v tom, že Česká televize by rozhodně měla vysílat vzdělávací pořady, ale jejich procentuální vymezení se u každého ze zástupců této profesní skupiny mírně liší.

Shodují se však víceméně v otázce podílu zábavních pořadů. Všichni tři považují tyto pořady na médiu veřejné služby za málo významné. Klasické estrádní pořady a různé show by podle zástupců této profesní skupiny Česká televize vysílat vůbec nemusela nebo pouze ve velmi nízkém procentu. Zdeněk Šámal zahrnuje zábavní pořady do kategorie ‚ostatní‘ a celé této kategorii by připsal pouze 5 % celkového vysílání.

3.3.3.2 *Odpovědi mediálních teoretiků*

Milan Šmíd:

„Takže já si to rozdělím zase na ten plnoformátový kanál a pak souhrn všech čtyřech kanálů. V plnoformátu bych dal vzdělávání zhruba 10 %, ale v tom souhrnu by toho vzdělávání mohlo být 20 %. Nepočítám do toho ale vzdělávací pořady vysloveně pro děti, protože tady vidím, že další otázka bude na vysílání právě pro děti a mládež.

A zábavní pořady. Ty tam také patří, ale je to otázka charakteru té veřejné služby a tedy toho formátu zábavy. Neustále probíhá spor, který vede i třeba BBC, kdy komerční televize říkají – my děláme zábavu, vy děláte zábavu, tak nám to nechte. Vždyť my ty zábavní pořady obstaráme na komerční bázi. Jenže jedinou obranou, kterou to BBC má je, že může říkat – ale my jí děláme jinak. Nebojí se totiž riskovat, nebojí se zkoušet nové formáty. Zatímco ten komerční subjekt jde v podstatě osvědčenou cestou. Jde na to majoritní publikum, jak bych tak řekl, ze zajištěných pozic. Zábava samozřejmě má být v tom plnění veřejné služby, ale je to otázka samozřejmě té kvality. Já bych té zábavě přidělil v celku těch čtyřech kanálů takovou třetinu vysílání, tedy zase těch 33 %.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- V plnoformátovém kanálu 10 % vzdělávacích pořadů.
- V souhrnu všech čtyř kanálů až 20 % vzdělávacích pořadů.
- Zábavní pořady do vysílání média veřejné služby určitě také patří, ale je to otázka formátu a kvality zábavních pořadů.
- V celku čtyř kanálů 33 % zábavních pořadů, třetina vysílání.

Jan Jirák:

„Vzdělávacím pořadům bych dal asi 10-15 % vysílání. Počítám do toho pořady, u kterých je tím hlavním cílem vzdělání, obohacení nebo nějaké poznání. To ale neznamená, že se nedají takové pořady dělat také zábavně.

U těch přímo zábavních je to složitější. Určitě si myslím, že na médium veřejné služby zábavní pořady patří, a dokonce by jich nemělo být zase tak málo. Ale nemyslím si, že jsou úplně vhodné nějaké estrády nebo show. Ono je takové poměrně široké pole pořadů, které mohou být tady i jinde, záleží na tom, s jakým se udělají vkusem, nakolik jsou původní nebo řekněme neotřelé. Myslím si, že například u takového pořadu StarDance byla snaha udělat to nějak neotřele, v určité kvalitě, za kterou by se televize veřejné služby nemusela stydět. Ale podle mě je to na hraně. Já patřím k těm divákům, kteří by tam takový pořad nehledali. Umím si ale představit, že se to tam na druhou stranu dá obhájit. Co už vidím horší k obhájení, je třeba pořad Taxi. Ten si myslím, že už tu hranici překročil. Ale o téhle hranici, co ano a co ne, se vždycky povedou spory, to je nekonečné.

Já bych těm zábavním pořadům dal zhruba 15-20 % vysílání. Z téhle oblasti do média veřejné služby určitě patří satira. Ale teda spíše ve stylu ‚Ano, pane ministře‘ než Bubílková. Bubílková by tam asi vůbec neměla být. A kromě toho do zábavy počítám i sport, protože to nic jiného není. A tím mi tedy to procento dost narůstá.“

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráka:

- 10-15 % vzdělávacích pořadů ve vysílání – takové pořady, u kterých je hlavním cílem vzdělání, obohacení, poznání.
- Zábavní pořady na médium veřejné služby patří, ale spíše by to neměly být estrády nebo show, vhodná je například satira.
- 15-20 % zábavních pořadů ve vysílání.
- Do zábavy patří i sport.

Milan Kruml:

„Já bych dal této kategorii dohromady 30 %. U některých formátů totiž nedokážu rozlišit vzdělání a zábavu. Pro mě třeba dobře udělaná vědomostní soutěž, může být současně vzdělávací pořad. A také počítám s tím, že zábava nemusí být vždycky jenom estráda nebo Stardance. U těch estrád a podobných věcí vždy hodně záleží na tom, jak jsou udělané, jaké mají zaměření. Samozřejmě tam ale zábavní pořady patří. Když to totiž vezmeme do důsledků, tak požadavek o vysílání pro menšiny nebo v zájmu menšin dnes vlastně vypadá tak, že Česká televize hodně vysílá pro seniory. Komerční televize se těchto diváků vzdaly. Deklarují, že mají diváky od 14 do, já nevím, 54 let, ale co ty, kteří se dívají na televizi nejvíc a pro spoustu z nich je to jediný způsob zábavy? Vysílání pro seniory tedy vůbec nevybočuje z toho požadavku, co má dělat televize veřejné služby. Jiná věc je ta, pokud se snaží dělat pořady, u kterých je většinou tím kritériem, aby se na ně dívalo hodně lidí. To si myslím, že je špatně. Ona by měla hledat nejvíce formáty, které spojují, ať se to zdá nemožné, kvalitu i ten divácký ohlas. Třeba Stardance zrovna takový pořad je. I když samozřejmě se můžeme ptát, jestli je to jako ideální spojení. Ale ukazuje se, že přeci jenom v určitých časech očekává divák i od veřejné televize jistou míru zábavy. A je pouze otázka toho, kdo řídí celý ten komplex, jak dobře dokáže zajistit alternativu na těch čtyřech kanálech, které má k dispozici.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- 30 % vysílání dohromady pro vzdělávací a zábavní pořady.
- Zábavní pořady na médium veřejné služby patří.
- Zábava však nemusí být pouze estráda, ale velmi záleží na zpracování.
- Médium veřejné služby by nemělo upřednostňovat pořady s velkou mírou sledovanosti, ale spíše spojovat kvalitu a divácký ohlas.

Jak vzdělávací, tak i zábavní pořady považují mediální teoretici za významné části vysílání České televize. Při určitém zjednodušení odpovědí Jana Jiráka a Milana Šmída se jimi uvedené podíly vzdělávacích pořadů pohybují u obou mezi deseti a dvaceti procenty. Zároveň oba uvádí vyšší podíl zábavních pořadů, než pořadů vzdělávacích. Milan Kruml dokonce nerozlišuje striktně podíl vzdělávacích a zábavních pořadů, pro oba typy uvádí souhrnný podíl 30 %. Všichni tři zástupci této profesní skupiny ovšem zdůrazňují především ohled na kvalitu a výběr zábavních pořadů. Nepreferují estrádní pořady nebo různé show, pokud ano, tak s podmínkou, že musí být zpracovány velmi kvalitně. Zábavní pořady média veřejné služby by rozhodně neměly být zaměřeny pouze na poutání zájmu diváků a tedy zvyšování sledovanosti.

3.3.3.3 Odpovědi politiků

Jiří Oberfalzer:

„Vzdělávacím pořadům bych dal 25 %, společně se zpravodajstvím to považuji za nejdůležitější součást vysílání. Zábava ve vysílání je pro mě až na posledním místě, takže bych takovým pořadům dal 10 %. Také u těchto pořadů, stejně jako u všech ostatních, je pro mě základním požadavkem nějaký přesah, něco hlubšího. Ta zábava by měla být založená na kultivovaných formátech s nějakým osvětovým přesahem. Zkrátka i takové pořady by měly přinášet určité vzdělání nebo poznání. I vzdělávací pořady se totiž dají dělat zábavně. Česká

televize by určitě neměla zápolit s komerčními televizemi o sledovanost v oblasti zábavy. Je pochopitelné, že se i televize veřejné služby musí snažit o určitou sledovanost, aby ta služba veřejnosti měla určitý význam. Ta televize na to nemůže zcela rezignovat, aby se potom neobjevily úvahy o tom, zda to není příliš drahá legrace, když to sleduje málo lidí. Rozhodně to ale nemůže být hlavní kritérium a nesmí se to přehánět.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Oberfalzera:

- 25 % vzdělávacích pořadů ve vysílání, společně se zpravodajstvím je to nejdůležitější součástí vysílání média veřejné služby.
- 10 % zábavních pořadů ve vysílání.
- Také zábavní pořady by měly mít určitý přesah, obsahovat něco hlubšího – určité vzdělání nebo poznání.

Odpovědi politiků elektronickou formou:

Tabulka 6 – Podíl vzdělávacích a zábavních pořadů ve vysílání ČT

Respondent	Vzdělávací pořady (%)	Zábavní pořady (%)	Poznámka
Ivana Levá	10 %	30 %	-
Michal Hašek	3 %	5 %	Myslím, že je čas přemýšlet o možnosti dalších specializovaných kanálů, např. pro děti, pro oblast vzdělávání apod.
Olga Zubová	15 %	25 %	-
Milan Bureš	25 %	30 %	Zvažoval jsem, jestli vůbec uvádět procenta. Myslím, že podstatnější je kvalita a obsah sdělení. Přesné procentuální vymezení nepokládám za nutné.
Jan Jakob	25 %	15 %	Dovedu si představit čistě vzdělávací kanál nebo i kanál zaměřený přes den na děti a mládež. Vzdělávací pořady se mohou s pořady určenými pro děti a mládež volně prolínat.
Adolf Jílek	6 %	5 %	-

Tři politici se shodují na podílu vzdělávacích pořadů 25 % z celkového objemu vysílání. Zbývající odpovědi se v zásadě dosti odlišují, pohybují se v intervalu od 3 % do 15 %. Dva z celkem sedmi politiků uvádí, že by si dovedli představit jeden samostatný kanál pouze se vzdělávacími pořady. Jedním z těchto politiků je Michal Hašek, který však, ačkoliv hovoří o možnosti samostatného vysílacího okruhu pro oblast vzdělávání, přiděluje vzdělávacím pořadům v procentuálním vymezení pouze 3 % vysílání. Druhou osobou z této profesní skupiny, která uvádí, že by si dovedla představit samostatný vysílací okruh specializovaný na vzdělávací pořady, je Jan Jakob. U jeho odpovědi však koresponduje tato uvedená poznámka s uvedeným procentem pro vzdělávací pořady – tedy jedna čtvrtina, tj. 25 % vysílání. Celkově názor jednotlivých politiků na podíl vzdělávacích pořadů není příliš ustálený a jednotný. Interval všech uvedených odpovědí politiků na podíl vzdělávacích pořadů, je 3-25 %.

Ještě rozkolísanější jsou názory politiků na podíl zábavních pořadů ve vysílání média veřejné služby. Čtyři z celkem sedmi politiků však shodně uvádí vyšší podíl zábavních pořadů než pořadů vzdělávacích. Dva politici se shodují na 30 %, další dva uvádí podíl pouze 5 %. Ostatní odpovědi jsou rozptýlené v tomto intervalu. Názor politiků na podíl zábavních pořadů tedy nelze považovat za shodný ani podobný.

Podíl vzdělávacích a zábavních pořadů – souhrn odpovědí:

Vzdělávací pořady považuje většina respondentů ze všech tří profesních skupin za důležitou povinnost vysílání média veřejné služby. Zatímco profesionálové však uvádí mnohem vyšší procento vzdělávacích pořadů než pořadů zábavních, teoretici a politici přidělují procenta v opačném poměru. Až na několik výjimek připisují teoretici i politici zábavním pořadům zhruba stejný nebo dokonce vyšší podíl vysílání než pořadům vzdělávacím. Výjimky jsou tři, a to mezi politiky – Jiří Oberfalzer, Jan Jakob a Adolf Jílek. Mediální teoretici ale zvláště zdůrazňují, že zábavní pořady média veřejné služby musí být kvalitní. Nejsou příliš zastánci estrádních pořadů nebo různých show, pokud ano, tak pod podmínkou, že to jsou pořady kvalitně provedené a nejsou zaměřené pouze na zvyšování sledovanosti. Z politiků uvádí velmi podobné výhrady Jiří Oberfalzer. Ostatní politici však v elektronických dotaznících podobné výhrady k zábavním pořadům neuváděli.

Při souhrnu odpovědí všech tří profesních skupin se shodli celkem čtyři respondenti na podílu 25 % vzdělávacích pořadů ve vysílání, dva respondenti na podílu 15 %. Ostatní uvedené podíly jsou rozptýlené v intervalu 3 % až 25 % vysílání.

Celkem dva respondenti ze všech se shodli na podílu zábavních pořadů 30 % ve vysílání média veřejné služby, další respondent uvádí podobné číslo - 33 %. Dva respondenti se zároveň shodli na pětiprocentním podílu zábavních pořadů na celkovém objemu vysílání. Při zohlednění odpovědi Zdeňka Šámala, který zahrnul zábavní pořady do kategorie ‚ostatní‘ a 5% podíl na vysílání přidal celou tuto kategorii, začíná interval, ve kterém se pohybují odpovědi respondentů na podíl zábavních pořadů, ještě pod hranicí 5 %. Horní hranice intervalu je přitom již zmiňovaných 33 % vysílání.

Jak vzdělávací, tak zábavní pořady lze tedy zařadit mezi takové typy pořadů, které by mohly při hodnocení práce České televize v praxi způsobovat problémy. Na podílu obou těchto typů pořadů ve vysílání se respondenti poměrně zásadně neshodují. Z rozkolísanosti odpovědí vyplývá, že praktické posuzování toho, zda Česká televize vysílá dostatečné procento vzdělávacích a zábavních pořadů, by tedy mohlo být velice problematické.

3.3.4 Podíl pořadů pro děti a mládež ve vysílání ČT

Znění čtvrté a zároveň poslední otázky oddílu B. bylo následující:

4) Stále vycházíte z bodu e) druhého paragrafu Zákona o České televizi. Podle něj má Česká televize připravovat a vysílat mimo jiné také pořady pro děti a mládež. Vyjádřete v procentech, jaký podíl těchto pořadů (**pořadů pro děti a mládež**) by měl být podle vašeho názoru v celkovém vysílání média veřejné služby (opět všechny čtyři vysílací kanály ČT).

3.3.4.1 Odpovědi profesionálů

Ivo Mathé:

„To se mi zdá zase absurdní. Zřejmě to opět vychází z prastaré, ještě předrevoluční, struktury té televize, kdy byly takto děleny zřejmě i redakce. Nějaká byla zábavních pořadů a některá pro děti a mládež. Já přeci nemůžu zase vybírat jenom pořady pro děti a mládež. Oni se mi na ty pořady primárně cílené na děti možná dívají z většího procenta dospělí. Možná se na ně dívá spíš skupina 15+ nebo dokonce možná 25+. Ono by to mělo být spíš opačně. Měli bychom to rozdělovat na to, které z těch pořadů jsou také určeny pro děti a mládež. Anebo jako v případě menšin, které jenom a jenom jsou zaměřeny na nízkou věkovou skupinu. A podle toho jsou i sestavovány, aby byly sdělné a snadno akceptovatelné. Čili zase si myslím, že je problém v tom názvosloví. Já neovlivním dopředu, aby se mi na pořad pro mládež dívala mládež. Dokonce jenom mládež. Ono je to ve skutečnosti úplně jinak. Mládež, dejme tomu ta skupina 12-18, se většinou dívá na úplně jiné pořady. Zejména na jiné pořady. A navíc je to ještě dost těžko ověřitelné. Ten profesionální výzkum sledovanosti je v kategorii 15+. Jakmile se to stáhne na nižší věkové skupiny, ta kategorie 4+, tak tam to není tak věrohodný vzorek. Ten je až v těch plus patnácti, čili já to nemůžu ani moc věrohodně prokazovat, jak se trefuji či netrefuji do těch cílových skupin. Ale každopádně je jasné, že v rámci dramaturgie ta televize veřejné služby řekněme má mít pořady pro všechny cílové skupiny. Ale velmi bych se bál je už dopředu cinknout, označit, že jsou jenom pro tuto skupinu. Musím myslet na to, že u televize jsou v některých hodinách i velmi malí diváci a podle toho musí samozřejmě být ta struktura pořadu upravena, stejně tak jazyk, kterým hovoří moderátoři a podobně. V tom obrovském množství jsou to ale spíš speciální záležitosti. A když budu dopředu klást důraz na to, že právě toto jsou pořady pro děti a mládež, tak tím tu mládež určitě nezasáhnu. To mi připadá opravdu komické. A pokud tedy jde

skutečně o ty pořady pro menší děti, které mají tu speciální strukturu a úpravu pro jejich vnímání a jsou určeny jen pro ně, tak tam už to vidím zase na rozhraní pořadů pro děti a vzdělávacích pořadů. A když jsem tedy vymezil pro vzdělávací pořady celých dvacet čtyři hodin, tak by tyto pořady asi mohly být na stejném kanálu. Dvacet čtyři hodin se stěží budou dívat děti a mládež. A on ten kanál ani nemusí vysílat dvacet čtyři hodin. Stačilo by od šesti od rána do večera. A na tomto programu si potom dokáží představit třeba vyhraněný odpolední čas pro mateřské školky.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- Není dobré označovat určité pořady předem jako pořady pro děti a mládež, není spolehlivě ověřitelné, zda se na takové pořady skutečně dívají především děti a mládež.
- V určitých denních hodinách je potřeba přizpůsobit skladbu programu tomu, že se mohou u televizních obrazovek nacházet malí diváci, neměly by být v takových hodinách vůbec vysílány pořady nevhodné pro děti.
- Na kanálu se vzdělávacími pořady by mohly být odpolední hodiny určené dětské vysílání.

Jiří Pittermann:

„To lze opět těžko vyjádřit v procentech. Navíc nelze asi předpokládat, že by pořady pro děti a mládež vysílaly kanály ČT24 a ČT4. Nejde možná ani tak o to, kolik takových pořadů by měla ČT vysílat. Podstatné je, kolik původních českých pořadů pro zmíněné divácké skupiny, jakého žánru a kvality bude vyrábět. Což je otázka především peněz a také dramaturgie.

Pořady pro děti a mládež začínají a končí penězi. Pro děti můžete vymyslet i stavebnicovou hru, ale oni by ty stavebnicové hry šly více na odbyt, kdyby nebyly ze všeho nejdražší. I když vymyslíte něco, co

je racionálně jednoduché, tak to stojí nějaké peníze. Já jsem teď viděl nedávno ten seriál Maharal. A myslím si, že je velice záslužný čin, že je něco takového natočeno. Takový seriál neurazí ani dospělého. Je v tom nějaký příběh a je to ideální, takových věcí by mělo vznikat několik. Každý rok by měl vznikat dopředu na pokrytí dalšího půl roku podobný seriál. Ale měly by vznikat i pohádky. Je docela trapné, že vlastně nejúspěšnější televizní pohádky jsou ty, které dělal kdysi Adamec a ty dětské muzikály, které taky vznikaly kdysi dávno. A to je proto, že to byly věci, do kterých se investovaly peníze. Dneska se dělají takové docela šedivé pohádky, které ani nemáte chuť sledovat. Snad každý z nás i v dospělosti podléhá tomu kouzlu pohádek a na to bychom neměli zapomínat, že vděčnými diváky pohádek nebo těch dobrodružných snímků je i mládež nebo dospělí. Ty dnešní pohádky jsou ale takové šedivé, že nemáte ani chuť si to pustit. Už předem je z nich cítit taková ta moralita. Vždyť přece krásné na té pohádce vždycky bylo, že to ponaučení se dostaví nečekaně. Ty dětské pořady jsou určitě důležité a mělo by se dbát na to, aby byl na takové pořady dostatek prostředků. Asi bych uvažoval především o napravení proporcí mezi investicí ČT do zábavy a pořadů pro děti a mládež. Vždyť třeba každý týden by měla ta televize premiérovat jednu pohádku dejme tomu v jednom určitém dni večer, místo třeba nějakého hloupého filmu.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Není důležité procento, ale především kvalita původních českých pořadů pro zmíněnou diváckou skupinu.
- Měly by vznikat dobrodružné seriály a kvalitní pohádky.
- Každý týden by mohla Česká televize v určitý den premiérovat místo večerního filmu pohádku.

Zdeněk Šámal:

„Pořadům pro děti a mládež bych vyhradil přibližně takových 10 % vysílání.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- 10 % vysílání pro děti a mládež z celkového objemu.

Procentuální vymezení pořadů pro děti a mládež uvádí z této profesní skupiny pouze Zdeněk Šámal. Další dva zástupci profesionálů považují vysílání pořadů pro děti a mládež za nutnost, ale jejich přesné procento neuvádí. Podle Iva Mathé by takové pořady mohla Česká televize vysílat v odpoledních hodinách na samostatném vzdělávacím kanálu. Jiří Pittermann zdůrazňuje především ohled na kvalitu dětských pořadů a pořadů pro děti a mládež.

3.3.4.2 Odpovědi mediálních teoretiků

Milan Šmíd:

„Vysílání pro děti a mládež bych přidělil asi 10 %. Kvantitativně to třeba není moc, ale když tím naplním třeba celé odpoledne, tak je to myslím dostačující. Ta televize vysílá čtyřicet hodin denně, takže z toho těch deset procent je téměř dvě a půl hodiny. To je myslím na nějaké odpolední vysílání dost.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- 10 % vysílání pro děti a mládež z celkového objemu.
- Takové pořady by měly naplňovat odpolední vysílání.

Jan Jirák:

„Je to míněné zřejmě jako souhrn vzdělávacích, dramatických i zábavních pořadů pro děti a mládež. Pokud jde tedy o to, kolik z toho celku, který televize vysílá, by mělo oslovit i děti a mládež do nějakých 15 nebo 16 let, tak si myslím, že bychom se měli dostat až na nějakých 30 %. Jsem toho názoru, že v tom May-limu, v těch odpoledních časech, by to mělo jednoznačně převažovat. Mělo by se na ty děti myslet. Určitě bych to viděl minimálně na tu čtvrtinu. Spíš čtvrtinu a více.“

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráka:

- 30 % pořadů vysílaných Českou televizí by mělo oslovit děti a mládež.
- V odpoledních časech by měly takové pořady převažovat.

Milan Kruml:

„Pořady pro děti a mládež jsou samozřejmě zařazené i v těch vzdělávacích a zábavních, takže ta procenta v tomto ohledu nemusí sedět. Ale takových pořadů by myslím mělo být minimálně těch 20 %, spíše 25 %. Přes všechny cartoon networky a tak dále je ještě stále docela velký zájem o původní tvorbu. Nemyslím teď jenom pohádky, i když samozřejmě i ty jsou důležité, ale i takové ty denní pořady, které v podstatě děti do značné míry provázejí a hrají pro ně v rytmu toho dne nějakou důležitou roli. Například pořady jako Kouzelná školka a jemu podobné. Mně osobně jsou ty pořady celkem nepříjemné, ale musím říci, že děti na ně reagují skvěle. A já mám dojem, že to je pouze důkaz, že to funguje. Stále je tam velký potenciál, jak s tím pracovat, protože ta vzdělávací složka je tam velmi silná, pokud se dělá dobře. Jako to dělá ten Nesvadba, kdy on také té malé postavičce, se kterou tam hraje, říká, že nesmí chodit na červenou přes silnici. Ale jakmile budete dítě přímo poučovat, tak je to špatně. Vy mu musíte říct ty věci hravě, bez vnucování tak, aby

je to dítě chápalo a vědělo, že tohle je špatně, protože se pak stane tohle. A je to velice těžké, dělat takový pořad. Tam edukativní složka tam musí být, ale musíte ji zabalit tak, aby to chytré dítě, které je v tomto směru velmi chytré, nezapomnělo.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- Pořady pro děti a mládež jsou zčásti započítány do pořadů vzdělávacích a zábavních.
- 20-25 % pořadů pro děti a mládež z celkového objemu vysílání.
- Je důležitá kvalita zpracování dětských vzdělávacích pořadů.

Uchopení otázky ohledně pořadů pro děti a mládež a podílu takových pořadů ve vysílání je u každého zástupce této profesní skupiny mírně odlišné. Zatímco Jan Jiráček hovoří spíše o pořadech, které by měly oslovit mimo jiné i děti a mládež, Milan Šmíd bere v potaz spíše pořady konkrétně zaměřené na nižší věkové kategorie diváků. Milan Kruml upozorňuje na zařazení dětských pořadů zčásti do procentuálního vymezení vzdělávacích a zčásti do zábavních pořadů. Zdůrazňuje především zábavně-vzdělávací odpolední pořady pro děti typu Kouzelná školka. Jasně a jednoznačné shrnutí těchto odpovědí tedy nelze provést. Mediální teoretici se ovšem shodují, že vysílání pro děti a mládež by mělo z velké až většinové části naplňovat odpolední vysílání média veřejné služby.

3.3.4.3 Odpovědi politiků

Jiří Oberfalzer:

„Pořadům pro děti a mládež bych nechal takových 17 % celkového vysílání. Já si totiž myslím, že se v tom vysílání dost zapomíná na

teenagery. A to je chyba. Protože je to právě televize veřejné služby, která by měla vysílat pro všechny skupiny. Pro děti připravuje nějaké pořady a to si myslím docela jde, ale teenageři z toho nějak úplně vypadávají.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Oberfalzera:

- 17 % vysílání pro děti a mládež z celkového objemu.
- Mělo by být více pořadů pro teenagery.

Odpovědi politiků elektronickou formou:

Tabulka 7 – Podíl pořadů pro děti a mládež ve vysílání ČT

Respondent	Počet procent	Poznámka
Ivana Levá	20 %	-
Michal Hašek	5 %	Myslím, že je čas přemýšlet o možnosti dalších specializovaných kanálů, např. pro děti, pro oblast vzdělávání apod.
Olga Zubová	15 %	-
Milan Bureš	15 %	Zvažoval jsem, jestli vůbec uvádět procenta. Myslím, že podstatnější je kvalita a obsah sdělení. Přesné procentuální vymezení nepokládám za nutné.
Jan Jakob	10 %	Dovedu si představit čistě vzdělávací kanál nebo i kanál zaměřený přes den na děti a mládež. Vzdělávací pořady se mohou s pořady určenými pro děti a mládež volně prolínat.
Adolf Jílek	8 %	-

Vymezení podílu pořadů pro děti a mládež v celkovém objemu vysílání média veřejné služby se u jednotlivých politiků liší. Pouze dvě odpovědi však uvádí podíl takových pořadů pod 10 %, zbývající odpovědi se pohybují v intervalu od 10 % do 20 % z celkového objemu vysílání. Dva z politiků uvádí, že by si dovedli představit samostatný kanál vysílání pro děti a mládež. Tuto možnost vyjadřuje v poznámce k odpovědi i Michal Hašek. Tato poznámka ovšem opět, jako v případě podílu vzdělávacích pořadů, nekoresponduje s procentuálním vymezením, ve kterém uvádí pouze 5 % pořadů pro děti a mládež. Podobnou poznámku uvedl v dotazníku také Jan Jakob. Hovoří však o tom, že se pořady pro děti a mládež mohou volně prolínat s pořady vzdělávacími. V jeho případě tedy uvedený desetiprocentní podíl může

korespondovat s představou vzdělávacího kanálu s odpoledním vysíláním zaměřeným na děti a mládež, jak v poznámce uvádí.

Jak lze tedy vyvodit z odpovědí, většina politiků vnímá pořady pro děti a mládež jako důležitou součást vysílání média veřejné služby. Jejich názory na procento takových pořadů ve vysílání ČT se sice víceméně přibližují, ale nelze říci, že by byly shodné. Interval, ve kterém se pohybují všechny odpovědi politiků na podíl pořadů pro děti a mládež ve vysílání ČT je od 5-20 %.

Podíl pořadů pro děti a mládež ve vysílání ČT – shrnutí odpovědí:

Všichni zástupci všech tří profesních skupin považují pořady pro děti a mládež za důležitou součást vysílání média veřejné služby. Přidělené počty procent těmto pořadům se však dosti odlišují i v samotných profesních skupinách, nelze tedy říci, která profesní skupina by přidělila těmto pořadům vyšší podíly, která nižší a podobně. Tři respondenti se shodují na podílu 10 %, dva respondenti na patnáctiprocentním podílu. Nejnižším uvedeným podílem je 5 % a nejvyšším 30 %, ostatní odpovědi se tedy pohybují v tomto rozmezí. Dva respondenti procentuální vymezení neuvedli – Ivo Mathé a Jiří Pittermann, ačkoliv pořady pro děti a mládež považují za důležitou součást programu média veřejné služby. Názory všech respondentů na podíl pořadů pro děti a mládež nejsou jednotné a ukazuje se tedy, že v praxi by mohlo být hodnocení toho, zda Česká televize dostatečně vysílá pro děti a mládež či nikoliv, dosti problematické.

3.3.5 Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu B. dotazníku

Tento oddíl dotazníku se pokoušel zjistit, zda lze najít mezi respondenty alespoň přibližnou shodu na tom, kolik svého vysílacího času by Česká televize měla vyhradit těm skupinám pořadů, které ji jmenovitě ukládá zákon. Jednou z povinností České televize totiž je „výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.“²⁶

²⁶ Zákon č. 483/1991 Sb. o České televizi, §2, odst. 2 písm. e)

Hledání alespoň přibližných hodnot zastoupení těchto pořadů v celkovém vysílání je více než žádoucí, protože Česká televize je například často kritizována za to, že vysílá příliš mnoho zábavních pořadů na úkor jiného typu pořadů. Položené otázky proto mířily ke zjištění, co už může být ‚příliš mnoho... na úkor jiného‘.

Z obdržených odpovědí vyplývá, že najít takový podíl jednotlivých typů pořadů, na kterém by se respondenti shodli, je téměř nemožné. Odpovědi dokonce nesměřují ani ke stanovení relevantních intervalů, protože interval by byl často tak široký, že jeho určení pozbývá smyslu. U některých otázek je možné určit tento podíl nebo interval alespoň přibližně – například se na daném procentu shodla alespoň polovina respondentů. Nelze však takový podíl určit jako jasný nebo jednoznačný.

Svým negativním závěrem oddíl B. ale poukázal na to, jak že kritiku České televize za ‚příliš málo‘ či ‚příliš hodně‘ některých pořadů je potřeba vnímat spíše jako řečnické subjektivní výpady než jako věcné poukazování na možné porušování zákonem uložených povinností.

Oddíl B. také odhalil zajímavý paradox: Z jedné strany čelí Česká televize kritice za ‚příliš mnoho zábavních pořadů‘ ve své programové nabídce. Na druhé straně ale většina oslovených respondentů přisoudila zábavě vyšší procentuální zastoupení ve vysílání než například pořadům vzdělávacím.

Podmiňování vysílání zábavních pořadů jejich kvalitou je velmi sporné, protože neexistují žádná obecně společensky přijímaná hodnotící kritéria kvality.

3.4 Vyhodnocení oddílu C. dotazníku

V tomto oddílu bodovali respondenti vybrané pořady všech tří celoplošných televizí (ČT, Prima, Nova) podle toho, nakolik jsou podle jejich názoru vhodné pro vysílání v médiu veřejné služby či nikoliv.

Pro lepší přehlednost jsou všechny odpovědi uspořádány do tabulek, přičemž každý pořad má svou vlastní tabulku, která obsahuje hodnocení od všech respondentů. Na konci vyhodnocení celého oddílu je opět uvedeno v jedné souhrnné tabulce závěrečné shrnutí.

Respondenti přidělovali pořadům body podle svého vlastního uvážení. Protože neexistuje žádná metodika pro posuzování ‚míry veřejnoprávnosti televizního pořadu‘, nahrazuje ji v bodování v elementární podobě alespoň slovní zdůvodnění respondentů, na základě čeho vybranému pořadu přidělili příslušný počet bodů a čím naopak pořad body ztratil v případě, že neobdržel nejvyšších 10 bodů.

Znění textu uvozujícího celé bodování bylo následující:

Níže uvedené televizní pořady „oznámkujte“ body na škále od 0 do 10, a to podle toho, v jaké míře jsou podle vašeho názoru vhodné pro vysílání média veřejné služby. Pokud je daný pořad podle vás zcela nevhodný pro zařazení do televizního vysílání média veřejné služby, přiřadte mu 0 bodů. Pokud je podle vás pořad zcela vhodný pro médium veřejné služby v oblasti televizního vysílání, přiřadte mu 10 bodů. U každého pořadu navíc stručně uveďte, čím především si pořad u vás získal daný počet bodů a zároveň i odůvodnění, proč jste mu eventuelně nepřidělil/a plný počet bodů (tedy 10), čím u vás body ztratil.

Tabulka 8 – Pořad: **168 hodin** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	9	-	-
Jiří Pittermann	7	Pokus o aktuální, odlehčeně pojatý politicko-publicistický magazín.	Nevyrovnanost jednotlivých vydání.
Zdeněk Šámal	9	Nikoho nešetří. Baví, ale nikoliv bezduše. Moderní forma a zahraniční témata.	Někdy je patrná autorská svévole.
Milan Šmíd	5	-	Infotainment a bulvárnost.
Jan Jiráček	8	Tento typ pořadu na médium veřejné služby patří.	Neměly by tam být veselé a žoviální legrácky.
Milan Kruml	3	ČT by měla mít profesionální a seriózní pořad podobného typu.	Zcela komerční koncept zpracování. Stěpiny trochu jinak. Čím dál více bulvárních témat.
Jiří Oberfalzer	8	Shrnutí týdne je dobrý formát.	Někdy příliš stranický. Mohl by být hlubší.
Ivana Levá	10	Průřezové, poměrně vyvážené.	-
Michal Hašek	10	Jiná forma zpravodajství.	-
Olga Zubová	3	-	Bulvární.
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	8	Publicistika. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	4	-	-

Tabulka 9 – Pořad: **Dobré ráno** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	10	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	9	Věcnost, hyperaktuálnost. ČT by mohla vyrábět ještě uvolněnější alternativu pro ČT1 (reflektující například dětské vysílání, hudební apod.) a stávající verzi pořadu vysílat na ČT24.	TV není ráno sledována.
Milan Šmíd	9	Informování, převažují informativní prvky.	Nepřipraveností, povrchností moderátorů.
Jan Jiráček	7	Nějaká breakfast show na TV veřejné služby patří.	Měl bych řadu připomínek ke konkrétnímu provedení.
Milan Kruml	4	-	Očekával bych větší proud informací. Někdy příliš zábavy na úkor zpravodajsko-publicistických sdělení a rozhovorů.
Jiří Oberfalzer	6	-	-
Ivana Levá	-	Nesleduji.	-
Michal Hašek	10	K rannímu vstávání tento typ pořadu patří.	-
Olga Zubová	9	Vyvážený.	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	7	Informační charakter.	-
Adolf Jílek	6	-	-

Tabulka 10 – Pořad: **Události, komentáře** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	10	-	-
Jiří Pittermann	8	Vcelku profesionální. Víceméně stabilizovaná zpravodajská relace.	Občasná vychýlení.
Zdeněk Šámal	6	Rozhovory, analytický vhled.	Přežilost formátu, přílišná akademičnost, klesající zájem populace o podobné pořady.
Milan Šmíd	8	Snaha seriózní informace.	Nový formát - editoři.
Jan Jiráček	9	Formát, který jednoznačně na médium veřejné služby patří.	Dám mu i deset bodů, až selepší kultura kladení otázek.
Milan Kruml	10	Dobry formát pro médium veřejné služby.	-
Jiří Oberfalzer	9	V podstatě jasně veřejnoprávní formát.	Občas nezvládnutá úloha moderátora, který by neměl prosazovat svůj názor.
Ivana Levá	8	Poměrně vyvážené.	Vyváženost někdy není 100%.
Michal Hašek	10	Komentáře k událostem dne jsou potřeba, zpravodajská zkratka není vždy dostačující.	-
Olga Zubová	9	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	10	Zpravodajství. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	6	-	-

Tabulka 11 – Pořad: **Odpolední televizní noviny** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	4	-	-
Jiří Pittermann	6	Inovace umožňující komerční televizi vřadit do proudu filmů a seriálů aktuální informaci a upoutávku na hlavní zpravodajskou relaci.	Reklamní účelovost.
Zdeněk Šámal	7	Vychází vstříc divácké poptávce.	Vražda – smrt – zabití.
Milan Šmíd	-	-	-
Jan Jirák	2	Odpolední zpravodajství je dobrá věc, ale nesměl by to být pouze lokální bulvár.	Ve stávajícím provedení nemají na médiu veřejné služby co dělat.
Milan Kruml	1	-	Komerční formát, určený pro jiné účely, než co má dělat ČT.
Jiří Oberfalzer	10	Dobry aktuální informační servis.	-
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Nechybí mi ve vysílání ČT.
Olga Zubová	9	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	10	Zpravodajství. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	5	-	-

Tabulka 12 – Pořad: **Svět 2008** (PRIMA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	6	Zábavné pohlednice.	Málo původní, poněkud skromný – nemá zahraniční zpravodaje, jsou to nakoupené reportáže.
Milan Šmíd	-	-	-
Jan Jiráček	8	Podobný formát pořadu ČT také vysílá. Je vhodný pro médium veřejné služby.	-
Milan Kruml	5	-	-
Jiří Oberfalzer	-	-	-
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT ho plně nahradí jiný pořad stejného typu.
Olga Zubová	-	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	8	Publicistika. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 13 – Pořad: **Snídaně s Novou** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	6	Poměrně kvalitní zprávy. Veselá alternativa k vysílání ČT.	Inklinuje ke kýči a křečovitosti.
Milan Šmíd	5	-	Snaha zaujmout. Infotainment na úkor informace.
Jan Jirák	5	Podobné Dobrému ránu.	Příliš velký důraz kladen na celebrity a zábavu.
Milan Kruml	6	Blíží se tomu, co by mohlo mít médium veřejné služby.	-
Jiří Oberfalzer	5	Informační servis, rozhovory.	Někdy je informace vybírána více jako zábava než přínos.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT ho plně nahrazuje Dobré ráno.
Olga Zubová	8	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	7	Informační charakter.	-
Adolf Jílek	6	-	-

Tabulka 14 – Pořad: **Na vlastní oči** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	7	-	-
Jiří Pittermann	8	Po léta vyrovnaná podoba.	Občasná oscilace mezi seriózní publicistikou a bulvárem.
Zdeněk Šámal	9	Výborná práce se žánrem televizní reportáže, unikátní témata, investigace, politická nebojácnost.	Občasná neprůhlednost zdrojů.
Milan Šmíd	7	Informuje o kauzách, o kterých bychom měli vědět.	Některými bulvárními tématy a jednostranností.
Jan Jiráček	3	-	Human interest story – již poměrně vyprázdněný formát.
Milan Kruml	7	Blíží se tomu, co by mohlo mít médium veřejné služby.	-
Jiří Oberfalzer	8	Velmi užitečný formát, hlídací pes, zaměřeno na problémy občanů nebo vady systému či selhání jednotlivců.	Občas nižší objektivita, protože redaktor nechce ztratit údernost reportáže a sleduje spíše rázné vyznění než vyváženou pravdu.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT ho srovnatelně nahrazují Reportéři ČT.
Olga Zubová	10	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	8	Publicistika. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	5	-	-

Tabulka 15 – Pořad: **Občanské judo** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	8	-	-
Jiří Pittermann	8	Užitečnost a potřebnost.	Občasná bulvární intonace.
Zdeněk Šámal	9	Občanská témata a problémy.	Někdy forma převýší obsah.
Milan Šmíd	9	Zájem o věci veřejné.	-
Jan Jirák	7	Zajímavě zpracovaná problematika jednotlivců versus stát.	Mohl by být méně dryáčnický a schematický.
Milan Kruml	7	Blíží se tomu, co by mohlo mít médium veřejné služby.	-
Jiří Oberfalzer	8	Velmi užitečný formát, hlídací pes, zaměřeno na problémy občanů nebo vady systému či selhání jednotlivců.	Občas nižší objektivita, protože redaktor nechce ztratit údernost reportáže a sleduje spíše rázné vyznění než vyváženou pravdu.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT ho srovnatelně nahrazují Černé ovce.
Olga Zubová	9	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	9	Rada a pomoc občanům.	-
Adolf Jílek	6	-	-

Tabulka 16 – Pořad: **Reportéři ČT** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	9	-	-
Jiří Pittermann	8	Snaha vybudovat pro ČT autoritativní a kompetentní občanský publicistický pořad.	Občas mívám pocit „nevyprofilovanosti“.
Zdeněk Šámal	8	Politická nezávislost, náročná témata.	Sklon k aktivismu za každou cenu, občasná zaujatost.
Milan Šmíd	7	Investigativní reportáže.	Reportáže jsou někdy jednostranné.
Jan Jiráček	9	Určitě patří na médium veřejné služby.	Někdy jim vyčítám mírnou předpojatost a jednostrannost.
Milan Kruml	8	Dobry formát pro médium veřejné služby.	Občasné vychýlení z kvality.
Jiří Oberfalzer	8	Velmi užitečný formát, hlídací pes, zaměřeno na problémy občanů nebo vady systému či selhání jednotlivců.	Občas nižší objektivita, protože redaktor nechce ztratit údernost reportáže a sleduje spíše rázné vyznění než vyváženou pravdu.
Ivana Levá	10	Vyvážené.	-
Michal Hašek	10	Hlubší sonda do aktuálního dění. V programové skladbě má své místo.	-
Olga Zubová	10	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	8	Publicistika. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	6	-	-

Tabulka 17 – Pořad: **Černé ovce** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	7	-	-
Jiří Pittermann	8	Užitečnost a potřebnost.	Znenápadnění ve vysílacím schématu, nepodporující zvýrazňování pořadu jako občanské kritické tribuny.
Zdeněk Šámal	9	Občanská témata, důslednost.	Občas ochotničina na škodu.
Milan Šmíd	9	Zájem o věci veřejné.	-
Jan Jiráček	7	Podobné jako Občanské judo.	Trochu moc se blíží Testovinám.
Milan Kruml	8	Dobry formát pro médium veřejné služby.	Občasné vychýlení z kvality.
Jiří Oberfalzer	8	Velmi užitečný formát, hlídací pes, zaměřeno na problémy občanů nebo vady systému či selhání jednotlivců.	Občas nižší objektivita, protože redaktor nechce ztratit údernost reportáže a sleduje spíše rázné vyznění než vyváženou pravdu.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	10	Na základě konkrétních příběhů, na které upozorňují diváci nabízí pomoc nebo radu konkrétnímu člověku.	-
Olga Zubová	8	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	9	Rada a pomoc občanům.	-
Adolf Jílek	4	-	-

Tabulka 18 – Pořad: **Nedělní partie** (PRIMA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	6	Diskuse jsou sledované a potřebné.	Je dělán v malém týmu, postrádá svébytnost, kulhá z Otázek Václava Moravce.
Milan Šmíd	7	-	Povrchnost probíraných témat a přístupu k tématům.
Jan Jiráček	4	-	Povrchní, nepřemýšlivá. V této podobě by na ČT být neměla.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	10	Stručné, věcné a aktuální.	-
Ivana Levá	10	Aktuální.	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT ji plně nahrazují Otázky Václava Moravce.
Olga Zubová	-	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	10	Diskusní pořad. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	2	-	-

Tabulka 19 – Pořad: **Otázky Václava Moravce (ČT)**

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	9	-	-
Jiří Pittermann	9	Veřejnoprávní televize potřebuje profesionálně a kvalifikovaně vedenou politickou diskusi k aktuálním otázkám, respektovanou veřejností i politiky.	Když si moderátor někdy myslí, že to, co nezajímá jeho, nezajímá ani ostatní.
Zdeněk Šámal	9	Vzkřísil obsahově i formálně žánr politické diskuse.	Začal trpět rutinou.
Milan Šmíd	9	-	Stereotypem – opakování hostů.
Jan Jiráček	-	Dobrý typ diskusního pořadu, vhodný pro médium veřejné služby.	Televizní diskusní pořady jako celek jsou už možná mírně vyprázdněné.
Milan Kruml	10	-	-
Jiří Oberfalzer	8	Profesionální příprava moderátora, vzhled do událostí, znalost detailů i vývoje problémů.	Občas některému účastníkovi nahrává a jiného znevýhodňuje.
Ivana Levá	10	Dobře moderováno.	-
Michal Hašek	10	Nejlepší pořad tohoto typu. Vyvážený jak skladbou hostů, tak tematikou.	-
Olga Zubová	10	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	10	Diskusní pořad. Mělo by být objektivní a vyvážené.	-
Adolf Jílek	2	-	-

Tabulka 20 – Pořad: **Krásný ztráty** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	8	-	-
Jiří Pittermann	8	Pestrost sestav hostů a prezentace široké škály způsobu myšlení.	Neobratnost, s níž moderátor zakrývá, že čte otázky z papíru.
Zdeněk Šámal	8	Kultivovaná diskuse se zajímavými dvojicemi.	Příliš dlouho nepokročil.
Milan Šmíd	8	-	-
Jan Jiráček	5	-	Může být kdekoliv. Nepřináší žádnou zvláštní přidanou hodnotu.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	5	Zajímavé osobnosti.	Nezáživný projev moderátora, četba předem připravených otázek, nižší schopnost reagovat na řečené.
Ivana Levá	10	Příjemná atmosféra, zajímavá témata.	-
Michal Hašek	9	Vidíme významné osobnosti z celého spektra společnosti.	-
Olga Zubová	5	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	3	Talk show.	-
Adolf Jílek	2	-	-

Tabulka 21 – Pořad: **Autosalon** (PRIMA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	4	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	-	-	-
Milan Šmíd	-	-	-
Jan Jirák	1	-	Nemá co dělat na médiu veřejné služby.
Milan Kruml	3	-	Není dostatečně profesionální a věrohodný v testování výrobků, což je nutné pro podobný magazín.
Jiří Oberfalzer	1	Může mít význam pořad o technickém pokroku ve výrobě, zejména s ohledem na nižší energetickou náročnost a dopad na životní prostředí, ale...	... spíše se mi zdá, že je to formát, který může daleko lépe zvládat komerční vysílání s podporou reklamy a sponzorů.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT ho plně nahrazuje jiný pořad.
Olga Zubová	-	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	1	Lze si snad představit nějaký formát, který by byl zaměřen na fandy do motorismu.	Nepochybně lze dělat především na komerční bázi (hodnocení a tedy i propagace konkrétních vozidel).
Adolf Jílek	1	-	-

Tabulka 22 – Pořad: **Formule 1** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	4	-	-
Jiří Pittermann	5	Stále ještě trochu exotická podívaná.	Častá monotónnost průběhu.
Zdeněk Šámal	2	Má fanoušky.	Je to komerční záležitost.
Milan Šmíd	3	-	Společenským přínosem je pouze zábava.
Jan Jirák	1	-	Nemá co dělat na médiu veřejné služby.
Milan Kruml	5	-	Podobné sportovní přenosy může mít i komerční televize.
Jiří Oberfalzer	0	Má velký ohlas (zejména u mužské populace).	Lze snadno provozovat na komerční bázi.
Ivana Levá	10	Sportovní svátek.	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT mi nechybí.
Olga Zubová	-	Nesleduji, ale vím, že je oblíbený.	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	0	-	Špičkový sport spojený s velkým balíkem reklamy. Nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 23 – Pořad: **Přenos zápasů nejvyšší domácí soutěže v hokeji (ČT)**

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	6	-	-
Jiří Pittermann	-	Uděním třeba maximum bodů, když se bude vysílat na příslušném programu, tedy ČT4. Hrubě narušuje a ochuzuje vysílací schéma okruhu ČT2, tedy službu kulturní menšině.	
Zdeněk Šámal	6	Divácký zájem, vysoká odborná úroveň	Je zkomercializovaný.
Milan Šmíd	3	-	Společenským přínosem je pouze zábava.
Jan Jirák	3-4	-	V nejhorším na médiu veřejné služby být může, ale v zásadě by nemusela.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	0	Má velký ohlas (zejména u mužské populace).	Lze snadno provozovat na komerční bázi.
Ivana Levá	10	Zajímavé.	-
Michal Hašek	10	Hokej disponuje velkou členskou základnou a je velmi populární. Ne každý může chodit na stadion, ČT zprostředkuje širokému okruhu fanoušků sportovní podívanou.	-
Olga Zubová	-	Sportovci by napsali 10, já sleduji sportovní pořady jen výjimečně.	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	0	-	Špičkový sport spojený s velkým balíkem reklamy. Nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	4	-	-

Tabulka 24 – Pořad: **Mistrovství světa ve fotbale (ČT)**

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	9	-	-
Jiří Pittermann	10	Celosvětová událost, sledovaná mnohonásobně větším počtem diváků než pouze příznivci kopané. Prestižní při účasti naší reprezentace - ve smyslu národním.	-
Zdeněk Šámal	6	Divácký zájem, vysoká odborná úroveň.	Je zkomercializovaný.
Milan Šmíd	7	Vychází vstříc veřejnému zájmu. Může být celonárodní záležitostí.	Obvykle však zajímá jen část veřejnosti.
Jan Jirák	3-4/9	Pokud na něm hraje národní tým, tak určitě na médium veřejné služby patří – národní identita.	Pokud na něm národní tým nehraje, je to stejné jako s hokejem – nemuselo by tam být.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	0	Má velký ohlas (zejména u mužské populace).	Lze snadno provozovat na komerční bázi.
Ivana Levá	10	Zajímavé.	-
Michal Hašek	10	Disponuje velkou členskou základnou a je velmi populární. Ne každý může být v místě konání, ČT zprostředkuje širokému okruhu fanoušků sportovní podívanou.	-
Olga Zubová	-	Sportovci by napsali 10, já sleduji sportovní pořady jen výjimečně.	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	0	-	Špičkový sport spojený s velkým balíkem reklamy. Nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	5	-	-

Tabulka 25 – Pořad: **Výměna manželek** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	0	-	-
Jiří Pittermann	0	-	Je to pořad, který je vydáván za něco, čím není.
Zdeněk Šámal	2	Vždycky bude mít diváky.	Ryze komerční žánr i pojetí.
Milan Šmíd	3	Zajímavá reality show – surový pohled na skutečnost, na život.	Především zábava – snaha vyvolávat senzaci, umělé vyvolávání konfliktů.
Jan Jirák	0	-	-
Milan Kruml	2	Mohly by tam být podobné formáty ale v jiném zpracování.	Do média veřejné služby tento formát asi nepatří.
Jiří Oberfalzer	4	Pořad nešel jen po divácky lacině atraktivních konfliktech, ale ukazoval odlišné životní styly a občas přinášel zajímavé podněty pro rodinný život.	Prvoplánově však šlo o reality show.
Ivana Levá	0	-	Neztotožňuji se s pojetím.
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT mi nechybí.
Olga Zubová	0	-	Nepřipadá mi to normální, zejména vzhledem k psychickému dopadu na děti.
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	0	-	Reality show nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	0	-	-

Tabulka 26 – Pořad: **StarDance** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	8	Kultivovaně prezentovaný převzatý formát.	Potenciální vypotřebovatelnost principu soutěže.
Zdeněk Šámal	8	Velmi kultivovaný pořad.	Příliš kočičího zlata kolem.
Milan Šmíd	3	-	Může být kdekoliv.
Jan Jirák	5	Snaha o neotřelost a kvalitu zpracování.	Jednoznačně zábavní pořad, mohl by být i na komerční televizi.
Milan Kruml	6	-	Může to dělat i komerční televize.
Jiří Oberfalzer	4	Kultivovaná soutěž a popularizace klasických a moderních společenských tanců.	Jde spíše o zábavu.
Ivana Levá	10	Příjemné, zábavné, vkusně moderované.	-
Michal Hašek	10	Umět tančit patří k tomu, co by člověk pohybující se ve společnosti jiných lidí měl umět.	-
Olga Zubová	8	Odpočinkový žánr vhodný pro páteční večer.	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	1	-	Reality show nemá v programu média veřejné služby co dělat. Polehčující okolností je propagace tance.
Adolf Jílek	5	-	-

Tabulka 27 – Pořad: **Receptář prima nápadů** (PRIMA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	4	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	6	Divácky vděčný, užitečný zejména chudším.	Prolezlý soukromými zájmy.
Milan Šmíd	7	Dobré rady.	Může být kdekoliv.
Jan Jirák	5	-	Může být kdekoliv, záleží jen na konkrétním typu zpracování.
Milan Kruml	7	ČT má něco podobného, formát je to vyhovující.	-
Jiří Oberfalzer	-	Divácky vděčné, národ kutí a zahradníci.	ČT nepřišla s formátem nebo obsahem, který by neobstál na komerční bázi.
Ivana Levá	10	Velmi vhodné pro určitou část diváků.	-
Michal Hašek	-	Ve vysílání ČT by jistě našel své diváky.	-
Olga Zubová	10	Oslovuje výraznou skupinu venkovského obyvatelstva.	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	6	Pořad pro kutily. Proč ne? Vzdělávání, rady, de facto dnes už pro menšinu.	-
Adolf Jílek	4	-	-

Tabulka 28 – **Pořad VyVolení** (PRIMA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	0	-	-
Jiří Pittermann	0	-	Nepřichází v úvahu pro médium veřejné služby.
Zdeněk Šámal	0	-	Je pro komerční televizi a kdoví, jestli vůbec.
Milan Šmíd	3	-	Formát pro komerční televize.
Jan Jirák	0	-	Neměli by být nikde.
Milan Kruml	0	-	Pro ČT určitě ne!
Jiří Oberfalzer	0	-	Přehlídka prázdnoty a zmarného času.
Ivana Levá	0	-	Neztotožňuji se s pojetím.
Michal Hašek	-	-	Do vysílání ČT nepatří!
Olga Zubová	0	-	Naprosto nic nepřinášející pořad, který ještě navíc může morálně narušit.
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	0	-	Reality show nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	0	-	-

Tabulka 29 - Pořad: **Hodina pravdy** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	2	-	-
Jiří Pittermann	6	Jeden ze zábavních pořadů ČT, který neoslňuje ani neurazí. S malým plus, že je založen na dovednosti účinkujících.	-
Zdeněk Šámal	9	Apeluje na rodinné hodnoty a soudržnost.	Jistá pozlátkovitost.
Milan Šmíd	3	-	Může být kdekoliv. Neliší se formátem od komerčních show.
Jan Jiráček	0	-	Na ČT by neměla být.
Milan Kruml	5	-	-
Jiří Oberfalzer	2	-	Je to ryzí zábava, šlo by i bez koncesionářů.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	8	Kvalitní soutěž a zábava do vysílání ČT patří.	-
Olga Zubová	7	Dobrý soutěžní pořad, který vyzdvihuje důležitost soudržnosti rodinných vztahů.	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	0	-	Reality show nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	4	-	-

Tabulka 30 – Pořad: **Pošta pro tebe** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	2	-	-
Jiří Pittermann	5	Jeden ze zábavních pořadů ČT, který neoslňuje ani neurazí.	Formát je stejně využitelný komerční televizí.
Zdeněk Šámal	3	Občas učiní prostého člověka dojatým a šťastným.	Strašlivý kýč.
Milan Šmíd	7	Lidské příběhy – nejde po senzacích.	-
Jan Jiráček	0	-	Na ČT by neměla být.
Milan Kruml	4	-	-
Jiří Oberfalzer	2	Zajímavé příběhy a dojemná setkání.	Nekomerční přínos není veliký.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	8	Osudy jiných a na jejich základě poučení pro mnohé ostatní.	-
Olga Zubová	3	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	0	-	Reality show nemá v programu média veřejné služby co dělat.
Adolf Jílek	6	-	-

Tabulka 31 – Pořad: **Noc s Andělem** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	9	Pořad vhodný pro sobotní noční čas na ČT2 i pro poměrně rozrůzněné spektrum diváků.	Někdy výkyvy v projevu moderátora.
Zdeněk Šámal	7	Interaktivní, inovátorský, inteligentní.	Větší vývoj by neškodil.
Milan Šmíd	6	Menšinový pořad, který jinde není.	-
Jan Jiráček	7	Klubový pořad na sobotní noc je formát, který na ČT určitě patří.	Již příliš dlouhou dobu stejné provedení, včetně moderátora.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	10	Alternativní žánry, služba pro mladší a střední generaci.	-
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	8	Pro ty, co chodí domů pozdě nebo nemohou spát a leccos je zajímá.	-
Olga Zubová	3	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	6	Hudební formát. Působí nekomerčně. Pro specifického diváka.	-
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 31 – Pořad: **Uvolněte se, prosím** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	7	-	-
Jiří Pittermann	9	Jako ryze autorská talk-show, vycházející, podobně jako ‚Na plovárně s M.E.‘ z výrazné osobnosti, příklad zábavného pořadu vhodného pro ČT.	Občasná redukce prostoru hosta.
Zdeněk Šámal	7	Chytře vedený, kontaktní, ale ne dryáčnický.	Dramaturgická diktatura.
Milan Šmíd	5	-	-
Jan Jiráček	7-8	Pro ČT vhodná forma zábavy na páteční večer. Nesmí se však měnit umístění v programovém schématu.	-
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	2	Zábavné.	Malý nekomerční přínos, nenabízí nic hlubšího.
Ivana Levá	0	-	Nevyvážené, velmi manipulativní.
Michal Hašek	10	Zábava, poučení, nadhled. Vidění lidí z jiného pohledu, chytrost.	-
Olga Zubová	8	Přináší zajímavé rozhovory s nejrůznějšími lidmi, osobnost moderátora hraje významnou roli.	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	3	-	Talk show.
Adolf Jílek	0	-	-

Tabulka 33 – Pořad: **Banánové rybičky** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	2	-	-
Jiří Pittermann	0	-	Ustrnulý pořad bez vývoje.
Zdeněk Šámal	0	-	Žvatlání bez obsahu, kšeft pro tvůrce.
Milan Šmíd	5	-	-
Jan Jirák	0	-	-
Milan Kruml	5	-	-
Jiří Oberfalzer	2	Zábavné.	Malý nekomerční přínos, nenabízí nic hlubšího.
Ivana Levá	10	Nepolitické, zábavné.	-
Michal Hašek	8	Dobrá zábava a vtip.	-
Olga Zubová	4	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	3	-	Talk show.
Adolf Jílek	3	-	-

Tabulka 34 – Pořad: **Všechnopárty** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	2	-	-
Jiří Pittermann	3	Snad jen další galerie známých lidí.	Značně (v komerčních televizích) opotřebované bavičství a rutina.
Zdeněk Šámal	3	Má diváky.	Přílišná estrádnost.
Milan Šmíd	5	-	-
Jan Jirák	0	-	-
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	2	Zábavné.	Malý nekomerční přínos, nenabízí nic hlubšího.
Ivana Levá	0	Neztotožňuji se s pojetím.	-
Michal Hašek	8	Dobrá zábava a vtip.	-
Olga Zubová	-	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	3	-	Talk show.
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 35 – Pořad: **Test národa** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	1	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	4	Divácky vděčný.	Velmi bagatelní obsah.
Milan Šmíd	7	Zasahuje všechny vrstvy obyvatel. Velký zájem veřejnosti.	-
Jan Jirák	5	Kdyby se změnil způsob provedení, mohl by na ČT být.	Může být kdekoliv.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	5	Zábavnou formou přitahuje ke vzdělání a znalostem.	-
Ivana Levá	10	Zábavné.	-
Michal Hašek	-	Možná by do vysílání ČT něco takového patřilo.	-
Olga Zubová	4	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	2	-	Reality show nemá v programu média veřejné služby co dělat. Polehčující okolností je vzdělávací charakter.
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 36 – Pořad: **Maxi Clever** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	-	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	-	-	-
Milan Šmíd	5	-	-
Jan Jiráček	3	-	Formát spíše pro komerční televizi.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	4	Vtipné a zajímavé zprostředkování informací z vědy.	-
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	Možná by do vysílání ČT něco takového patřilo.	-
Olga Zubová	-	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	2	Vzdělávací charakter.	Provedením mi ale připomíná reality show.
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 37 – Pořad: **AZ-kvíz** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	6	Setrvalý divácký zájem v daném vysílacím čase.	Jistá ustrnulost a nesouměřitelnost (někdy až primitivnost) otázek.
Zdeněk Šámal	5	Znalostní soutěž.	Výstup televize ze 70. let 20. stol.
Milan Šmíd	5	-	-
Jan Jirák	7-8	Nezničitelný pořad s relativně stabilní sledovaností. Vědomostní soutěž, která patří na médium veřejné služby.	Již poměrně ustrnulý pořad.
Milan Kruml	7	-	-
Jiří Oberfalzer	3	Jednoduchá forma a levný formát, znalostní test.	-
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	10	Pohotovost, znalosti – těch není nikdy dost.	-
Olga Zubová	10	Vyrovnaný soutěžní pořad.	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	5	Vzdělávací charakter.	-
Adolf Jílek	3	-	-

Tabulka 38 – Pořad: **Medúza** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	5	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	-	-	-
Milan Šmíd	-	-	-
Jan Jirák	2	-	-
Milan Kruml	6	-	-
Jiří Oberfalzer	3	Jeden z mála pořadů pro mládež.	Pouhá hitparáda.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	-
Olga Zubová	5	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	2	Lze si představit s nějakým specifickým zaměřením.	Hitparáda. Komerční záležitost.
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 39 – Pořad: **Eso** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	2	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	3	Oslovuje mladé.	Rozjuchanost.
Milan Šmíd	-	-	-
Jan Jirák	0	-	-
Milan Kruml	6	-	-
Jiří Oberfalzer	3	Jeden z mála pořadů pro mládež.	Pouhá hitparáda.
Ivana Levá	-	-	-
Michal Hašek	-	-	Ve vysílání ČT mi nechybí.
Olga Zubová	5	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	2	Lze si představit s nějakým specifickým zaměřením.	Hitparáda. Komerční záležitost.
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 40 – Pořad: **Kouzelná školka** (ČT)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	8	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	8	Adekvátní obsah pro děti.	Měl by být modernizován.
Milan Šmíd	8	-	Formálně nevynalézavé.
Jan Jirák	6-7	Pořad pro předškolní děti rozhodně patří na médium veřejné služby.	Ztrácí provedením – někdy je možná až příliš upovídáný.
Milan Kruml	8	-	-
Jiří Oberfalzer	10	Pestré, zábavné a naučné. Uspěla jako vhodná součást výchovy.	-
Ivana Levá	10	Děťmi velmi oblíbené, poučné, zábavné.	-
Michal Hašek	9	Všechny malé děti chtějí mít ‚svou‘ televizi.	-
Olga Zubová	6	-	-
Milan Bureš	10	-	-
Jan Jakob	10	Výchova dětí.	-
Adolf Jílek	-	-	-

Tabulka 41 – Pořad: **Teletubies** (NOVA)

Respondent	Body	Čím zabodoval	Čím body ztratil
Ivo Mathé	7	-	-
Jiří Pittermann	-	-	-
Zdeněk Šámal	9	Je umění udělat něco stravitelného pro nejmenší děti.	Ne zcela oslovuje cílovou skupinu.
Milan Šmíd	5	-	-
Jan Jirák	5	-	Může být kdekoliv.
Milan Kruml	7	-	-
Jiří Oberfalzer	4	Nová forma, dobře oslovená cílová skupina.	-
Ivana Levá	10	Děťmi velmi oblíbené, poučné, zábavné.	-
Michal Hašek	-	-	Není možné vymyslet něco jiného?
Olga Zubová	3	-	-
Milan Bureš	-	-	-
Jan Jakob	5	-	Nikdy jsem to neviděl. Postavičky ale působí přitrouble.
Adolf Jílek	-	-	-

3.4.1 Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu C. dotazníku

Bodování jednotlivých pořadů v tabulkách č. 8 až č. 41 přináší dva důležité výsledky. V první řadě je skrz slovní vysvětlivky možné nahlédnout do subjektivních hodnotících kritérií jednotlivých respondentů a lépe tak porozumět jejich náhledu na interpretaci pojmu ‚médiu veřejné služby.‘

Druhý výsledek, tedy bodové ohodnocení pořadů, není v tuto chvíli konečný a je potřeba ho interpretovat tak, jak byl bodovací test připravovaný a zamýšlený.

Respondenti měli k dispozici desetibodovou škálu. Ta jim byla nabídnuta v takové šíři proto, aby byli podvědomě nuceni k důkladnějšímu zvažování přidělených bodů. Užší škála by mohla svádět k jednoduchému a rychlému dělení pouze na dvě skupiny (veřejnoprávní - neveřejnoprávní) bez důkladnějšího přemýšlení a posuzování.

Škála bodů od 0 do 10 je ale zároveň natolik široká, že každý respondent mohl nuance, které vnímá u jednotlivých pořadů, promítat do tohoto hodnocení rozdílně a srovnávání tohoto hodnocení od jednotlivých respondentů by bylo značně zkreslující. Jen stěží lze porovnávat, zda například osm bodů, které udělili dva rozdílní respondenti totožnému pořadu, mělo stejnou váhu pro každého z nich. Nebo pro jednoho z nich znamená osm bodů, že pořad je ‚naprosto‘ vhodný pro médium veřejné služby a druhý respondent vnímá osmibodové ohodnocení tak, že je pořad ‚spíše‘ vhodný?

Z nabízené desetibodové škály je tedy zapotřebí si nejprve vzít její skrytý a respondentům předem neprozrazený efekt (přinutit k přemýšlení a pečlivějšímu zvažování bodů) a nyní, ve druhém kroku, její nepřesnost (danou skutečně subjektivním a žádnou metodikou nepodloženým vnímáním rozdílů například mezi sedmi a osmi body) eliminovat. Eliminace v tomto případě znamená jednoduše roztrždit hodnocené pořady na tři skupiny:

- pořady vhodné pro vysílání v médiu veřejné služby,
- pořady nevhodné,
- pořady, u nichž nelze nalézt ve vzorku respondentů jednoznačnou shodu.

Pro celkový souhrn a náhled na problematiku jednoznačného rozdělení pořadů na vhodné a nevhodné pro médium veřejné služby jsem tedy použila mnohem jednodušší princip. Celá škála bodů je rozdělena na dvě poloviny. Pokud respondent přidělil

danému pořadu šest a více bodů, je tento pořad chápán jako vhodný pro médium veřejné služby. Dostal-li pořad pět a méně bodů, má se za to, že podle respondenta je tento pořad pro médium veřejné služby nevhodný.

V souhrnné tabulce hodnocení pořadů č. 42 jsou uvedeny součty, kolikrát celkem byl daný pořad označen za vhodný a kolikrát za nevhodný. Pro přesnost je v tabulce i sloupec uvádějící, kolikrát pořad nebyl ohodnocen (například z důvodu, že jej respondent nezná.) ‚Míra veřejnoprávnosti‘, uvedená jako poslední sloupec tabulky, je hodnota rozdílu mezi tím, kolik respondentů označilo pořad za vhodný (hodnocený více než pěti body) a kolik za nevhodný (hodnocený pěti a méně body). Pokud tedy některý pořad získal hodnocení nad pět bodů celkem od 8 respondentů a pěti a méně body ho hodnotili 2 respondenti, je ‚míra veřejnoprávnosti‘ takového pořadu $+6$ ($8 - 2 = +6$). Pokud je hodnocení pořadu opačné, tedy pouze 2 respondenti jej označují za pořad vhodný a 8 respondentů za pořad nevhodný pro médium veřejné služby, je ‚míra veřejnoprávnosti‘ takového pořadu -6 ($2 - 8 = -6$). Pořady jsou v tabulce seřazeny od těch, které dosáhly nejvyšší ‚míry veřejnoprávnosti‘ (tedy nejvyšších kladných čísel) po ty, které dosáhly nejnižší ‚míry veřejnoprávnosti‘ (tedy nejnižších záporných čísel). Z takto sestavené osy je možné jednoznačně vyčíst, jaké pořady jsou hodnoceny nejlépe a jaké naopak nejhůře.

Tabulka 42 – Souhrnný přehled hodnocení vybraných pořadů

Televizní pořad	Více než pět bodů (kolikrát)	Pět a méně bodů (kolikrát)	Bez hodnocení (kolikrát)	Míra veřejnoprávnosti
Události, komentáře (ČT)	13	-	-	+13
Reportéři ČT (ČT)	13	-	-	+13
Kouzelná školka (ČT)	11	-	2	+11
Otázky Václava Moravce (ČT)	11	1	1	+10
Občanské judo (NOVA)	10	-	3	+10
Černé ovce (ČT)	10	1	2	+9
Dobré ráno (ČT)	9	1	3	+8
Noc s Andělem (ČT)	8	2	3	+6
Na vlastní oči (NOVA)	8	2	3	+6
168 hodin (ČT)	8	4	1	+4
Mistrovství světa ve fotbale (ČT)	8	4	1	+4
Receptář prima nápadů (PRIMA)	7	3	3	+4
Nedělní partie (PRIMA)	7	3	3	+4
Krásný ztráty (ČT)	8	5	-	+3
Uvolněte se, prosím (ČT)	7	5	1	+2
Odpolední televizní noviny (NOVA)	6	4	3	+2
Svět 2008 (PRIMA)	4	2	7	+2
Přenos zápasů nejvyšší domácí soutěže v hokeji (ČT)	6	5	2	+1
Snídaně s Novou (NOVA)	5	4	4	+1
StarDance (ČT)	6	6	1	0
AZ-kvíz (ČT)	6	6	1	0
Teletubies (NOVA)	4	5	4	-1
Hodina pravdy (ČT)	4	7	2	-3
Test národa (NOVA)	3	6	4	-3
Maxi Clever (NOVA)	1	4	8	-3
Medúza (ČT)	1	5	7	-4
Pošta pro tebe (ČT)	3	8	2	-5
Autosalon (PRIMA)	1	6	6	-5
Eso (NOVA)	1	6	6	-5
Všechnopárty (ČT)	2	8	3	-6
Formule 1 (NOVA)	2	8	3	-6
Banánové rybičky (ČT)	2	10	1	-8
Výměna manželek (NOVA)	-	11	2	-11
VyVolení (PRIMA)	-	11	2	-11

Z uvedené tabulky vyplývá, že respondenti se víceméně shodli na dvou extrémech – vysloveně vhodných a zároveň naprosto nevhodných pořadech pro médium veřejné služby. Poměrně široké pole pořadů je však takových, kde je hodnocení respondentů velmi rozkolísané. Mezi všemi čtyřiatřiceti vybranými pořady je celkem 17 takových, kde o jejich zařazení do skupiny vhodný-nevhodný rozhodla odpověď méně než třetiny všech respondentů, tedy nejvýše čtyř. Jsou to pořady s ‚mírou veřejnoprávnosti‘ od +4 do -4. Jak již bylo zmíněno, smyslem tohoto oddílu bylo zjistit, zda můžeme jednoznačně rozdělit pořady na vhodné a nevhodné pro médium veřejné služby. A u takových pořadů, kde výsledek rozhodly pouze hlasy čtyř lidí z celkem třinácti dotazovaných, nelze zařazení do skupiny ‚veřejnoprávní‘ či ‚neveřejnoprávní‘ považovat za jednoznačný nebo silně většinový názor.

Polovina pořadů ze všech vybraných se tedy pohybuje v tomto poli nejasně a nejednoznačně zařaditelných. Z celkem třiceti čtyřech pořadů je to poměrně velké množství. Lze předpokládat, že pokud by bylo pro dotazování vybráno třeba sto různých pořadů, procento těchto ne zcela jednoznačně zařaditelných, se bude zřejmě zvyšovat. V celém programu České televize se pak pravděpodobně vyskytuje velké množství pořadů, které nelze takto jednoznačně určit.

Vyhodnocení oddílu C. dotazníku však ukazuje i další zajímavé výsledky. Mezi všemi vybranými pořady se vyskytují dva pořady, jejichž ‚míra veřejnoprávnosti‘ vychází podle zvolené metody vyhodnocení velmi nízká. Jsou to pořady ‚VyVolení‘ a ‚Výměna manželek‘. První jmenovaný pořad získal celkem od deseti respondentů nulový počet bodů, od jednoho respondenta tři body. Druhý jmenovaný pořad získal nulový počet bodů sedmkrát, od čtyřech respondentů potom získal velmi nízký počet bodů – nejvíce čtyři. Oba pořady jsou tedy podle odpovědí respondentů hodnoceny zcela a jednoznačně záporně. Naprostá většina respondentů oběma pořadům přidělila zcela nejnižší možný počet bodů.

Oproti tomu mezi pořady, které podle vypočtené hodnoty ‚míra veřejnoprávnosti‘ vychází z průzkumu jako pořady velmi vhodné pro médium veřejné služby, se nenachází žádný, který by získal nejvyšší počet bodů tolikrát, jako předchozí dva jmenované pořady získaly nulu. Nejlépe hodnocenými pořady jsou podle ukazatele ‚míra veřejnoprávnosti‘ ‚Události, komentáře‘ a ‚Reportéři ČT‘. Při pohledu do tabulky č. 42 je však patrné, že nejvyšší možnou hodnotu, tedy deset bodů, obdržely ‚Události, komentáře‘ pouze pětkrát. Tedy ani ne od poloviny všech respondentů. Všichni

respondenti tento pořad sice hodnotí v horní polovině bodové škály, ale zároveň k němu naprostá většina z nich má připomínky a výtky. Velmi podobné je to s druhým pořadem, který z průzkumu vychází jako vysoce ‚veřejnoprávní‘ pořad, a to Reportéři ČT v tabulce č. 14. Ti získali od respondentů maximální počet bodů pouze čtyřikrát, zbytek hodnocení se sice opět pohybuje v horní polovině bodové škály, ale opět s určitými výhradami a připomínkami ke kvalitě pořadu.

Kdyby vybuchla atomová puma,

v celé
České
republice
zbyla
jediná
televize
a někdo
ji pustil,
tak tam
poběží
AZ kvíz.
To je
nezničitelný
pořad.

Jan Jirák
FSV UK

Respondenti se tedy snáz shodli na negativním vymezení programu České televize, tedy na tom, jaké pořady by určitě vysílat neměla. Pozitivní vymezení, tedy určení toho, co je pro médium veřejné služby vhodné bez jakýchkoliv připomínek a výhrad, však není podle průzkumu tak jednoznačné. I k vysoce kladně hodnoceným pořadům mají téměř všichni respondenti výhrady.

Jak dále ukazuje souhrnná tabulka č. 42, někdy používané povrchní členění pořadů na ‚komerční‘ a ‚nekomerční‘ či ‚veřejnoprávní‘ nemá příliš své opodstatnění. Mezi pořady s vysokou ‚mírou veřejnoprávnosti‘ se na základě odpovědí respondentů objevily i některé pořady komerčních televizí. Mnohem smysluplnější se tak zdá členění na typy pořadů a sestavování programu média veřejné služby podle těchto typů. V první polovině tabulky č. 42 jsou především pořady zpravodajsko-publicistické a jeden pořad dětský. Ve střední části jsou již i sportovní pořady a některé zábavní. Avšak naprostá většina zábavních pořadů, ať už z programu České televize nebo komerčních televizí, je umístěna až ve spodní části tabulky. Výroba a vysílání zábavních pořadů je uvedeno v Zákoně o ČT jako jeden z úkolů České televize. Většina respondentů tomuto typu pořadů také přidělila poměrně velký prostor ve vysílání, jak je patrné ve vyhodnocení předchozího oddílu B., ve kterém respondenti přidělovali procentuální vymezení jednotlivým typům pořadů. Přesto souhrnná tabulka č. 42 ukázala, že většina zástupců třech profesních skupin považuje tyto pořady až za druhořadou povinnost České televize. Pořadů, které je možno přiřadit do skupiny ‚zábavní‘ bylo přitom záměrně do dotazníku vybráno poměrně velké množství, a to v provedení různých formátů. A ačkoliv se většinou ve veřejné diskusi i v odpovědích zástupců profesních skupin na předchozí otázku dotazníku objevuje apel na kvalitu zábavních pořadů vysílaných médii veřejné služby, ukazuje se, že pravděpodobně zábavní pořady jako takové a v jakékoliv kvalitě nejsou tím, co od České televize zástupci tří profesních skupin očekávají (byť jí to jako jednu z taxativně vymezených povinností přikazuje zákon).

Z celého oddílu C. dotazníku a jeho vyhodnocení především vyplývá, že hodnocení vysílání média veřejné služby na základě jednotlivých pořadů je víceméně nesmyslné. Shodnout se totiž na tom, které pořady jednoznačně mají být ve vysílání média veřejné služby a které nikoliv, je prakticky nemožné. Taková obecná shoda je možná pouze u několika málo vybraných pořadů. A navíc pouze těch, které obsazují extrémní opozitní místa na škále vhodný-nevhodný. A i k pořadům, které by byly obecně uznávány jako vhodné pro médium veřejné služby, bude mít pravděpodobně vždy

každý divák, každý profesionál, mediální teoretik i politik nějaké výhrady a za něco tento pořad bude kritizovat. Pořady nelze jednoznačně rozdělit na ‚veřejnoprávní‘ a ‚neveřejnoprávní‘. Existuje pouze určité procento takových pořadů, u kterých lze předpokládat jakousi obecnější shodu více lidí na tom, zda pořad je či není vhodný pro médium veřejné služby. Dále je však velké množství takových pořadů, u kterých není hodnocení ani zdaleka tak jasné, shodu nelze nalézt tak snadno, názory jednotlivých osob na takový pořad mohou být velmi rozkolísané v závislosti na individuálním vkusu toho, kdo pořad hodnotí.

3.5 *Vyhodnocení oddílu D. dotazníku*

Znění zadání tohoto oddílu bylo následující:

Vyjádřete v procentech, jaký maximální **podíl na vysílání** z celkového vysílání televize veřejné služby, by podle vás mohly mít pořady hodnocené vámi v předchozím oddíle **body od 0 do 5**? Kolik procent vysílacího času byste takovým pořadům maximálně přidělil/a, pokud vůbec nějaký?

Tato odpověď by měla především vyjádřit, zda podle vašeho názoru musí médium veřejné služby vysílat pouze a výlučně ty pořady, které jsou naprosto vhodné a bezchybné nebo zda může mít určité procento vysílání o něco nižší kvalitu nebo se mohou ve vysílání televize veřejné služby například i zkusit nové formáty, u kterých není dopředu jisté, že budou hodnoceny jako naprosto vhodné pro médium veřejné služby.

3.5.1 *Odpovědi profesionálů*

Ivo Mathé:

„Já jsem hodnotil body od 0 do 5 především takové ty klasické zábavní pořady, když se tak podívám zpět do toho dotazníku. A pak

tedy ještě některé další. Ale tedy takovým pořadům bych dal ve vysílání prostor maximálně do 5 %.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- 5 % vysílání pro pořady hodnocené body 0 až 5.
- Týká se to především klasických zábavních pořadů - většinou právě ty byly hodnoceny takto nízkým počtem bodů.

Jiří Pittermann:

„Jak plyne z předchozího, nejsem přítelem vyjadřování v procentech, navíc jsou tu rozdíly mezi kvalitou vysílacích časů v průběhu dne. Pořady, které hodnotím od 5 bodů níže, by podle mého soudu ČT vysílat neměla nebo nemusela, byť je třeba dosud vysílat. Žádný z takto hodnocených pořadů nepovažuji totiž za ‚experiment‘. Pěstovat cílevědomě a s rozvahou experiment jako hledání nových formátů a obsahů a podporovat tím invenci Česká televize má a musí. Vycházím z toho, že povinností veřejného vysílání je nekonečná invence a zejména vědomí toho, že cokoliv může být odcizeno, jakýkoliv nápad může být odcizen.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Pořady hodnocené pěti a méně body by Česká televize nemusela vysílat vůbec – není to experiment.
- Česká televize ovšem musí cílevědomě a s rozvahou experimentovat a hledat nové formáty a obsahy, podporovat tím invenci.

Když se podíváte na ty zprávy, tak jsou málem
o lyžujících veverkách - samozřejmě
řeceno s nadsázkou.

Zdeněk Šámal
bývalý ředitel zpravodajství ČT

Zdeněk Šámal:

„Řekněme, že desetiprocentní ztrátovost by měla být omluvitelná. A patnáctiprocentní by se měla dát snést. Takže bych ten prostor pro jakýsi experiment nechal maximálně 15 % vysílání. Ale je to opravdu o modernosti formy. My se často srovnáváme s BBC, ale když jsem se vloni v zimě v deset podíval na BBC v Británii, na to co oni vysílají v deset, tak jsem si říkal: my kdybychom čtvrtinu předvedli na zpravodajské relaci toho, co dělají oni, tak nás druhý den roztrhají.

Tam moderátoři předvádějící prostocviky, elektronicky trimují do záběrů, zpomalují obrázky a podobně. To, co mi ve zpravodajství vůbec neděláme, tak oni používají běžně. Takže forma se vyvíjí a i ty televize, které se považují za kredit veřejnoprávnosti, samozřejmě na prvním místě BBC a pak dlouho nic, se tu formu snaží inovovat. Koneckonců, podívejte se na Robina Honda. Já jsem velký fanoušek historie a hoodovské legendy mám velmi rád. Jejich britské zpracování bylo vždy špičkové. Ale to nové zpracování je už také úplně jiné. To je show. To jsou moderní Britové v historizujících kostýmech a s Robinem Hoodem, tak jak já ho znám, to nemá vůbec nic společného. A v tom zpravodajství je to stejné. Ta BBC se zkrátka přizpůsobuje vkusu diváků. Ale nejen s Robinem. Vraťme se k těm zprávám. Oni začali zhruba před rokem vyrábět takové minutové zpravodajské přehledy, protože pochopili, že mladí lidé nejsou zvědaví na to, že se v sedm hodin mají dívat na nějaké dlouhé zprávy, které jim programový ředitel naordinoval právě na tu sedmou hodinu. Zároveň však ta televize chce lidem ty informace poskytnout. Když se podíváte na ty zprávy, tak jsou málem o lyžujících veverkách – samozřejmě řečeno s nadsázkou. Ale je to právě styl pro mladé lidi. Kdyby něco takového vysílala ČT, bude ji řada lidí velmi ostře kritizovat.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- 15 % vysílání pro experiment a ‚ztrátovost‘ – tedy méně kvalitní pořady.

- Záleží na modernosti formy a vnímání této modernosti danou společností, ve které televize vysílá.

Všichni profesionálové se shodují na tom, že médium veřejné služby by mělo mít nárok experimentovat a zkoušet nové formáty pořadů. Jiří Pittermann ovšem nepovažuje za experiment takové pořady, které ohodnotil méně než pěti body a takové pořady by podle jeho názoru neměla Česká televize vysílat vůbec. Zbývající dva zástupci této profesní skupiny však tolerují i takto nízce hodnocené pořady ve vysílání České televize. Liší se ovšem v uvedeném procentu, nejvíce tolerantní je k těmto pořadům Zdeněk Šámal. Ten by na experiment a méně kvalitní pořady vyhradil až 15 % vysílání. Ivo Mathé by méně kvalitním a méně ‚veřejnoprávním‘ pořadům (většinou jsou to podle jeho hodnocení klasické zábavní pořady) věnoval pouze 5 % vysílání.

3.5.2 Odpovědi mediálních teoretiků

Milan Šmíd:

„Ta televize určitě má nárok nějak experimentovat a zkoušet. A dokonce by to i měla dělat. Možná bych jí tu možnost nechal až v takových 40 %. Ale počítám do toho jednak experimentování a jednak i ty pořady, například některé ty zábavní, které jsem právě hodnotil nízce – tedy různé talk show a infotainment. Například těch talk show máte v dnešní době obrovské množství. Je to oblíbené a jejich výroba je navíc laciná. Vždyť máte talk show Krásný ztráty, ještě donedávna Banánové rybičky a Manéž Bolka Polívky, Všechnopárty, Uvolněte se, prosím a ještě některé další by se našly. Ačkoliv je to však zábava, tak to v té televizi v určitém procentu být může. Víc jak 40 % bych ale dohromady na nějaké experimentování a zároveň na podobné pořady, tedy obodované od 0 do 5 bodů, nedal. Víc už určitě ne.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- 40 % vysílání na experimentování a zkoušení nových pořadů a zároveň na pořady hodnocené od 0 do 5 bodů (převážně zábavní pořady).
- Česká televize má určitě nárok na experimentování.

Jan Jiráček:

„Já si myslím, že testovat ta televize musí. A to od zpravodajství až po zábavu, takže by tomu testování mělo být věnováno i poměrně dost prostoru. Já bych řekl takových 15-20 %. Ale s výhradou, že tím myslím jenom pořady, kterým jsem dal 5 bodů a výše. To znamená, že mohou být kdekoliv - na médiu veřejné služby i na komerční televizi. Tam, kde jsem dával čtyři body a méně, o takových pořadech si myslím, že tam nemají co dělat.“

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráčka:

- 15-20 % vysílání na experimentování, testování a pořady hodnocené pěti body.
- Pořady hodnocené čtyřmi a méně body nemají ve vysílání média veřejné služby co dělat.
- Televize veřejné služby musí testovat od zpravodajství až po zábavu.

Milan Kruml:

„Já si myslím, že by to mohlo být maximálně 20 %. Je to zdánlivě hodně. Ale na druhou stranu, ta televize musí mít prostor na to, aby zkoušela a testovala. Nemůžete u každého pořadu stoprocentně vědět, že teď se vám to povedlo a tohle je ta veřejná služba, diváci budou spokojeni a je to skvělé. To ani není možné, to se musí vyvíjet. Jenom si vezměme, že i z nějakého na první pohled bulvárního

tématu lze vytáhnout něco, co bude mít velkou hodnotu. Jsou zkrátka věci, které se vyvíjejí a pracuje se na nich. A musí být čas na to, aby se ukázala jejich životnost nebo neživotnost. Vždyť ta koncepce pořadu se dá změnit i několikrát během jedné sezóny. Ta televize veřejné služby musí mít prostor zkoušet. Od toho tady i je. Je to i jakási laboratoř, kterou si komerční televize nemohou dovolit. Všechno, co veřejná televize vyzkouší a ukáže se jako slepá ulička, tak pro komerční sektor je to důležité zjištění. A platí to i naopak. Když něco vyzkouší a ukáže se to jaké dobré, tak se ty komerční televize chovají celkem logicky – je to skvělé, lidi to chtějí, my to tedy chceme také. Buď to koupíme anebo si to uděláme sami. Tohle je jeden z důležitých úkolů televize veřejné služby v tom duálním systému. Alespoň v zahraničí to takto funguje. Experimentování a metoda zkoušek a omylů je vlastně něco, co je výsostně její. Ta veřejná služba spočívá určitým způsobem i v tom, že ovlivňuje celou tu branži, dává jí nějaký impuls, nastavujete standardy, kterými se řídí. A ty impulsy by měla dávat takovým směrem, jakým si myslí, že ta společnost očekává, že by se ten trh měl vyvíjet. K tomu slouží jednak regulační orgány, ale vedle toho i sama ta média mají mít zájem na tom, aby sice vydělávala, ale zároveň požívala i určitou prestiž. A zrovna tedy pro Českou televizi je prestiž asi důležitější než sledovanost. A měla by být.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- 20 % vysílání na experimentování, zkoušení nových pořadů a méně kvalitní pořady.
- Pro médium veřejné služby je experimentování jednou z nejdůležitějších povinností oproti komerčním televizím, které si experimentování nemohou dovolit.

Názor mediálních teoretiků se shoduje v tom, že televize veřejné služby má právo a nárok na experimentování a testování například nových pořadů. Zároveň má právo i vysílat méně kvalitní a méně ‚veřejnoprávní‘ pořady. Zástupci této profesní skupiny se

však neshodují v konkrétním procentu, které by této oblasti věnovali v celkovém objemu vysílání. Nejnižší uvedená hranice je 15 %, nejvyšší je 40 %..

3.5.3 Odpovědi politiků

Jiří Oberfalzer:

„Myslím si, že je určitě přijatelné, aby nějaké procento takových pořadů mohlo i na médiu veřejné služby být. Já bych si představoval, že by to mohla být tak čtvrtina vysílání, tedy 25 %. Ta televize musí mít i formáty a pořady, kterými přitáhne i jiného diváka než toho, který prahne po vzdělání.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Oberfalzera:

- 25 % vysílání pro méně hodnotné a kvalitní pořady hodnocené od 0 do 5 bodů

Odpovědi politiků elektronickou formou:

Tabulka 43 – Podíl pořadů hodnocených od 0 do 5 bodů na vysílání ČT

Respondent	Počet procent	Poznámka
Ivana Levá	10 %	-
Michal Hašek	2 %	-
Olga Zubová	10 %	-
Milan Bureš	5 %	-
Jan Jakob	20 %	-
Adolf Jílek	-	-

Politici se jednoznačně shodují na tom, že Česká televize má právo experimentovat, zkoušet nové pořady a vysílat pořady méně hodnotné nebo méně kvalitní.

U jednotlivých politiků se však poměrně výrazně liší vymezení prostoru, který by této oblasti věnovali. Nejnižší uvedený prostor jsou 2 % vysílání a nejvyšší 25 % vysílání.

3.5.4 Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu D. dotazníku

Smyslem tohoto oddílu bylo zjistit, zda podle názoru jednotlivých profesních skupin musí být sestaven program České televize pouze a výlučně z pořadů vybraných jako pořady vhodné pro médium veřejné služby nebo zda má také médium veřejné služby nárok na určité procento experimentu, testování nových pořadů i vysílání pořadů méně hodnotných a méně kvalitních. Až na senátora Adolfa Jílka, který otázku nezodpověděl, přiznávají všichni respondenti ze všech tří profesních skupin České televizi právo na experimentování a zkoušení nových pořadů. A kromě Jiřího Pittermanna přiznávají všichni ostatní, kteří otázku zodpověděli, České televizi také nárok na vysílání určitého procenta níže hodnocených pořadů, tedy obodovaných od 0 do 5. Jan Jiráček tuto možnost vztahuje pouze k pořadům, kterým přidělil pět bodů.

Výše podílu uvedeného jednotlivými respondenty jako prostor, který může Česká televize věnovat experimentování a zkoušení nových formátů, se velmi liší. Podstatným výsledkem tohoto oddílu však je skutečnost, že respondenti takové právo České televizi v určitém rozsahu vůbec dávají. Z toho vyplývá, že kritika České televize za to, že některé její pořady nejsou dostatečně ‚veřejnoprávní‘ nebo dostatečně kvalitní je lichá. Takové výtky mají své opodstatnění pouze v případě, že jejich znění je položeno tak, že Česká televize vysílá ‚neveřejnoprávních‘ pořadů příliš velké množství. Avšak stále není stanoveno, co je příliš a jaké procento takových pořadů je ještě v mezích. A stanovení takového procenta je pravděpodobně nemožné, protože jak vyplývá z vyhodnocení předcházejícího oddílu, existuje jen málo pořadů, u kterých lze jednoznačně nebo s převahou většinového názoru říci, zda jsou dostatečně vhodné pro médium veřejné služby či naopak. A za druhé se ani na velikosti daného prostoru pro málo ‚veřejnoprávních‘ pořadů pravděpodobně nelze shodnout. Interval, který dávají odpovědi respondentů v oddíle D. dotazníku je velmi široký. Nejnižší uvedenou hranicí jsou dvě procenta, nejvyšší uvedená hranice je 40%.

3.6 Vyhodnocení oddílu E. dotazníku

Znění otázek v zadání tohoto oddílu bylo následující:

- 1) Jaký máte názor na vysílání reklamních spotů na médiu veřejné služby? Má/může podle vás Česká televize jako médium veřejné služby vysílat reklamu či nikoliv?
- 2) Pokud podle vašeho názoru má či může ČT vysílat reklamní spoty, má být omezeno nejvyšší možné procento? A kolik procent reklamy byste povolil/a vy osobně ve vysílání ČT?
- 3) Pokud jste zastáncem určitého omezení reklamy ve vysílání ČT nebo jejího úplného zákazu, kde by podle vašeho názoru mělo být toto omezení nebo zákaz zakotveno? V jakém dokumentu? Přímo v Zákoně o České televizi nebo v interním předpisu České televize nebo kde jinde?

3.6.1 Odpovědi profesionálů

Ivo Mathé:

„Smíšené financování média veřejné služby je důležité. Přeci jenom je to jakýsi polštář před ovládním televizních poplatků politiky. Jakmile to mají pouze oni v rukou, tak hrozí to, co se stalo - že vlastně po dobu několika let nebyl poplatek vůbec zvýšen a inflace přitom byla razantní. Čili je potřeba vytvářet alternativní příjem. A kromě toho, že může mít ta televize komerční příjmy z výroby na zakázku, pronájmu zařízení a kapacit, což také dělá, tak nejvíce vydělá na vysílání reklamy. Z toho důvodu bych v žádném případě nebyl pro její anulování.

Já si dokážu představit, jak je ta reklama rušivá. Ale když je jí rozumné množství a rozumně propagovaná, tak absolutně nemůže vadit. Uvědomme si, že to jedno procento je při součtu dvou okruhů 28 minut. 14 minut za jeden čtyřadvacetihodinový okruh. Když to

rozdělíme rozumně a víme, že stejně můžeme dát za hodinu maximálně šest minut, tak odvysíláte třeba čtyři šestiminutové bloky. A to je všechno! Při tomto množství ta reklama nemůže rušit. Pokud bychom to neslučovali a dodržovali tedy jen těch 14 minut na jeden kanál, tak už je to úplně bezbolestné. To už nemůže vůbec nikoho rušit, ale zároveň je ten příjem zajímavý. Takže já bych proti reklamě určitě nebyl. I když jsou samozřejmě ve světě stanice jako Norsko, BBC a podobně, kde reklamu nemají vůbec. Ale jak vidíte, tak BBC, které vysílá mimo teritorium, BBC World, tak tam už reklama je. Tak důležitý je to příjem.

Navíc při anulaci reklamy na České televizi by se vytlačili některé programy, které jsou prospěšné veřejnosti – například mistrovství ve fotbale nebo liga mistrů. To jsou programy vysloveně vázané na reklamu, prodávají se v balíku s tou reklamou. Kdyby se reklama zakázala, tyto programy by se nevysílaly a diváci by o ně přišli. Myslím, že takto je to třeba ve Finsku, kdy kolem sportovních pořadů je související reklama dovolena, přestože jinak se vysílat nesmí.

Mě osobně více dneska ruší sponzoring, protože jeho hranice se hodně uvolnily. V podstatě každý sponzorský vzkaz je dnes malou reklamou. Už to není pouhý vzkaz, že nějaká firma sponzoruje pořad – „Tento pořad vám přináší pivovar Staropramen“ – ale je to často přímo reklama na nějaký konkrétní výrobek, ty původní hranice sponzoringu to už dost často překračuje. Takže pokud se budeme tedy bavit o reklamě a jejím zákazu nebo podobně, nejdříve by se mělo toto vyčistit a zase zpět rozdělit, co je tedy sponzorství a co už je reklama.

Mírné vysílání reklamy v mezích zákona však určitě nemůže škodit. A kromě omezení v samotném zákoně musí existovat ještě další kritéria, spíš tedy interní, aby například kolem dětských pořadů nebyla reklama zacílená na dětského diváka a podobné věci. To už by ale měla umět ta televize vymezit sama.“

Bodový souhrn odpovědi Iva Mathé:

- Reklama je pro Českou televizi významným příjmem a zároveň zčásti ochranným polštářem před vlivem politiků.
- Ve výši jednoho procenta nemůže reklama ve vysílání nikoho příliš rušit a měla by tam z důvodu zajímavého příjmu zůstat.
- Měl by se znovu lépe oddělit sponzoring od reklamy.
- Omezení reklamy by mělo být zakotveno jak v zákoně, tak v dalších interních dokumentech, kde by si kritéria a podmínky vysílání vymezovala již Česká televize sama.

Jiří Pittermann:

„Dnes už je reklama celkem běžná věc, ale pro mě je stále nejdůležitějším principem to, že ta televize nesmí být na reklamě závislá. Teprve potom je možné naplňovat ten smysl televize veřejné služby, totiž, že ona má dělat něco pro druhé. A já bych byl rád, kdyby Česká televize měla dostatek prostředků na to, aby plnila programově svojí povinnost a své poslání a nemusela být závislá na reklamě. Aby se nemuselo vykazovat, kolik se na který pořad dívá lidí a podobné věci. Pro mě je podstatné, kolik se dívá lidí, kterým ten pořad něco přináší. Já si prostě umím představit, že si lidé platí veřejnou televizi sami a zároveň, že by byla financována i formou grantů od státu na základě toho, co dělá. Zároveň by mohly být nějaké granty i od soukromníku, třeba u regionálního vysílání. Pro mě by zkrátka byla ideální Česká televize bez reklamy. Kdybych měl ale rozhodnout, nejspíš by to záleželo na detailní analýze hospodaření ČT a poměření výsledků a programové koncepce s posláním České televize jako služby veřejnosti. Omezení nebo zákaz může být zakotveno v zákoně či rovnocenném dokumentu.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Pittermanna:

- Ideální by byla Česká televize bez reklamy.
- Zákaz může být zakotven v zákoně nebo rovnocenném dokumentu.

Zdeněk Šámal:

„Na médiu veřejné služby by reklama neměla být vůbec. Tento zákaz by mohl být zakotven třeba přímo v zákoně.“

Bodový souhrn odpovědi Zdeňka Šámala:

- Reklama by neměla na České televizi být vůbec.
- Zákaz může být zakotven v zákoně.

Profesionálové se zcela neshodují v názoru na vysílání reklamy médii veřejné služby. Podle dvou zástupců této profesní skupiny by Česká televize neměla vysílat reklamu. Ivo Mathé je naopak proti jejímu anulování a České televizi by reklamu ponechal. Především z toho důvodu, že slouží jako ochranný polštář před vlivem politiků a jejich ovládnutím financí České televize.

3.6.2 Odpovědi mediálních teoretiků

Milan Šmíd:

„Je to určitý kompromis. Reklama na médium veřejné služby v zásadě nepatří, ale ona vlastně šetří divákům poplatků. Když

budeme mít reklamu, nemusí být tak vysoký poplatek. Když se podíváte na Evropu tam, kde není reklama, se platí podstatně víc. Takže já ji akceptuji jako určitou nezbytnou nutnost, speciálně u malých trhů jako jsme my, to znamená, že tady není tolik koncesionářů. Co mně osobně spíše vadí, a prohlašuji to i veřejně, je teleshopping. Ten mi vadí, protože jestliže smyslem média veřejné služby je šíření nějakého kvalitního programu, tak připustím, že část toho času subjekt může prodat, aby si vydělal na reklamě. Ale podle mého názoru výrazně snižuje image svého programu, jestliže vysílá reklamy na nějaké nekvalitní zmetky, jako v teleshoppingu. Už jsem to několikrát zmiňoval i ještě bývalým ředitelům, ale vždycky se bránili tím, že to vydělá velké peníze. Je pravda, že dnes je teleshopping uváděn alespoň v méně sledovaných časech – noční, večerní či dopolední hodiny. Ale tu image té stanice to kazí, neměl by tam být.

Omezení reklamy má co dělat s vyvážeností duálního systému vysílání. Veřejnoprávní stanice by neměla být tak silná, aby neumožnila vznik těch komerčních stanic a zase ty komerční stanice by neměly být tak silné, aby marginalizovali vysílání veřejné služby. Zatím to v Evropě funguje a ten balanc se udržuje několika způsoby. Jednak přidělením celoplošných frekvencí a potom i omezováním reklamy, aby veřejnoprávní televize nemohla ty komerční ohrožovat nějakým cenovým dumpingem. Já s omezením reklamy na médiu veřejné služby souhlasím a jako určité potvrzení, že by to tak mělo být, sledávám případ Polska. To je v podstatě jediný postkomunistický stát, který založil veřejnoprávní monopol, který je stále ještě velice silný. A není to dobré, když veřejnoprávní služba má vysílat reklamy a v podstatě ovládá reklamní trh. Protože ona je současně placena z veřejných prostředků a ta reklama by měla být jen doplňkovým příjmem. Bohužel jako divák bych reklamu rád oželel, ale respektuji, že ta televize ji potřebuje. A protože je to systémová záležitost, má to omezení být i v zákoně. Tak jak se to u nás vyřešilo nyní, si myslím, že to není úplně špatné. I když je pravda, že ta Česká televize o reklamu úplně přijde. Jsou ale i jiné různé možnosti, jako například v Německu. Tam veřejnoprávní televize

může mít reklamu, ale do osmi hodin večer. Od osmi hodin je to tabu.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Šmída:

- Reklama v zásadě na médium veřejné služby nepatří, ale šetří divákům poplatek.
- V rozumném procentu, jako doplňkový příjem, tedy může být respektována.
- Omezení však musí být stanoveno v zákoně, protože je to systémová záležitost a navíc omezení reklamy na médiu veřejné služby je nutné pro udržení rovnováhy v duálním systému vysílání.

Jan Jiráček:

„Reklama nemá na médiu veřejné služby co dělat. Vůbec. Podle mého soudu je to popření principu existence médií veřejné služby. Dostává se tím do hry úplně jiná logika uvažování o publiku, protože najednou nejde o občanské skupiny a veřejnost, ale jde o cílové skupiny a konzum. Je to prostě zanášení jiného pohledu na svět do médií veřejné služby, který tam nemá co dělat. Je možné přece tu televizi financovat i jinak. Například strháváním poplatků z reklamy, která je na komerčních televizích. Finsko to tak dělá. Dále je možné ji přifinancovat ze státního rozpočtu. A já by se tomu nebránil – kdyby se každému občanovi přidávala koruna k jeho zaplacenému poplatku. Nebo udělat to jakkoliv jinak, ale pokud možno udržet tu televizi mimo reklamní trh, ono jí to skutečně suspenduje. A vlivu politiků ta reklama stejně nijak nezabrání, protože ten je stejně. A navíc je ještě zhoršovaný tím, že za nimi chodí lobovat zástupci reklamy a manipulují jimi ve svůj prospěch. Je to jen manipulace navíc.“

Bodový souhrn odpovědi Jana Jiráka:

- Reklama rozhodně nemá být na médiu veřejné služby, popírá princip existence takového média.
- Možnosti financování jsou i jiné.
- Vliv politiků na Českou televizi zrušení reklamy nezvětšuje.

Milan Kruml:

„To je problém, který si musí každá země vyřešit sama. Já si myslím, že určitě tam vždy nějaký prostor na reklamu bude, minimálně tam vždy bude teleshopping nebo sponzorské vzkazy. Ale viděl bych tu reklamu maximálně na úrovni půl procenta až procenta. Rozhodně si nemyslím, že by to měla být nějaká významná součást příjmů té televize. Pokud svým způsobem generuje peníze pro jiné účely, jako by to mělo být teď, tak to považuji za správné. A vzhledem k tomu, že Česká republika je země, která všechno musí mít vymezeno v zákoně, protože pokud to není v zákoně, tak to neexistuje – tedy alespoň podle mínění zdejších zákonodárců – tak to asi musí být v zákoně.“

Bodový souhrn odpovědi Milana Krumla:

- Reklama by měla mít nejvíce 0,5 až jedno procento vysílání na médiu veřejné služby.
- Neměla by to být významná součást příjmů.
- Omezení by mělo být u nás zakotveno pravděpodobně v zákoně.

Ani mediální teoretici nejsou v názoru na vysílání reklamy Českou televizí jednotní. Milan Šmíd a Milan Kruml jsou ochotni určité procento reklamy tolerovat, ale tento

podíl by rozhodně měl být omezen zákonem. Jan Jiráček je zcela proti reklamě na České televizi, protože vysílání reklamy popírá princip vysílání média veřejné služby.

3.6.3 Odpovědi politiků

Jiří Oberfalzer:

„Zákaz reklamy na ČT je již nějak zakotven, jenom vlastně odložen. Například BBC nemá ve svém domácím vysílání reklamu vůbec, takže je to určitě možná varianta. Médium veřejné služby, pokud je kompletně finančně zajištěno z koncesionářských poplatků, ale z nějakých důvodů tam necháme i tu reklamu, tak vlastně jakoby nekale soutěží s ostatními vysílateli, kteří jsou na té reklamě závislí výhradně. Jsem tedy spíše pro to řešení, které tedy bylo přijato, a to do budoucna žádná reklama na České televizi. Anebo by potom muselo být financování kombinované, ale to by se tím pádem musely snížit koncesionářské poplatky. Takže spíše podporuji to řešení, které bylo přijato. Je to nejčistší. Ještě je ta možnost, jiný systém, že to je normálně součástí rozpočtu. Že se to zkrátka financuje z daní. To je možná ještě férovější, protože tu veřejnou službu veřejnosti také nařizuje stát. Občan si vlastně nemůže vybrat jestli chce nebo nechce. Musí v podstatě platit povinně za něco, co potom třeba ani odebrat nechce. Možná by byla i zajímavá myšlenka, jestli by se ta veřejná služba nedala normálně kontrahovat. Že otázka je, jestli musíte mít jednu instituci, která se na to bude zaměřovat, hledat ty formáty, částečně vyrábět nebo nakupovat, anebo jestli si je rovnou budete objednávat od jiných společností. Vždyť stejně naprostá většina těch formátů toho zábavnějšího charakteru jsou většinou věci koupené vlastně ze zahraničí. To není původní tvorba České televize a asi by to ani nešlo, aby saturovala kompletně celé vysílání.

Čím víc jsem rozzloben Českou televizí, tím více se kloním k tomu, jestli opravdu by se nedalo uvažovat o takovém modelu. Bylo by zajímavé vytvořit nějakou výběrovou komisi, která by určovala, co

lidé potřebují za program. Ale to není určitě reálné v nejbližší době, to rozhodně ne.“

Bodový souhrn odpovědi Jiřího Oberfalzera:

- Médium veřejné služby, pokud je finančně zajištěno z koncesionářských poplatků, by nemělo vysílat reklamu.
- Do budoucna by neměla na České televizi být žádná reklama – přijaté řešení je správné.
- Pokud by měla reklama zůstat a ČT by byla financována kombinovanou formou, musely by se snížit koncesionářské poplatky.

Odpovědi politiků elektronickou formou:

1) Jaký máte názor na vysílání reklamních spotů na médiu veřejné služby? Má/může podle vás Česká televize jako médium veřejné služby vysílat reklamu či nikoliv?

Tabulka 44 – Vysílání reklamy na médiu veřejné služby

Respondent	Odpověď
Ivana Levá	Ano.
Michal Hašek	Ano, má ji vysílat.
Olga Zubová	Určité procento reklamy je i v ČT snesitelné.
Milan Bureš	Momentálně reklamu vysílá, což souvisí především s hrazením nákladů přechodu na digitalizaci. V budoucnu by ČT reklamu vysílat neměla.
Jan Jakob	Stávající stav je přechodný. Reklama bude zakázána. Souhlasím s tím.
Adolf Jílek	Nemá, pokud jde výnos z reklamy na účely dle zákona po omezenou dobu, tak ji toleruji.

2) Pokud podle vašeho názoru má či může ČT vysílat reklamní spoty, má být omezeno nejvyšší možné procento? A kolik procent reklamy byste povolil/a vy osobně ve vysílání ČT?

Tabulka 45 – Nejvyšší povolené procento reklamy na médiu veřejné služby

Respondent	Odpověď
Ivana Levá	1 %.
Michal Hašek	Ano, procento reklamy má být omezeno maximální hranicí 2 %. Viz okolní svět.
Olga Zubová	1 %
Milan Bureš	Omezení by mělo být úplné.
Jan Jakob	Existují i jiné formy reklamního sdělení, než je tradiční reklama. Myslím, že sponzoring by neměl být zakázaný, ale měl by být zákonem lépe vymezen. Také lze jen omezeně korigovat product placement.
Adolf Jílek	Ano. 0,5 % na jednotlivé programy. Ne součet na jeden program.

3) Pokud jste zastáncem určitého omezení reklamy ve vysílání ČT nebo jejího úplného zákazu, kde by podle vašeho názoru mělo být toto omezení nebo zákaz zakotveno? V jakém dokumentu? Přímo v Zákoně o České televizi nebo v interním předpisu České televize nebo kde jinde?

Tabulka 46 – Zakotvení zákazu či omezení vysílání reklamy na médiu veřejné služby

Respondent	Odpověď
Ivana Levá	Je řešeno zákonem. Změna není nutná, dokud nebude ukončeno analogové vysílání.
Michal Hašek	V Zákoně o České televizi.
Olga Zubová	V Zákoně o ČT.
Milan Bureš	Zřejmě v Zákoně o ČT.
Jan Jakob	Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Je to v něm.
Adolf Jílek	Přímo v zákoně, což je po určitou dobu zákonem prolomeno.

U politiků jsou názory na vysílání reklamy Českou televizí víceméně vyrovnané, ale převažuje spíše názor, že by vysílat reklamu neměla. Senátor Adolf Jílek uvádí, že by Česká televize neměla vysílat reklamu, ale je ochoten ji tolerovat po omezenou dobu, jak je v této době stanoveno zákonem. Ačkoliv tedy v další otázce uvádí i maximální povolené procento, je toto procento chápáno jen jako prostor pro reklamu ve vysílání po omezenou dobu. Pro potřeby vyhodnocení oddílu dotazníku je Adolf Jílek považován za odpůrce vysílání reklamy na České televizi, jako uvedl v první otázce tohoto oddílu dotazníku. Takový názor mají tedy dohromady čtyři z celkem sedmi zástupců této profesní skupiny. Další tři politici by umožnili vysílat České televizi reklamní spoty v omezeném procentu. Dva uvádí nejvyšší povolený podíl reklamy na médiu veřejné služby 1 %, Michal Hašek by povolil reklamu ve dvou procentech vysílání České televize.

3.6.4 Závěrečný souhrn vyhodnocení oddílu E. dotazníku

Názory na vysílání reklamy Českou televizí nejsou v daných třech profesních skupinách jednotné. V každé profesní skupině se nachází zastánci obou dvou postojů, tedy jak ti, kteří by povolili České televizi vysílání reklamy, tak ti, podle kterých by neměla vysílat reklamu vůbec.

V celkovém porovnání odpovědí všech respondentů převažují velmi těsně odpůrci reklamy nad zastánci, a to sedm proti šesti. Všichni respondenti, kteří uvedli, že by vysílání reklamy povolili, však zároveň podporují omezení nejvyššího povoleného procenta reklamy v zákoně. Žádný z respondentů by České televizi nepovolil, aby sama určovala procento reklamy ve vysílání podle potřeby nebo uvážení jejího managementu. Procento reklamy by mělo být podle většiny zastánců jejího vysílání médiem veřejné služby omezeno na 1 %. Pouze Michal Hašek by povolil dvě procenta reklamy ve vysílání České televize.

Závěr

Tuto bakalářskou práci otevřel Lucius Annaeus Seneca, který prohlásil: „*Je zaslepenost odsuzovat to, co neznáš.*“

Předznamenal tak rozbor zvláštního jevu. Ačkoliv Česká televize již patnáct let nepřetržitě vysílá a plní podle zákona úlohu média veřejné služby, po celou tuto dobu trvají spory o to, zda zákonné povinnosti opravdu plní dobře. A po celou dobu také trvá spor o to, co se pojmem ‚medium veřejné služby‘ v České republice vůbec rozumí. Vysílání České televize je kritizováno a odsuzováno, aniž bychom přesně znali výklad klíčového pojmu a shodli se na něm.

Nyní, před závěrečným shrnutím celé práce, nechť promluví Publius Afer Terentius, autor zdařilých římských komedií: „*Nic není tak nesnadné aby se to pátráním nedalo zjistit,*“ prohlásil před dvěma tisíci let.

Kéž by měl pravdu!

Pátrání po tom, jak si česká společnost, jež byla v této práci zredukována na tři profesní skupiny z mediálního prostředí, vykládá pojem ‚medium veřejné služby‘, bylo nesnadné. Jako záchytné body v promluvách oslovených respondentů byly do práce postupně zapracovány dílčí souhrny v jednotlivých kapitolách. Tyto souhrny obsahují jednak shrnutí hlavních názorů a dále pak jejich vzájemné srovnání. Závěr celé bakalářské práce je proto postaven na těchto souhrnech a informacích v nich obsažených.

1) Ani patnáct let po zahájení vysílání České televize nepanuje shoda na tom, jak v praxi vykládat obsah pojmu ‚medium veřejné služby‘. Již samotný přístup oslovených respondentů výrazně napověděl, kde mohou být kořeny tohoto letitého sporu. Neochota politiků vyčlenit si v rozumně stanovené lhůtě čas na debatu o tomto problému byla ve velkém kontrastu proti vstřícnosti profesionálních pracovníků z médií a mediálním teoretikům. Stejně jako politici se k nabídnuté debatě postavil také ten, který Českou televizi v současné době řídí – generální ředitel Jiří Janeček.

Vůle ke společné debatě nad obecně uznávaným výkladem pojmu ‚médiu veřejné služby‘ není u všech relevantních skupin stejná. To je první problém.

2) Zákon o České televizi nevyžaduje žádná technická zpřesnění či podrobnější výčet konkrétních povinností. Nemá to být pevná vysílací šablona, technická norma, jmenovitý seznam úkonů. Přestože v zákonu vidí zejména profesionálové a teoretici nedostatky, žádný není takový, aby zásadně bránil médiu veřejné služby v jeho činnosti. Na jedné změně zákona se ale profesionálové a teoretici shodují – odstranit požadavek na objektivitu a vyváženost. Jsou to kritéria neměřitelná a tudíž nekontrolovatelná. A právě na neobjektivitu a nevyváženost se opakovaně při hodnocení práce České televize v praxi odvolávají politici – třetí oslovená skupina v této bakalářské práci.

Zákon nyní ukládá České televizi dvě neměřitelné povinnosti – objektivitu a vyváženost. Přitom tyto věci politici, kteří mají nad televizi neformální (ale silný) vliv, České televizi vytýkají. To je druhý problém.

3) Práce zjistila, že mezi oslovenými neexistuje shoda, jaký podíl vysílacího času by měla Česká televize věnovat těm skupinám pořadům, které po ní jako médiu veřejné služby požaduje zákon – pořadům vzdělávacím, zábavním, pořadům pro etnické a národnostní menšiny a pořadům pro děti a mládež. Podle shromážděných informací nelze stanovit ani přibližné hranice vysílacího času jednotlivých typů pořadů. A nelze tedy výklad pojmu ‚médiu veřejné služby‘ ani míru jeho naplnění poměřovat tím, jak hodně či málo ‚veřejnoprávních typů pořadů‘ Česká televize odvysílá. Obsah pojmu ‚médiu veřejné služby‘ nelze převést na měřitelnou veličinu.

Nelze najít společenskou shodu na tom, jak by měla vypadat skladba programu, aby stoprocentně zajišťovala plnění veřejné služby. Není jasné, jaký alespoň přibližný podíl kterého typu pořadů by konkrétně měla Česká televize vysílat. Neexistuje všeobecná představa o tom, kdy je ‚veřejnoprávních‘ pořadů v programu České televize ‚ještě málo‘ a

kdy ‚už dost‘. Nemožnost určit alespoň přibližné hodnoty těchto kategorií, to je třetí problém.

4) Test při hodnocení 34 vybraných pořadů ukázal, že u jen velmi malého počtu pořadů lze nalézt obecně přijímanou shodu, zda se do vysílání České televize hodí či nikoliv. Nad většinou programových formátů se vždy povede spor, zda mají v médiu veřejné služby své místo či nikoliv. Protože neexistuje žádný odborný test ‚míry veřejnoprávnosti‘, bude to vždy souboj subjektivního vkusu těch, kteří mají možnost práci České televize ovlivňovat.

Nelze vytvořit obecně přijímaný hodnotící systém, který by dokázal dělit pořady na ‚veřejnoprávně vhodné‘ a ‚veřejnoprávně nevhodné‘. To je čtvrtý problém.

5) Šetření mezi respondenty ze všech tří skupin ukázalo, že Česká televize jako médium veřejné služby má mít právo vysílat i takové pořady, které přes nemožnost přesného ohodnocení lze vnímat jako ‚neveřejnoprávní‘ či ‚málo vhodné pro médium veřejné služby‘. Sami televizní profesionálové přitom pro Českou televizi požadují menší míru tolerance, než jakou by jí přiznala většina teoretiků a dokonce i politiků.

První dobrá zpráva: Česká televize má jak právo experimentovat s formáty pořadů, tak právo v části programu vysílat pořady ‚neveřejnoprávní‘.

Jenže tato zpráva zároveň generuje pátý problém, který šetření v celé bakalářské práci odhalilo: Ač existuje určité toleranční pásmo, čelí Česká televize neustálé kritice za jednotlivé pořady. Karanténa tolerančního pásma (byť neformálního) není v praxi vůbec využívána.

Patnáct let trvající společenská debata o úloze a fungování České televize zatím nesměruje k obecně přijímané shodě. Bakalářská práce také ukázala, že zejména politici nahlíží na tuto problematiku jinak, než profesionálové a teoretici. Neexistuje shoda na

obecných pravidlech a v takové situaci nelze spravedlivě hodnotit práci České televize. A neexistuje tudíž ani možnost kontrolovat politiky, zda prostřednictvím mediálních rad nezneužívají svého vlivu na médium veřejné služby.

Tato bakalářská práce by proto mohla položit základ dalšímu zkoumání a nastavit hypotézy k otestování:

Nelze-li nastavit obecně přijímaná pravidla pro posuzování činnosti České televize, podle kterých by vysílání hodnotily speciální mediální rady, necht' jsou proto tyto rady jako kontrolní orgány zrušeny.

Médium veřejné služby je ustaveno zákonem. Necht' to, zda je zákon dodržován, posuzují instituce k tomu obecně určené, tedy soudy. Má-li někdo pochybnosti, zda je Zákon o České televizi řádně naplňován, ať je konkrétně pojmenuje a předloží ke zvážení soudu. Stejný postup platí i pro podezření z porušování zákona a v situaci, kdy se kdokoliv může cítit být činností České televize poškozen.

Soud si může u mediálních odborníků vyžádat stejné expertízy, jaké si nechává vypracovat v jiných případech.

A společenskou debatu o výkladu pojmu ‚médium veřejné služby‘ necht' moderují a určují soudní judikáty, nikoliv rozpravy z parlamentu. Stížnosti na vysílání České televize, porušování či nenaplňování Zákona o ČT předkládané soudu by tak mohly postupem času nastavovat pevnější a jasnější mantinely pro vysílání České televize, než jak je vytváří dosud nekončící a nevyvážená veřejná diskuse.

Právě otestování modelu ‚místo mediálních rad soudy‘ může být předmětem další odborné studie.

Literatura a další zdroje

CÍSAŘOVÁ, Lenka. *Česká televize a veřejná služba*. Revue pro média 07, Brno, Spolek přátel vydávání časopisu Host, 2004, vol. IV/2004, no. 7, s. 9-12. ISSN 1211-9938.

Česká televize: věc veřejná. Praha: Česká televize, 2000. 114 s. ISBN 80-85005-31-X. Dostupné z <http://www.ceskatelevize.cz/ct/publikace/pdf/CT_vec_verejna.pdf>

BOURDIEU, Pierre. *O televizi*. 1. vyd. Brno : Doplněk, 2002. 104 s.

MATHÉ, Ivo. *Televize poskytující službu veřejnosti v České republice, součásti Evropy*. Praha: Akademie múzických umění. Fakulta filmová a televizní, 2004. 95 s.

McNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. 1. vyd. Praha : Portál, 2004. 182 s. ISBN: 80-7178-840-6

McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha : Portál, 2002, s. 418. ISBN: 978-80-7367-338-3

PITTERMANN, Jiří, SATURKOVÁ, Jitka, ŠNÁBL, Jiří. *(Prvních) 10 let České televize*. 1. vyd. Praha : Česká televize, c2002. 390 s. PR a Promotion. ISBN 80-85005-37-9.

ŠMÍD, Milan. *Média, internet, TV Nova a já*. 1. vyd. Praha : ISV, 2000. 218 s. ISBN 80-85866-69-2.

ŠMÍD, Milan. *Televize ve světě*. 1. vyd. Praha : ČST, 1989. 200 s.

Televize veřejné služby v zahraničí. Praha: Česká televize, 2001. 90 s. Dostupné z <<http://www.ceskatelevize.cz/ct/publikace/pdf/TVZ.pdf>>.

VOLEK Jaromír. *Být či nebýt? Tři důvody pro existenci televize veřejné služby*. Salon - literární příloha Práva, Praha : Borgis a.s., 11, 132s. 3-3. ISSN 1211-2119. 2001.

Další zdroje

Stenozáznamy jednání Poslanecké sněmovny 2002 – 2007. Poslanecká sněmovna Parlament České republiky. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna. Dostupné z <<http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw>>.

Ročenky České televize 2002 – 2007.

Výroční zprávy Rady České televize o činnosti České televize 2002 – 2006.

Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů.

Anotace

Vysoká škola:	Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta:	Filozofická fakulta
Katedra:	Katedra žurnalistiky
Název práce:	Srovnání subjektivních interpretací teoretického vymezení pojmu ‚médiu veřejné služby‘ a jejich dopad na hodnocení činnosti České televize.
Autor práce:	Jana Sotonová
Vedoucí práce:	Ing. David Macháček
Počet znaků:	309 739
Klíčová slova:	médiu veřejné služby, televize veřejné služby, Česká televize, veřejnoprávnost, veřejnoprávní televize, veřejnoprávní vysílání, Rada České televize

Kritika pořadů České televize je stejně nepřetržitá a nekončící, jako její čtyřiadvacetihodinové vysílání na čtyřech kanálech. Nakolik jsou ale tyto výtky oprávněné? Pracuje Česká televize skutečně špatně? Nebo se snaží plnit nepřesně definovanou společenskou objednávku? Obsáhlé rozhovory a podrobně strukturované dotazníky předložené televizním profesionálům, mediálními teoretikům a politikům se pokouší rozklíčovat příčiny toho, proč kritika České televize neutichá. A pátrá také po tom, co si kdo představuje pod abstraktním pojmem ‚médiu veřejné služby‘.

The critique of the programme Czech television is so endless like the broadcasting twenty-four-hours-a-day of its four channels. Are these reproaches qualify? Does the Czech television work really wrong or it is the sociable order which is defined inexact? Television professionals, media theorists and politicians answer in detail structured questionnaires about the commitments of the public television. The text find unequal interpretations of abstract idea of ‚public broadcasting services‘.